

REVISTA

del Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Perits Agrícoles de Catalunya

Nº 13 • Setembre 2009

Eleccions a la Junta de Govern

l'Agricultura en temps de crisi Premis i Promocions

El sector porcí Activitats Demarcacions

Neolític, una mica d'Història

Entrevistes Les reformes de la PAC

Innovació en la comercialització

Semillas Fitó

productor líder de semillas en el Mediterráneo

...por su experiencia
...mejor por calidad
...mejorando contigo
...cerca del agricultor

SEMILLAS
fitó

Desde 1880, mejorando contigo

w w w . s e m i l l a s f i t o . c o m

SUMARI

- 3** Editorial
- 5** L'agricultura en temps de crisi
- 9** Els problemes en la producció i comercialització de llet a Catalunya i a Europa
- 13** Evolució i valoració dels adobs químics al darrer segle
- 15** El sector porcí
- 19** Els primers agricultors i ramaders del món
- 24** Entrevista Joan Gené
- 28** Congrés d'Europea - Espanya
- 30** La maquinària agrícola i el seu cost
- 32** Revisió de la PAC
- 36** Què és la jardineria sostenible?
- 38** La innovació pedagògica en la formació professional agrària
- 40** Promoció del 63
- 43** Eleccions a la Junta de Govern
- 46** Demarcacions
- 57** Entrevista Pau Ramon Cabanes
- 61** Innovació en la comercialització
- 63** El sector de la carn de pollastre
- 67** Joan Gamundi guardonat
- 69** Un cultivo especial : La Adormidera
- 73** Sisena reunió d'extensionistes a Girona
- 74** La Promoció del 62 continua en actiu

Redacció i fotografia
col·laboradors
Publicitat i Administració:
Maria Rosa Josa i Llurba,
Jesús García

EDITORIAL

Nova Junta, nous reptes

Ramon Lluís Lletjós i Castells
President del Col·legi

Benvolguts companys, benvolgudes companyes,

Del seguit d'esdeveniments que s'han produït d'ençà de la publicació de la revista del Col·legi del mes d'octubre de 2008, en voldria destacar dos que, al meu entendre, han esdevingut més importants. D'una banda, l'aprovació i publicació al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (DOGC) dels nous Estatuts del Col·legi, el dia 10 d'octubre de 2008. I d'altra banda, les eleccions a la Junta de Govern del Col·legi el passat 22 de maig de 2009.

En primer lloc, la publicació dels nous Estatuts del Col·legi, suposa la culminació de tot un procés necessari d'adaptació de la nostra institució i organització a la Llei 7/2005, de 31 de maig, sobre l'exercici de les professions titulades i dels Col·legis Professionals, així com a la Llei 2/2007, de 15 de març, sobre societats professionals, fent d'aquesta manera que el nostre col·lectiu estigui totalment legitimat en base als dos preceptes legals abans esmentats.

La primera acció, que es va dur a terme d'acord amb els nous estatuts, va ser la constitució de la Comissió d'Estatuts i Reglament del Règim Intern, presidida pel company Josep Cots, que té com a objectiu redactar un reglament de règim intern del Col·legi i que ha de marcar el futur esdevenir del funcionament del Col·legi, amb la prioritat de fer-lo més actiu i àgil en les relacions amb els col·legiats. Espero, doncs, que a la fi d'aquest any 2009 pugui estar enllestit aquest Reglament de Règim Intern i que a l'Assemblea del primer semestre de 2010 es pugui aprovar i entrar en funcionament amb caràcter immediat.

L'altre esdeveniment que voldria destacar, com deia, són les eleccions a la Junta de Govern del Col·legi, celebrades el passat 22 de maig a la seu de la demarcació de Lleida. En aquest punt m'agradaria l'espai d'aquesta editorial per explicar els motius que em van portar a convocar les eleccions a la Junta de Govern, ja que penso que, a hores d'ara, molts dels col·legiats encara no han entès els motius d'aquesta convocatòria, no havent-se esgotat el termini reglamentari dels quatre anys que marquen els estatuts del Col·legi.

Des d'un primer moment, i així ho vaig manifestar a la Junta de Govern de Catalunya en reiterades ocasions, la meua opinió va ser que un cop publicats els nous estatuts al DOGC, calia convocar eleccions per tal d'adaptar el >

Revista del Col·legi d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Perits Agrícoles de Catalunya

Carrer Enamorats, 62, baixos - 08013 Barcelona
Telèfon: 93 217 97 53 - Fax: 93 237 81 33

Director de la Revista: Ramon Lluís Lletjós i Castells
Redactor en cap: Eduard Bes i Jaques
Coordinació: Santi Llurba i Fortuny

Disseny i Maquetació: silve@ono.com

Impressió: COMGRAFIC, S.A.
Dipòsit Legal: B-3111-97

sistema d'elecció de la Junta als nous estatuts, en els quals s'estableix que el president, el secretari i el tresorer han de ser escollits per l'Assemblea General Extraordinària i no com fins aleshores, que ho eren per la mateixa Junta de Govern de Catalunya. Entenia, doncs, que calia donar tota la legitimitat a una Junta que havia d'afrontar, a partir d'ara, nous reptes en l'àmbit de les noves tecnologies de la informació i la comunicació, en la millora dels serveis als col·legiats i als seus familiars i en la millora del funcionament orgànic i administratiu del Col·legi, sense oblidar aspectes que marcaran el futur de la nostra professió i del Col·legi, com són el procés de Bolonya o la posada en marxa de la Llei Omnibus sobre l'exercici de l'activitat professional.

Aquest, per tant, ha estat el principal i únic motiu de la convocatòria d'eleccions, obrint la possibilitat, alhora, perquè altres companys poguessin també presentar les seves candidatures a algun dels càrrecs vacants a president, secretari i tresorer.

Finalment, com molt bé coneixeu, únicament es va presentar una candidatura, la que vaig encapçalar jo mateix en el càrrec de president i en què em van acompanyar els companys Francesc Xavier Vila, en el de secretari, i Isabel Perea, en el de tresorera.

Des d'aquestes línies voldria agrair la participació i el correcte desenvolupament de tot el procés electoral, així com la tasca portada a terme pel company Francesc Martín mentre ha actuat de secretari de la Junta de Govern de Catalunya.

Per acabar aquest editorial voldria agrair personalment el treball que durant més de vint anys ha desenvolupat des de l'administració del Col·legi Maria Rosa Josa, qui el proper dia 3 d'agost es jubila. Sens dubte iniciarà una nova etapa en què podrà gaudir d'una nova vida i un merescut descans juntament amb la seva família. A la Maria Rosa, jo, personalment, la conec des de fa molts anys i he de dir que sempre ha estat una persona que ha estimat de veritat la seva feina i el Col·legi, a qui s'ha fet seu com si fos un fill. Hi ha dedicat moltes hores i molts esforços i sens dubte, la revista que avui teniu entre les mans és en gran part fruit del seu esforç i la seva dedicació.

Maria Rosa, a partir d'ara, doncs, gaudeix tant com puguis de la vida i sàpigues que sempre tindràs al Col·legi els teus companys per tot allò que et calgui.

Finalment, vull també aprofitar per dir-vos que la Junta del Col·legi de Catalunya es mostra a la vostra total disposició per tot allò que pugui servir per a millorar i potenciar el nostre Col·legi, la nostra professió i el nostre col·lectiu en uns moments de grans canvis i en uns moments de nous reptes. ▀

Salutacions.

Ramon Lluís Lletjós i Castells

President .

SOLA

**TODO PARA
LA SIEMBRA Y
EL ABONADO**

www.solagrupo.com

L'agricultura en temps de crisi

Una crisi de l'agricultura catalana prèvia a la crisi econòmica general

Jordi Peix i Massip

Enginyer Tècnic Agrícola

Fa uns anys parlàvem de la "Revolució silenciosa de l'agricultura". En efecte, l'arribada de la democràcia va ser empesa per un dinamisme creixent en el sector agrari, més tard potenciat per la integració a la Comunitat Econòmica Europea, per un augment de la demanda interior i per l'obertura de fronteres. Van ser anys excepcionals: les produccions agrícoles van créixer de forma constant, any darrera any al llarg de tot el període. Es va generar un important canvi de conreus a les zones de regadius i a les produccions arbòries de secà, i sobretot es va invertir en noves tecnologies.

▲ Valor afegit agrari

També es va millorar la formació dels empresaris, es van crear les agrupacions, es va estendre l'experimentació i la recerca. I es van reestructurar les explotacions tot augmentant-ne la dimensió. L'efecte va ser notable, el paisatge agrícola va canviar totalment. En el sector ramader, el creixement fou diferent, va ser molt més intens, però amb més alts i baixos a causa bàsicament ja sigui de caigudes de produccions per malalties del bestiar, o de les fortes i periòdiques oscil·lacions dels preus de mercats. A partir del any 2000, hi ha un canvi total de tendència: el creixement del sector agrícola s'alenteix però continua creixent lentament però de forma segura i el del sector ramader comença fins i tot a retrocedir (llet i carn de vedella i xai), encara que amb efectes mitigats per la constància en la producció de pollastre i el creixement del sector porquí. L'arribada del Segarra-Garrigues i d'altres regadius, no només és una necessitat per mantenir el

ritme de creixement de l'agricultura de les regions mediterrànies, sinó també la gran oportunitat d'introduir-hi noves tecnologies i modernitzar les estructures agràries. No cal deixar-los perdre.

PFA, 1995 = 100	1995	1998	2001	2004	2007
TOTAL	100	109	135	131	140
ramader	100	104	145	134	138
agrícola	100	117	117	125	143

Evolutió de la Producció Final Agrària 1995-2007 base 100 = 1995

Unes periòdiques crisis alimentàries dificulten la consolidació del sector ramader

Les successives crisis ramaderes han dificultat el creixement continu del sector carni. La lluita contra la pesta porquina dels anys vuitanta va ser exemplar. En pocs anys es va superar una malaltia endèmica que limitava el creixement. L'aturada del creixement ramader va ser en part a causa de successives sotragades per la repetició de crisis alimentàries. L'escàndol dels additius no autoritzats en l'engreix de vedells, la malaltia de les vaques boges i just a continuació la febre aftosa, o el retorn de la pesta porcina i finalment per acabar-ho d'adobar la grip aviària el 2005, tots ells van ser uns esculls difícils de superar. Més tard s'hi va afegir la caiguda de preus, l'escàndol de les dioxines a Bèlgica i darrerament, el 2007, la pujada del preu de les matèries primeres. Tots aquests factors, impossibles de preveure i sovint gestionats malament, van participar en la fragilització d'un sector ramader molt dependent d'elements externs. Cal millorar la política administrativa de prevenció sanitària i especialment la gestió de crisi, per tal de disminuir els riscos de la producció i per part de l'explotació agrària és imprescindible seguir sistemes de control de la traçabilitat i certificació, que permeten destriar i eliminar els punts febles dels sistemes de producció. Així es pot potenciar el consum de productes amb certificació de qualitat, i especialment els de proximitat, que tenen una procedència reconeguda.

Mentrestant el sector de les indústries agroalimentàries continua creixent

A partir dels anys vuitanta, Catalunya es troba amb el creixement de la demanda de productes alimentaris més important

de la postguerra. La millora de la qualitat de vida, el creixement demogràfic i el fort augment del turisme s'alien per exigir en primer lloc proteïnes càrnies a bon preu i en segon lloc productes de major qualitat i finalment aliments preparats per cuinar ràpidament.

▲ Comparació del VAB agrari i alimentari

En vint anys, mentre l'agricultura duplica el Valor Afegit Brut, la indústria el multiplica gairebé per cinc, tot esdevenint la primera indústria de Catalunya i la primera indústria agroalimentària no només de l'Estat espanyol, sinó també de tot Europa. Catalunya era un país de tradició importadora d'aliments, però gràcies al creixement de l'agricultura i la seva indústria arriba pràcticament al equilibri, pel seu potencial de vendes a la resta de l'Estat i de l'estranger. La crisi de l'agricultura que comença prop del any 2000 no afecta el sector agroalimentari, que importa les matèries primeres i situa els seus productes als mercats locals estatals i internacionals. En el període 2000/2006, mentre el VAB agrari restava estable, el alimentari va pujar 30 punts.

VAB	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
agrari	500	512	504	509	508	505	508
alimentari	500	507	502	509	515	521	530

B 2000 = 100. Font: Idescat

Les indústries alimentàries també estan subjectes als fenòmens aleatoris de les alertes alimentàries que magnifiquen els problemes que poden sorgir arreu del món, tot afectant les produccions locals. El consumidor practica freqüentment el "nomadisme" alimentari, provant nous productes, de nous orígens i si és possible de menys cost. Als mitjans de comunicació i en la xarxa d'Internet hi ha una veritable passió pel menjar sa, pel menjar

saludable però també per les dietes curatives, on sovint es cau en la senzilla manca de rigorositat científica, especialment en els espais dedicats a pràctiques alternatives.

La crisi econòmica també afecta el sector alimentari i agrari

La situació econòmica mundial. La crisi segons els especialistes fou generada per la manca de regulació del sistema econòmic, especialment als Estats Units, que facilita la realització de frauds, (hi ha por de parlar de frauds) tot aprofitant la laxitud de les normes. La col·locació al mercat de paper, sense el corresponent aval (subprimes), desvetlla la manca de seguretat del sistema bancari i la caiguda de la borsa. A més a molts països les inversions no productives en la construcció d'habitatges provoca el refredament del desenvolupament econòmic dels països més desenvolupats; els anomenats occidentals curiosament integrats tots ells en l'OCDE. Ben al contrari els països en vies de desenvolupament mantenen un cert ritme i són una de les claus de la represa econòmica. Evidentment tot plegat lligat a una sèrie de fenòmens addicionals poc previstos. La crisi econòmica que afecta tots els països del món, i especialment els d'Europa, provoquen una caiguda de l'ocupació, una contenció dels salaris i una reducció de la capacitat de compra i un augment de la pobresa, que incideix especialment en els productes de menys necessitat. El sector alimentari es veu menys afectat, la gent necessita menjar cada dia, però les alteracions en el mercat són molt importants, i es preveu que es defineixin noves pautes de consum que s'allargaran més enllà del període de crisi, tot generant noves pautes de consum.

Els canvis de la demanda han estat considerables pel canvi en l'estructura del consum. Si analitzem l'estructura de les rendes d'acord amb el percentatge de

▲ Piràmide dels consumidors segons estructura de la renda.

població que les percep, s'estableix una "Piràmide del Consum", en la qual la base és majoritària.

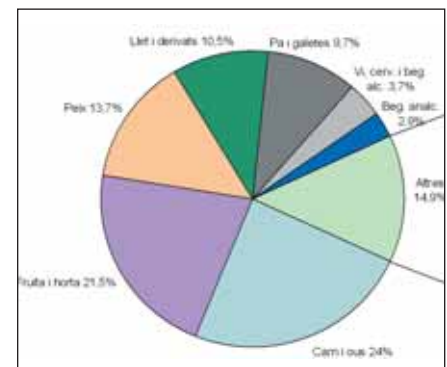
Cada vegada que es proposa un nou producte al mercat, s'ha de considerar el seu preu i tenir en compte quina capa de consumidor el compraran. És així que els vins o els olis de Denominació d'Origen o els productes ecològics, forçosament més cars seran consumits per les capes altes de la població, que no solament valoren la seva qualitat, sinó que a més tenen la capacitat de compra adequada. Els productes més barats seran comprats per la base de la piràmide que representa el 50% de la població consumidora. En temps de crisi la base de la piràmide augmenta i les empreses s'han d'esforçar a proposar productes de més baix preu, tot conservant una qualitat acceptable. En tot cas el consum ha baixat i s'ha desplaçat vers productes menys sofisticats. La caiguda dels consum s'ha notat especialment en els productes més cars. Pel que fa la carn, primer producte de consum en valor, si comparem el primer trimestre d'enguany, amb el de 2008, a Catalunya el sacrifici de carn d'oví ha caigut un 24% i la de boví un 19%, i tot restant estable el consum de pollastre i augmentant el de porcí en un 3%, que són les carns més barates.

Què està passant actualment en el comerç?

Els grans centres comercials, que van representar els temples del consum i del malbaratament, estan caient en nombre de visitants: un -5,2% en un any a tot Europa. El vi ja no es beu al restaurant; és massa car. El cava ha caigut un 10% en el primer quadrimestre de 2009. Les marques de distribució (MDD marques blanques) estan conquerint el sistema comercial. Darrerament se les ha culpats injustament de la crisi, però en realitat estan directament relacionades amb el sistema de distribució basat en mitjanes i grans superfícies, ja ben abans de la crisi. Senzillament és un sistema de reduir preus dels productes bàsics, de les "commodities" alimentàries, en què la marca ja no és un signe de diferència. Segurament és una substitució del poder abusiu de les multinacionals, pel poder abusiu de la distribució. La marca de la distribució és una de les més beneficiades pels nous hàbits dels consumidors: han passat d'una quota del 33,3% del mercat el 2008 a l'actual 35,7%. Sis de

cada 10 consumidors afirmen que ara adquireixen productes més econòmics, però el dubte del sector és saber si aquests nous hàbits duraran més enllà de la crisi. Segons dades de Nielsen el 50% dels consumidors que s'han passat a les marques blanques no tornaran als productes de fabricant; el 71% dels ciutadans diuen que han modificat la forma de comprar. En els dos primers mesos de 2009, la quota de les MDD va créixer de cop del 33,5% al 35,6%, més de dos punts, fet que van coincidir amb la comunicació massiva de la nova estratègia en els lineals de Mercadona (eliminar 900 referències de les prestatgeries).

És una realitat que no cal criminalitzar; ja fa anys que ha succeït als mercats anglosaxons (Alemanya distribueix el 46,5% en MDD) i representa escurçar la cadena alimentària, tot proposant productes alimentaris de gran consum, directament des de la primera transformació, i que representa una baixada de preus en la distribució i pot animar el consum.

▲ Distribució del consum alimentari (% valor).

Les primeres marques pateixen menys el creixement de les MDD; les que noten una caiguda significativa de les vendes, són les terceres o quartes marques, normalment produïdes per pimes, que lluiten per entrar en el mercat. En tot cas cal assenyalar que, prop del 60% del consum d'aliments, la marca és poc important (fruita i horta, carn i ous i peix) i sovint es comercialitza sense envàs.

Quina hauria de ser la resposta del sector agrari

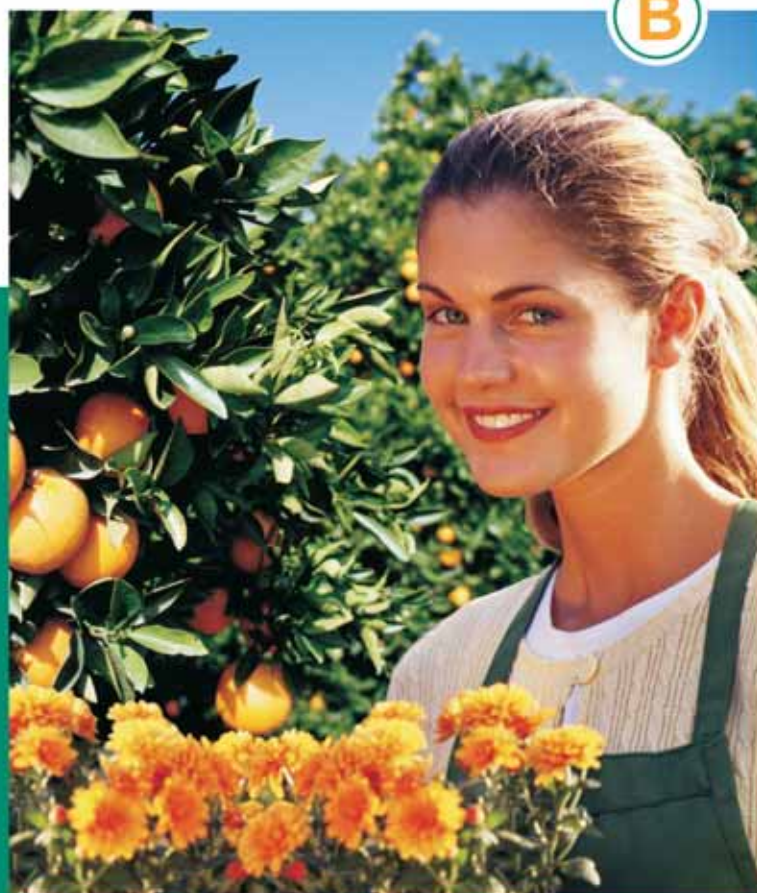
Els agricultors sovint demanen als tècnics la seva opinió en els temes de més actualitat. El 2007 va ser l'any de la volatilitat de preus de matèries primeres; el 2008 l'any del atur; el 2009 serà el de la recessió (el turisme baixa més d'un 15%); i el 2010 el tímid inici d'un nou cicle.

A

"Lo he intentado todo y no hay manera..."

¿Quién de los dos cree usted que duerme mejor por la noche?

B

"Con ECONEX han dejado de ser un problema los residuos de plaguicidas en mis cultivos."

"¡La solución aportada es perfecta y ecológica!"

RESPUESTAS · SOLUCIONES · ASESORAMIENTO

www.e-econex.com

Atención al Cliente:

900 502 401

ESPECIALISTAS EN FEROMONAS Y TRAMPAS DESDE 1986

Davant les crisis, no hi ha solucions a curt termini i els nivells de confiança de recuperació són encara baixos per iniciar projectes nous. Les respostes han de ser individuals d'acord amb les característiques de cada explotació, i tot generalitzant es pot respondre que ara és el moment d'invertir per reduir costos.

En aquests moments, els tipus de crèdit s'apropen als índexs de la inflació i això afavoreix la inversió. Ara invertir per introduir noves tecnologies, significa invertir per millorar la productivitat, representa invertir per reduir costos, i finalment abaratir preus, tot mantenint si és possible els marges. Els índexs d'endeutament de les explotacions agràries són generalment baixos; disposen d'un patrimoni important i un baix nivell de morositat. Les entitats financeres han apreciat sempre les qualitats del sector agrari. Ja el 2008 la resposta dels agricultors fou extraordinària: un 10% de pagesos van demanar ajuts per invertir en la millora de les seves explotacions. El retorn de les matèries primeres a preus normals, ha permès al sector ramader intensiu retrobar les rendibilitats.

Ara, potser no és el moment d'encetar aventures noves, però sí el de millorar les estructures i preparar-se per al futur.

En temps de crisi el consumidor ha de continuar menjant, sense oblidar que la caiguda de la renda obliga a canviar els hàbits de consum, a cercar preus més baixos o substituïts més barats. Els aliments de "luxe" poden ser els més afectats. L'oli d'oliva, i especialment l'oli verge, per exemple, poden ser fàcilment substituïts pels olis de llavors, o els vins de marca per vins de millor relació qualitat-preu. Precisament aquests dos sectors estan altament pressionats pels excedents. Ara és el moment de promoure la comercialització directa, o almenys reduir els esglaons de la cadena alimentària oferint preus atractius tot apropant-se als mercats de proximitat. Aquest ja no és només un problema de l'explotació agrària, sinó de tota la cadena agroalimentària. Cal revisar l'estructura de costos, millorant la logística, de punta a punta, per expulsar els punts negres i eliminar els colls d'ampolla. Cal prendre exemple de la distribució que ja ha

començat la revisió de la seva estructura, tot reduint costos per tal d'oferir preus més atractius, amb reducció de referències. La producció també s'hi ha d'adaptar i agrupar la gamma de productes: cada dia costarà més entrar nous productes al mercat. El "Low cost" ja ha demostrat que és possible mantenir preus, tot eliminant elements superflus. La millor gestió tècnica i financera de les explotacions ara ja és una obligació i una exigència de la mateixa administració per tal de concedir els ajuts. Amb la crisi econòmica, l'agricultura, no només a Catalunya sinó a tot l'Estat espanyol, retroba el seu valor estratègic, tant a les comarques rurals com a les urbanes. Actualment, és l'únic sector amb una balança d'exportacions positiva. No solament alimenta la població i la demanda del sector turístic, sinó que a més es consolida als mercats internacionals, especialment els europeus. En resum, cal invertir, per mantenir els marges i per ser competitiu, tot pensant en el consumidor. A potenciació dels mercats de proximitat són encara la nostra assignatura pendent. ▲

miravé
CLÍNICA DENTAL

Promoció especial
per al Col·legi Oficial d'Enginyers
Tècnics Agrícoles i Perits Agrícoles de Catalunya

Serveis gratuïts:

- 1a visita (consulta i revisió)
- Visita revisió
- 1a visita ortodòncia
- Visita d'urgències d'ortodòncia
- Visita pròtesi
- Fluorització anual
- Fluorització anual infantil
- Radiografies intraorals
- Extracció de punts de sutura

Serveis per tan sols 20 €:

- Extracció dental simple
- Extracció dental temporal
- Visita estomatològica d'urgències de dia
- Ortopantomografia
- Higiene dental anual + Revisió + Ensenyament d'Higiene Oral (EHO)

SERVEI D'URGÈNCIES AMB PRESENCIA DE DENTISTA 24hores/365dies

FINANÇAMENT A LA SEVA MIDA
Consulti el nostre Servei d'Atenció al Pacient (SAP)

Totes les especialitats
Excel·lents professionals
Última tecnologia
Tracte personalitzat

Servei d'Atenció al Pacient
sap@clinicamirave.es
www.clinicamirave.es

T.: 932 176 889

Trav. de Gràcia, 71, baixos, 08006 BCN

Els problemes en la producció i comercialització de llet a Catalunya i a Europa

Jesús Domingo Martínez

*Enginyer Agrícola
President d'Agropres*

Hem de tenir en compte de manera especial que en el moment d'escriure aquestes línies, el sector lleter europeu estava immers en una greu crisi que afectava directament el sector espanyol i, de manera especial, atesa la nostra estructura productiva, el sector català. Al començament de la primavera, els productors de llet de l'Estat espanyol van inundar els carrers de la capital (Madrid) per demanar solucions; el moment era tan difícil que hi havia zones on les centrals lleteres no complien amb l'obligació de retirar la llet.

El proppassat dia 22 de juny, milers de agricultors i ramaders europeus, entre ells destacaven els productors de llet, col·lapsaren Luxemburg, ciutat on tenia lloc la reunió del Consell de Ministres d'Agricultura de la Unió. Per què? Pels greus problemes de tipus econòmics provocats per l'augment dels costos i la caiguda dels preus en origen que estan patint, especialment el sector lleter com ara intentarem demostrar.

Recordem, d'altra banda, que la producció ramadera és una activitat econòmica i, per tant, sotmesa als mateixos condicionants i les mateixes influències que qualsevol altra activitat econòmica, de vegades força allunyats del que podria ser el simple procés de producció. És el nostre cas.

Tradicionalment s'ha vingut parlant de dos tipus de ramaderia: la ramaderia "intensiva" i la ramaderia "extensiva" en funció de la càrrega ramadera, de la forma d'alimentar-se el bestiar o del maneig d'aquest. Històricament la ramaderia s'ha considerat com una activitat primària, lligada al territori, com ara l'agricultura o la mineria. No obstant això, els avenços científics i tecnològics han aconseguit independitzar la producció ramadera del sòl, excepte com a suport, bé per a la seva localització física o per a la correcta gestió de les dejeccions; no és

totalment així en el cas de la producció de llet, però sens dubte, avui és més una activitat industrial que extensiva.

Per contra, la producció ramadera s'ha fet cada cop més dependent de factors socials, legals, comercials i econòmics aliens a la ramaderia. Només cal fixar-se en els canvis que es generen en la producció ramadera com a conseqüència de l'activitat turística o les segones residències, la preocupació de la societat pel benestar animal, la seguretat alimentària o la protecció de l'ambient, la importància capital de les estructures comercials de subministrament de matèries primeres i serveis, la competitivitat de les indústries transformadores o les repercussions dels acords de l'OMC i la globalització. Aquests efectes són clarament i ràpidament visibles a la producció intensiva.

A Catalunya trobem dos tipus d'explotacions ramaderes ben diferenciades. Unes tecnificades, competitives però amb problemes d'ubicació i que han de fer front als problemes generats per la seva concentració al territori i les elevades inversions i d'altres que teòricament correspondrien al model ideal, dimensionades malament, amb problemes de rendibilitat i de manca d'inversió. La producció de llet s'ha vist obligada a una forta industrialització que avui es troba amb dificultats no només econòmiques sinó estructurals.

En aquest context, el Subdirector General d'Estructura de la Cadena Alimentària del MARM va dir al començament de juny del 2009 que el sector lacti era "molt competitiu" i que la seva cadena de valor és "molt tibant" amb marges "molt ajustats a tots les seves baules", segons un estudi del Ministeri.

L'informe citat servirà per a identificar els elements de la cadena que podrien ser millorats de manera que "els productors obtinguin una major remuneració pel seu treball i els consumidors uns preus més ajustats al que estan demandant". Per aconseguir-ho és necessari "reduir costos i assolir canvis de manera que la

cadena sigui més eficient sense perjudicar els agents que en formen part".

En aquest sentit, el responsable del Ministeri va reconèixer que veu "amb preocupació" la guerra de preus que s'ha produït en la distribució "perquè pot fer que això vagi aigües avall de la cadena i pot tenir conseqüències negatives per al sector productor i la indústria làctia".

Per a evitar-lo proposava "donar transparència, generar debat per a assolir una cadena més eficient, crear un codi de bones pràctiques i modificar la llei d'interprofessionals, perquè els contractes puguin comptar amb una clàusula que permeti garantir uns costos mitjans de producció per als agents". Bones paraules que el temps s'encarregarà d'afirmar o desmentir.

És un fet inqüestionable que tenim uns costos de producció alts; per tant no és desgavellada la conveniència o necessitat de que es redueixin els costos mitjans de producció ja que aquests són més controlables pel ramader i ha recordat que serà difícil lluitar contra els preus internacionals una vegada que es produeixi l'obertura del mercat lacti.

Sens cap dubte que "en els costos i l'eficiència està la clau de la supervivència del sector" i cal "augmentar la grandària de les explotacions sense renunciar a l'eficiència". Això es el que intentarem mostrar tot seguit.

També cal compartir informació per a treure endavant la producció regional, "la gent ha de saber com ho fan els millors" per a la qual cosa "ha d'haver un debat sobre com ser més competitiu i eficients".

Anàlisi de la situació del sector a Catalunya

L'aplicació per part del MARM del pla de reestructuració lletera ha distorsionat la perspectiva del sector, al qual s'ha d'afegir la incorporació de la prima làctia al pagament únic, la desconeguda reacció dels agricultors, un cop consolidat el pagament únic i l'actual situació de preus. És a par-

tir d'aquesta aplicació, de tres anys, que fem el nostre estudi, per portar a terme aquesta anàlisi fent servir "L'Informe del sector lleter 2008", "Resultats de la Gestió econòmica: 2008" i el "Informe Anual de Prolec sobre el sector productor de leche, presentado en el día 1 de Junio con motivo de celebrarse el Día Mundial de la Leche".

Veurem primer com són les explotacions lleteres catalanes i com han evolucionat al llarg dels darrers tres anys.

► *Vegeu el quadre I.*

L'any 2008 les explotacions de menys de 250 t de quota lletera eren el 27,58% del total d'explotacions i controlaven el 5,87% de la quota de Catalunya, i les de més de 1.000 t eren el 16,28% i ja controlaven el 50,42% de la quota.

Tenim en compte la quota lletera de l'explotació, veiem que les explotacions amb quota inferior a 250 tones han disminuït passant de 332 explotacions el 2006 a 227 el 2008, cosa que ens mostra com van desapareixent aquelles explotacions amb baixa capacitat de producció i com es va estructurant la producció en explotacions més grans, obligades a créixer per poder entrar en economia d'escala.

Pel que fa als resultats,

► *Vegeu el quadre II.*

Podem constatar que els costos entre l'any 2006 i el 2008 han augmentat en un 25,06 % mentre que els ingressos totals ho feien en menor quantitat, sobre un 20 %. La situació durant l'hivern i la primavera del 2009 ha estat molt pitjor.

► *Al quadre III .I podem veure que la producció de llet a Catalunya té pèrdues i tal vegada es manté perquè no es té en compte la descapitalització ni es cobra el salari previst per les administracions. Les explotacions es mantenen amb els costos d'oportunitat, cosa que no pot durar molt de temps a les explotacions mitjanes i és un drama per a les petites que no es revaluen.*

Pel que fa a explotacions amb quota menor a 250 tones, el benefici, l'any 2006 era de -9,09 cts i el 2008 de -16,96 cts. Per contra a les explotacions amb més de 1.000 tones, el benefici va passar de 2,56 cts el 2006 a 4,07 cèntims d'euro per litre produït el 2008. Tal vegada aquestes dades són prou significatives i ens diuen per què cada dia queden menys explotacions lleteres.

QUADRE I Estructura de la producció de llet a Catalunya

CONCEPTE	ANY		
	2006	2007	2008
Nombre total d'explotacions	993	890	823
Quota lletera total (tones)	577.725	575.231	552.646
Quota mitjana per explotació (tones)	582	646	671
Superfície mitjana útil (ha)	43,25	43,81	47,95
Vaques presents (mitjana anual) (ut)	88,09	95,13	100,33
Mà d'obra (UTA totals)	2,45	2,49	2,68
Capital invertit total/vaca present	3.966	4.508	4.467

QUADRE II Resultats econòmics

CONCEPTE	ANY		
	2006	2007	2008
Ingressos totals (1)	38,64	44,50	46,81
Ingressos venda litre de llet	30,71	36,89	39,32
Despeses variables litre de llet	19,49	21,54	24,66
Despeses fixes litre de llet	9,20	10,29	11,22
Total despeses litre de llet	28,69	31,83	35,88

(1) Dades en cèntims d'euro total per litre de llet venut

QUADRE III Resultats finals

CONCEPTE	ANY		
	2006	2007	2008
Ingressos total llet	38,64	44,50	46,81
Despeses variables llet	19,49	21,54	24,66
Marge brut llet	19,15	22,95	22,15
Despeses fixes llet	9,20	10,29	11,22
Marge net llet	9,94	12,67	10,93
Costos d'oportunitat	10,57	10,35	11,48
Benefici	-0,62	2,32	-0,54

* Dades en cèntims d'euro total per litre de llet venut

QUADRE IV Costos de producció Desglossament de costos Mitjana Pond. Maig 2008 Mitjana Pond. Maig 2009

Alimentació	0,2060	0,1887
Mà d'obra	0,0683	0,0689
Amortització vaques	0,0456	0,0458
Amortització compra de quota	0,0093	0,0070
Amortització instal·lacions	0,0358	0,0355
Altres despeses generals	0,0299	0,0311
TOTALS	0,3948	0,3770

QUADRE V Preus de venda de la llet. Primer trimestre de l'any a Europa i a Espanya

Mitjana	Europa	Espanya
Gener 2009	0,2959	0,3460
Febrer 2009	0,2884	0,3410
Març 2009	0,2657	0,3240
Mitjana anual (2008)	0,3267	0,3752

Font: Europa - LTO; España - PROLEC.

Però la crisi no és només catalana, és espanyola i afecta greument tot Europa. Vegeu el quadre IV sobre els costos de producció mitjans a Espanya i el quadre V sobre els preus de venda de la llet durant els tres primers mesos de l'any 2009.

Amb uns costos de producció a Catalunya en 2008 de 35,88 cèntims per litre (quadre II) o de 0,3770 euros litre mitjana d'Espanya en 2009 (quadre IV) i un preu de venda de 0,3240 euros litre de llet en el mes de març (quadre V) s'estan produint pèrdues de més de 5 cèntims de mitjana per litre. Amb aquesta situació el manteniment de la produc-

ció passa per trobar solucions a molt curt termini; si no fos així no només els petits, sinó tots acabaran plegant.

Per no allargar més i continuar mostrant aspectes negatius -llàstima que no podem mostrar aspectes positius-, vull transmetre el que ens diuen els seus autors en finalitzar el "Informe sector lleter 2008" elaborat pel serveis tècnics del DAR: "La llet: val el que costa?, acaba preguntant l'informe i continua, "Produir un litre de llet a Catalunya costa de mitjana, al voltant de 36 cts/l, amb un ampli ventall de valors, que van dels 28 als 48 cts/l. Els primers compradors l'han adquirida a

40 cts/l (mitjana 2008, ara es compra 10 cèntims menys). Sense tenir en consideració els costos d'oportunitat, un productor amb eficiència mitjana en la gestió dels seus recursos, obté un marge net de l'activitat de 11 cts/l. Això no obstant, són dades de 2008, ara la llet es paga/cobra al voltant dels 31 cts/l (entre 28 i 36), segons dades provisionals de les liquidacions de març 2009".

La crisi econòmica i l'arribada de la primavera presagien un futur incert i complicat per al sector productor de llet. El futur per a les centrals lleteres també és incert. Aquestes hipotequen la seva producció i els seus beneficis, en favor de les marques de distribuïdor (marques blanques), fent bona la màxima de "si no pots amb l'enemic, uneix-te a ell". Però quins límits hi ha?

Esperem que la distribució reaccioni abans que sigui massa tard; penso que no s'adona que el lleter és un sector estratègic, que si es continua així en poc temps ens veurem obligats a importar un producte de primera necessitat. Aquest mateix pensament s'atribueix a la Comissària Europea d'Agricultura. Espero que ens equivoquem tots dos. ▀

Full Power. Full Drive. Full Line.

- Màquines per munyir
- Gestió del ramat
- Tancs de llet
- Separadors de puri
- Qualitat de llet
- Servei regular de manteniment
- Material ramader

GEA

GEA Farm Technologies
WestfaliaSurge | Houle

GEA WestfaliaSurge Ibérica, S.L.
Avda. Sant Julià, 147 - 08403 GRANOLLERS (Barcelona)
Tel. 93 861 71 20 - Fax 93 849 49 88
E-mail: agricola@geagroup.com - www.westfalia.es

GEA Farm Technologies
The right choice

Maderas Nobles de la Sierra de Segura

Plantacions ecològiques i sostenibles per a combatre el canvi climàtic

Els arbres són una de les eines més útils i poderoses per a lluitar contra el canvi climàtic. La seva capacitat per absorbir el diòxid de carboni de l'atmosfera, un dels principals gasos d'efecte hivernacle responsables de l'escalfament global, els converteix en grans aliats en esta carrera contra rellotge per la conservació de la vida tal i com la coneixem.

"Per necessitat social, per obligació moral, per oportunitat històrica, per acció defensiva de la vida dels humans en el planeta, per a reiniciar el cicle vital, cal plantar arbres i boscos" afirma Juan Valero, fundador de Maderas Nobles de la Sierra de Segura, una empresa agroforestal dedicada a la producció ecològica i sostenible d'arbres per fer fusta d'alt valor, i a la restauració de bosc autòcton. De moment, la única en el món que compta amb el segell d'agricultura ecològica per a cultivar no arbres fruiters, sinó per fer fusta de qualitat.

En no arriba una dècada, aquesta empresa ha aconseguit demostrar a la societat que treballar a favor de la natura, en una activitat com la plantació i el cultiu d'arbres és un negoci rendible i en expansió. Amb les seves plantacions dissenyades amb criteris de permacultura ofereix a la societat un producte d'estalvi alternatiu, que reuneix importants beneficis mediambientals, socials i econòmics.

Amb prop de 900 hectàrees destinades a la plantació d'arbres, Maderas Nobles té dos grans línies de treball. 70.000 exemplars de nogueres, cirers, til·lers, servals i freixes creixen en aquestos moments en

els terrenys de l'empresa en Alcaraz (Albacete). Són arbres que la empresa cultiva per a obtenir fusta d'alt valor i importants beneficis econòmics per als clients.

D'altra banda, Maderas Nobles conta amb més de 400.000 arbres, de fins a 150 espècies mediterrànies, plantats dins de la campanya Responsarbolitat: +arbres x un bon clima, que proposa a les empreses i als ciutadans, calcular, reduir i compensar les seues emissions de diòxid de carboni a través de la plantació d'arbres que mai no seran talats. ▀

"Plantar arbres ens beneficia a tots"

En Maderas Nobles de la Sierra de Segura fa quasi una dècada que plantem i cultivem arbres per obtenir fusta d'alt valor econòmic, contrarestar les emissions de CO₂, ajudar a aturar l'escalfament del planeta i reforestar els boscos amb espècies autòctones.

Participa amb nosaltres d'una explotació forestal sostenible i ecològica. Una experiència d'economia real, no especulativa, que està demostrant any rere any que treballar a favor de la natura genera beneficis per a tots.

Aposta per una alternativa d'estalvi ètic i responsable. I fes dels arbres el teu millor aliat en la lluita contra el canvi climàtic.

Informa-te'n!

967 435 907
info@maderasnobles.net
maderasnobles.net

Evolució i valoració dels adobs químics al darrer segle

Oriol Comas i Vancells

Resum conferència donada el 20 de maig de 2009
al Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles de Catalunya

PRESENTACIÓ

Pocs descobriments científics han tingut valoracions tan diferenciades al llarg del darrer segle com el dels adobs químics; que van ser quasi d'efectes miraculosos al començament per tornar a tenir un protagonisme al final del seu segon terç i sorprenentment passar després a ser considerats un factor contaminant. Últimament amb tecnologia moderna s'ha demostrat la seva eficàcia en sectors avançats a la nostra agricultura, si bé en d'altres, especialment a conreus extensius, queda molt per millorar.

Tot va començar a la fi del segle XIX quan l'alemany Justus Von Liebig va descobrir que les plantes es podien alimentar directament de sals minerals. Aquest descobriment, una vegada comprovat a les ja existents finques experimentals i escoles d'agricultura i amb una rapidesa increïble es va estendre primer amb l'ús de les sals d'origen natural com ara les potàssiques i el nitrat de Xile i més endavant amb el superfosfat i sulfat amònic obtinguts ja industrialment.

Els efectes van ser sorprenents, no solament per l'augment del rendiment de les collites sinó molt especialment per la qualitat nutricional dels productes obtinguts, que van permetre eradicar el raquitisme de molts pobles d'Europa central i del Nord, afectats pel mal, i que comportava pobresa i motivava les grans emigracions a Amèrica.

Així ja gràcies a la industrialització de la seva producció en base al carbó, l'àcid sulfúric i el fosfat roca, es van multiplicar les instal·lacions productives fins que la Primera Guerra Mundial va suposar una certa frenada a Europa però no a Espanya que, per la seva neutralitat, va arribar a ser el tercer productor mundial del superfosfat. Van ser els alegres anys 20 que van acabar el 1936 amb la Guerra Civil.

Els anys 40 van ser anys molt difícils per la Segona Guerra Mundial i l'escassetat de matèries primeres i divises, que en el

cas d'Espanya van provocar un mercat negre que va distorsionar molt la utilització dels adobs; això provocava un ús excessiu de nitrogen als camps de tarongers valencians i a la vegada unes males collites per la manca de nitrogen als camps de cereal de Castella.

A mig segle es va normalitzar la producció i el comerç dels adobs i gràcies a la introducció dels blats de moro híbrids i les noves varietats de remolatxa, cereals i d'altres, es va produir un fort augment del consum d'adobs i naturalment dels rendiments agrícoles obtinguts.

Els anys 60 es van perfeccionar les pràctiques de fertilització en comptar amb els elements nutritius complementaris del nitrogen, fòsfor i potassi; així es va generalitzar l'ús de sals de magnesi, de bor i molt especialment dels quelats de ferro tan necessaris als nostres cultius de fruiters, de vinya, de maduixa... majoritàriament situats a terrenys calcaris.

Els anys 70 van ser crucials per al desenvolupament de nous fertilitzants perquè va coincidir una voluntat política dels Estats Units, per prevenir i combatre la fam del món amb un esforç tecnològic per a l'obtenció de nous adobs més concentrats, més fàcils de transportar i naturalment de més interès per a la mateixa indústria nord-americana i els seus recursos de matèries primeres, especialment gas, petroli i roca fosfatada que va conduir

a utilitzar l'àcid fosfòric d'una manera generalitzada, tot permetent concentracions de 60 unitats fertilitzants als nous adobs complexos.

En aquestes circumstàncies complementades pels avenços genètics paral·lels al món dels cereals (CYMIT, ICARDA), arròs (IRRI), soia... es va arribar a un màxim de rendiments unitaris dels conreus als països avançats i també lògicament del consum de fertilitzants.

Els anys 80 es van donar dues circumstàncies contraposades ja que, d'una banda, es va començar a parlar de contaminació dels sòls i les aigües sovint poc fonamentades com ara la suposada malmesa del Mediterrani per les aigües de l'Ebre, sense distingir entre els nocius metalls pesants, de l'altra, i d'indispensable fòsfor, que permet mantenir l'activitat pesquera en el seu espai d'influència.

A la vegada les tècniques de fertirrigació van permetre un ús molt acurat i que va resultar molt efectiu de la totalitat d'elements de fertilitzants necessaris per aquells conreus que es beneficiaven del subministrament conjunt d'aigua i nutrients.

Curiosament a la fi del segle es donava la contradicció de conviure aquests sistemes tecnològicament tan avançats amb un oblit difícil de comprendre, pel fet de no aplicar els mateixos criteris als grans

conreus, probablement a causa de la desmotivació que acompanya l'existència de la PAC i també per la utilització massiva de residus ramaders.

Per tot això, i amb vista al futur, cal repensar la importància de l'agronomia i especialment pel que fa a la nutrició vegetal, ja que no tenen sentit les millores genètiques sense el complement nutricional, ni l'existència dels anomenats aliments funcionals sinó comencem per nodrir correctament la planta que els produeixen.

Igualment, l'agronomia ha de resoldre el problema que suposa la convivència en una mateixa parcel·la dels adobs químics i

dels cada vegada més variats compostos on la dinàmica funcional dels primers és ben coneguda i experimentada i la dels segons, inclosos els purins, és menys coneguda i molt poc experimentada en cicles de llarga durada i en condicions agroclimàtiques dels nostres principals tipus de sòls. Treballant aquests temes permetria avanços en les tecnologies de compostatge i en conseqüència disposar de especificacions vàlides del producte obtingut que permetin a l'agrònom el millor diagnòstic.

Aquest futur ja comença a ser realitat als països més avançats amb l'ús de tecnologies més avançades com ara la tele-detecció per satèl·lit, el GPS i ja en

terra test ràpids de tipus químic o electrònic per conèixer cada moment l'estat nutricional dels conreus i actuar en conseqüència, tot minimitzant les pèrdues d'elements nutritius i per tant tot evitant la tan temuda contaminació de sòls i aigües.

Finalment convindrà anar pensar en un adob a la carta a grans parcel·les tot optimitzant l'aportació dels nutrients amb benefici d'equilibris nutritius òptims i les conegudes sinergies en el complex de canvi i la solució del sòl, sense oblidar possibles correccions de pH i complements d'elements secundaris i micronutrients. ▴

VIVERS CASA PARAIRE

E-mail: vivers@paraire.com <http://www.paraire.com>

Carrer del Moli, 1
17462 BORDILS (Girona)

Tel.: 34 972 49 00 26
Fax: 34 972 49 05 76

- Servei de conservació i manteniment d'espais verds.
- Gestió integral d'arbrat.
- Instal·lació i gestió de xarxes de reg automatitzades.
- Construcció de jardins.
- Obres de restauració paisatgística.
- Repoblacions forestals.
- Disseny d'espais verds.

c/ Fra Juniper Serra, 59-75
08030 BARCELONA
Tel: 93 278 76 00 - Fax: 93 278 76 96
www.urbaser.es

El sector porcí, estat actual i futur del sector

David Coll

Enginyer Tècnic Agrícola

Conseller Delegat d'UPB Genetic World

El sector porcí, entenent com a tal la producció ramadera i tota la indústria o cadena alimentària que se'n deriva, és un dels sectors més potents econòmicament i socialment de Catalunya, representant més d'un 3,2% del PIB català. El sector porcí només en la producció representa un 28% de la producció final Agrària Catalana i quelcom semblant a nivell d'Espanya.

Cal destacar que el sector agroalimentari, producció més indústria a nivell del sector agrari, representa a nivell de l'Estat un 20% de la PIB espanyol.

No cal dir que com a sector a nivell de la UE dels 27 representa també un sector amb gran tradició i història, formant part de l'alimentació bàsica i de la gastronomia de molts Estats.

Cal dir també que les limitacions en l'ús de certes matèries com ara les farines de carn, les limitacions en l'ús de certs productes OGM de forma hipòcrita, les normes de benestar animal en el transport i en les explotacions ramaderes, les limitacions en la utilització de productes zoonosanitaris i l'exhaustiu control medi ambiental, són normes i reglaments que els ramaders europeus han de seguir i complir a diferència del que han de complir molts ramaders d'altres països del món i que exporten les seves produccions en els mateixos mercats que nosaltres els europeus.

El que representa la producció real dels diferents països a nivell mundial es pot veure en el quadre següent amb dades tancades de l'any 2007:

Rànquing Producció	País	Milers de totes (x1000)	Nombre de truges (x1000)	Rànquing de truges
1	Xina	44.200	44.000	1
2	EUA	3.962	6.065	2
3	Alemanya	4.985	2.418	7
4	Espanya	3.513	2.742	6
5	Brasil	2.960	3.050	5
6	Vietnam	2.620	4.100	3
7	França	2.081	1.254	12
8	Polònia	2.091	1.587	9
9	Rússia	1.910	3.975	4
10	Canadà	1.850	1.517	10
11	Dinamarca	1.800	1.363	11
12	Itàlia	1.603	754	19
13	Països Baixos	1.290	1.060	13
14	Japó	1.251	915	17
15	Filipines	1.245	2.203	8
16	Mèxic	1.150	960	16
17	Corea	1.133	1.000	15
18	Bèlgica	1.063	567	18
19	Taiwan	907	762	18
20	Regne Unit	739	515	22

Tot observant l'anterior quadre de produccions, ens podem fer càrrec de cap on avança la producció porcina en els propers anys, ja que es veu clarament quan mirem el rànquing actual en producció de carn, i el rànquing en el nombre de truges, que és el que ens marca la producció amb vista al futur.

És bo, però, tenir en compte el quadre següent per veure com encara és molt important ser eficients en la producció, és a dir, com poder mantenir una competitivitat en un sector com aquest davant les diferències existents pels territoris, facilitats d'abastament de matèries primeres, etc..

Rànquing Producció	País	Tones produïdes per truga/any	Rànquing d'eficiència
1	Xina	1.002	15
2	EUA	1.543	5
3	Alemanya	2.062	2
4	Espanya	1.261	10
5	Brasil	0.980	17
6	Vietnam	0.636	16
7	França	1.848	4
8	Polònia	1.318	9
9	Rússia	0.481	20
10	Canadà	1.220	11
11	Dinamarca	1.232	8
12	Itàlia	2.126	1
13	Països Baixos	1.217	12
14	Japó	1.367	7
15	Filipines	0.565	19
16	Mèxic	1.200	13
17	Corea	1.133	15
18	Bèlgica	1.875	3
19	Taiwan	1.185	14
20	Regne Unit	1.435	6

Segur que la Xina, amb l'increment del seu nivell de vida, així com per tradició, de la mateixa manera que la resta de països del sud-est asiàtic amb influència xinesa i els que no són musulmans, tenen un gran potencial de creixement i de consum de porc en els propers anys.

També però és important veure com evolucionaran altres països que son els que tindran un major creixement de població, com es pot veure en el quadre següent:

PAÏSOS AMB CREIXEMENTS MÉS IMPORTANTS DE POBLACIÓ FINS AL 2050 I LES SEVES RELIGIONS.

País	creixement població 2000 a 2050	religió	consum de carn de porc (en 1.000 t)	de carn de porc (kg persona)
1 INDIA	372	80% hinduista	499	0,46
2 PAKISTAN	182	97% musulmans	2	-
3 NIGÈRIA	141	50% musulmans	215	1,19
4 XINA	118	budista y 2% musulmans	48.140	34,2
EUA	111	36% protestant	3.794	26,8

Font: Luciano Roppa, 2006, basat en dades de Desa, World Atlas i FAO.

Són també països amb un clar futur en la producció de porc -Rússia, Ucraïna, i repúbliques de la ex-Unió soviètica-, en les quals el porc forma part de la seva dieta, i disposen, a més, d'una superfície agrícola important per tal de produir l'alimentació que els porcs necessiten, i una política orientada a ser autosuficients en la seva producció, destacant-ne els programes de producció de Rússia, país que té previst que a partir del 2012 les seves importacions de carn de porcí siguin mínimes.

També hi ha opinions diverses sobre la producció de porc al continent americà, si bé els EUA i Canadà ja en són uns importants productors i consumidors. Actualment Brasil i Mèxic són des de fa 5 anys uns clars i fermes candidats a convertir-se en productors importants, ja que disposen de nombrosa població, matèries primeres per alimentar i molt de territori on poden separar de forma manifesta les explotacions, amb l'objectiu de poder garantir una correcta sanitat.

A Amèrica del Sud ens trobem amb països com ara Argentina, Uruguai, Bolívia, Perú, Veneçuela, Colòmbia i Equador que s'estan mostrant com a fermes candidats a ser importants productors de carn de porc, si bé no són països amb una gran tradició de consum d'aquest tipus de carn. La seva situació sanitària, les seves produccions de cereals i d'altres matèries primeres els fan ser candidats a productors.

Després d'haver fet aquesta excursió a nivell mundial per identificar els llocs on es produirà la carn de porc de futur, un acaba fent-se la pregunta "I a la UE, què?", ja que la UE dels 27 tindrà com sempre una Europa a diferents velocitats:

Una Europa del Nord (Suècia, Noruega, Finlàndia, Gran Bretanya) on les limitacions ambiental i on les normes s'apliquen de forma estricta i que condicionarà molt el futur del sector i la seva viabilitat i competitivitat, marcant pauta per a la resta de la UE.

Tindrem una altra Europa, la Central, on inclouríem Alemanya, França, Bèlgica, Holanda, Polònia i Dinamarca, on la seva tradició, les grans superfícies de producció de cereals i soja, etc., així com l'equilibri entre explotació familiar i territori, la continuen assenyalant com a productora en el marc de dificultats competitives per una normativa molt rigorosa, però amb un gran potencial consumidor i de gran poder adquisitiu al costat de la producció.

Existeix una Europa del Sud on podem incloure a Espanya, Itàlia, Grècia i Portugal, on la dependència constant de la importació de matèries primeres per tal d'alimentar els porcs les fan no competitives i molt subjectes a absurdes normatives anti-OGM, on les normes i directives comunitàries s'apliquen i on les possibles exportacions d'animals vius no són possibles en cas de sobreproducció pel fet d'aplicar-se una reglamentació sobre el benestar dels animals en el transport, que protegeix als països del Centre d'Europa enfront d'aquest grup de països de l'Europa del Sud.

L'Europa de les dues darreres ampliacions (Lituània, Letònia, Estònia, Romania, República Txeca, Eslovàquia, Eslovènia i Bulgària), països aquests encara amb grans desequilibris productius, estructures en adaptació, amb tradició de consum important i on les normatives comunitàries s'aplicaran, però de forma progressiva i en el temps. Ara de forma immediata, han sofert una forta retallada en les seves produccions però de ben segur recuperaran produccions en un futur proper, ja que disposen de mà d'obra barata, territori, consum i tradició productiva.

Situats a nivell de Espanya, aquesta crisi econòmica actual, les demandes futures de matèries en funció dels pols de producció que acabem de descriure a nivell internacional, fan pensar que haurem de procedir a reduir la producció que actualment fem i situar-nos en un panorama de major eficiència productiva, major equilibri entre explotacions i territori, menor dependència alimentària de l'exterior i millor aprofitament del potencial consumidor i tradició gastronòmica del país.

- La línia verda és la projecció de l'USA Department of Agriculture (USDA).
- La línia púrpura és la projecció de l'Organisation for Economic Cooperation and Development (OCDE).
- La línia blava és la projecció del USA Food and Agricultural Policy Research Institute (FAPRI).

El consum de carn de porc per als propers anys és important i constant, si bé hem de tenir en compte que tots els països musulmans no en són consumidors, però si bé és veritat això, també és veritat que països com ara la Xina i tots aquells de la seva àrea de influència (incloent-hi països de l'Àfrica i d'Amèrica del Sud) desenvolupen i desenvoluparan en el futur unes dietes on la carn de porc serà un important component.

L'OCDE preveu els següents increments de la demanda de carn de porc en el període 2007 - 2014: Unió Europea = 4%, USA = 7%, Xina = 14%,... la qual cosa no deixa de ser una brillant perspectiva. La FAO preveu un increment de la demanda de carn de porc per als països no membres de l'OCDE d'un 48% (!) entre 2006 i 2016. Esperem que aquestes xifres es consolidin i ajudin a sostenir el preu en un nivell adequat.

Pronòstic de recuperació del preu del porc mundial

Segons un informe elaborat per la BPEX a la Gran Bretanya, se suggereix que el preu del porc tindrà uns increments entre el 2009 i el 2017 on es mantindrà amb fortalesa. No cal dir que aquest informe no recull els problemes de l'H1N1, apareguts des del passat mes de maig.

El quadre següent mostra tres projeccions en contrast amb un índex 100, les quals representen el preu mitjà des del 1999 al 2006 i la seva projecció fins al 2017.

La producció global de porc està definida, pronosticant una pujada propera al 19% des del 2006-08 fins al 2018 de mitjana.

Pronòstic de preus (US\$ per kg canal) partint de preus base de 1.451 per al

2009/2010	1.459	2014/2015	1.553
10/11	1.421	15/16	1.513
11/12	1.477	16/17	1.541
12/13	1.609	17/18	1.578
13/14	1.576	18/19	1.632

2006-2009

ANNEXOS

PERSPECTIVES DE CREIXEMENT DE LA POBLACIÓ, 2005 A

	2005	2016	Diferència	Diferència
ÀSIA	3.368	4.887	1.519	26,3
ÀFRICA	0.638	1.398	0.760	88,8
Latinoamèrica	0.507	0.711	0.204	20,0
Amèrica del Nord	0.537	0.438	-0,099	-18,0
EUROPA	0.773	0.885	0.088	11,3
OCEANIA	0.095	0.041	-0.054	-36,8
Món	6.446	8.130	1.684	26,1

Font: FAO STAT, 2005.

2030 (en milers de milions)

CARNS - INCREMENT DEL CONSUM DE CARNS PER PERSONA I

PAÏSOS	1993	2020	1993	2020
PAÏSOS EN DESARROLUPATS				
BOVI	26	36	37	38
PORC	28	35	36	41
POLLASTRE	20	25	26	34
TOTAL CARN PVD	74	83	87	113
PAÏSOS EN DESARROLUPAMENT				
BOVI	5	7	22	47
PORC	5	13	38	81
POLLASTRE	5	8	21	46
TOTAL CARN PVD	21	30	88	188

FONT: Delgado et al., 1999. Preparat per L. Ropica 2006.

TOTAL CONSUMICIÓ 1993 A 2020

	1993	2019	%
POLLASTRE	81.820	103.238	23,16
BOVI	85.922	77.834	18,06
PORC	105.342	121.979	16,70
CAL	12.019	14.363	17,20
TOTAL	284.913	318.141	19,92

Font: Luciano Ropica, 2006, basat en FAO/OCDE d'èstades.

▲ Cel·la de garrins desmamats.

CREIXEMENT EN PRODUCCIÓ DE CARN - 2006 A 2015 (milions de tones).

	2006	2015	CREIXEMENT(%)	QUANTITAT
XINA	72.67	90.91	25.1	18.24
EUA	39.71	45.06	13.4	5.35
EU-25	40.62	42.01	3.4	1.39
BRASIL	21.09	28.36	34.4	7.27
INDIA	5.79	7.52	29.8	1.73
RUSSIA	5.43	6.98	28.7	1.55
MÈXIC	5.09	6.10	20.0	1.01
ARGENTINA	4.36	5.06	16.1	0.70
JAPÓ	2.97	2.74	(7.8)	-0.23
MÓN	267.14	318.14	19.1	51.00

Font: FAO/OCDE statdata, 2006 - Preparat per L. Roppa, 2006. ▲

EXPECTATIVES DE PRODUCCIÓ DE CARN PEL 2015 (milions de t)

Des de l'any 1990 al 2005 el creixement en la producció de carn a nivell mundial ha experimentat forts increments: s'ha passat de 180 milions de tones a una producció de 264 milions, la qual cosa equival a un increment del 46,6%.

En funció del tipus de carn els increments han estat:

TIPUS DE CARN	INCREMENT (en %) 1990-2005
CARN DE POLLASTRE	100
CARN DE BOVI	2
CARN DE PORC	42

Jardín Móvil
soluciones florales y paisajísticas

Apoyo comercial en todo el territorio español.

Tel. 936 032 393 - Fax 936 307 289
 info@jardinmovil.com
 www.jardinmovil.com
 Amador Vives, 37 - 08830
 Sant Miquel de Llobregat BCN

¡EN BREVE ESTRENAMOS NUEVA WEB!

Jardín Móvil

presenta su nuevo catálogo

Los expertos en soluciones florales y paisajísticas del mercado internacional.
 ¡No dude en solicitar un ejemplar!

AgroCaixa

Emprenedors rurals

Projectes amb futur

A "la Caixa" volem **impulsar el creixement de les zones rurals** donant suport a les iniciatives empresarials destinades a crear nous serveis i infraestructures que millorin la qualitat de vida dels seus habitants. Per això, posem a la disposició dels

emprenedors rurals, **productes i serveis financers** que els permetin dur a terme el seu projecte empresarial amb les màximes facilitats.

AgroCaixa, impuls rural.

Parlem?

www.lacaixa.es/agrocaixa

Els primers agricultors i ramaders del món

Fa 10.500 anys que a Jericó es van promoure les primeres pràctiques agrícoles comunitàries

Joan Gamundi Vilà

Periodista Agrari Agroprés

Recordem a Jericó com una ciutat bíblica on Josué va fer sonar les trompetes, i els seus murs es van ensorrar. La cosa sembla ser que no va ser així. Més bé la coneixem com la ciutat més antiga del món amb 200 cases semisubterrànies semicirculars i que en l'era preceràmica ocupava una extensió de 5 hectàrees i 2.000 habitants. Actualment s'hi fan excavacions i tan sols hi queda una torre. Va ser la primera ciutat agricultora.

La Fundació "la Caixa" ha mostrat a diverses ciutats i pobles una exposició itinerant sota el títol "Neolític: de nòmades a sedentaris" que complementa la que vam visitar l'any passat i vam ressenyar a la Revista del Col·legi, en la qual ens centràvem en el desenvolupament de l'agricultura i ramaderia a Catalunya.

▲ Vista del pavelló expositiu a Reus.

UNA MICA D'HISTÒRIA

Fa 4 milions d'anys els avantpassats de la nostra espècie ja caminaven com nosaltres. Les primeres eines de pedra les van fabricar molt rústicament fa 2,5 milions d'anys. El domini del foc té 400.000 anys i l'eclosió de l'art té altres 32.000 anys. Però solament fa 10.000 anys que l'espècie vivia a coves naturals i depenia de la recollida de deixalles, de la caça de

la recol·lecció de plantes i fruits silvestres i de la pesca.

Gràcies als treballs arqueològics sabem que les antigues comunitats van iniciar el procés d'adopció de l'agricultura per part dels Neolítics; sempre tenien una divinitat o ser suprem relacionat amb aquesta activitat. Hi ha exemples a llocs tan distants com ara Egipte, Grècia, Mesoamèrica o el centre de l'Àfrica.

▲ A l'inici del Neolític l'home depenia de la caça.

EL NEOLÍTIC, ÈPOCA DE CANVIS

El mesolític, entre 13.000 i 11.000 anys, és l'etapa de transició entre el paleolític (edat de la pedra antiga) i el Neolític (edat de la pedra nova). El final de les glaciacions provoca la desaparició dels grans animals que eren la font d'alimentació de les cultures caçadores-recol·lectores del Paleolític Superior. Es recol·lecta però de forma especialitzada, amb preferència pels abundants cereals silvestres de la zona. Es caça de forma selectiva triant l'edat i l'espècie. Aquesta forma de vida és la que donarà pas al descobriment de l'agricultura i la ramaderia, pròpies del període Neolític posterior. Estem parlant de fa 11.000 anys.

La nostra espècie es veu obligada a produir aliments i s'inicia el Neolític amb la utilització de la pedra polida, i l'agricultura-ramaderia. Ironies de la vida, fa 14.000 anys es va domesticar el gos a partir del llop, el qual tindrà una gran

utilitat. Ara també en domesticuem i hem muntat tota una filosofia respecte a aquest animal, de la qual en podríem parlar llargament.

Els territoris de l'Orient Pròxim i Mitjà, considerats el bressol de la civilització, se'ls anomena el "Creixent Fèrtil Mesopotàmic". Són regions on es trobaven relativament poques espècies vegetals i animals, però on es va estimular molt l'agricultura i la ramaderia, determinant la domesticació, manipulació i control de l'espai agrari.

JERICÓ AGRARI I RURAL

Aquestes evidències agrícoles es mostren molt clarament a les restes arqueològiques de Jericó, actualment a l'estat d'Israel, que cobreixen una cronologia dels 11.000 als 10.200 anys.

Poc vaig poder veure en una visita que hi vaig fer fa 4 anys. Hi queda la torre i un xic de muralla... i els guies que expliquen la història. Les pràctiques agrícoles van permetre adaptar la producció d'aliments a les necessitats del grup. D'aquesta manera es va allunyar la inseguretat i la incertesa. Ja no es depenia de la sort i de l'atzar de la caça. Les formes antigues no es podien mantenir en cas d'un augment demogràfic ràpid, cosa que sí permetia el control agrari.

▲ Poblament de Jericó.

L'hàbitat domèstic està conformat per construccions circulars tapiades. Les construccions monumentals, com ara la

Torre i les muralles, constitueixen els primers assaigs de treballs col·lectius i mostren una organitzada activitat comunitària de les activitats del poblat. A l'exposició podeu veure una cabanya circular. A les excavacions s'han trobat grans d'ordi i blat. També hi ha coneixements de la producció i consum de lleties, pèsols i fruits com ara les figues.

El blat és la planta més àmpliament estesa al món i possiblement va ser el primer cereal més cultivat per l'home, constituint una autèntica revolució tecnològica. La domesticació d'aquest cereal, fa uns 10.500 anys a partir de varietats silvestres, marca l'inici del Neolític. Un conreu fet a la Mesopotàmia, bressol una vegada més de la civilització occidental.

LA RAMADERIA

Els seus inicis s'estableixen entre els 10.000 i 9.000 anys a l'Orient Mitjà, domesticant cabres i ovelles i un temps més enllà els bòvids. Hi ha evidències a Jericó de pràctiques ramaderes, com també n'hi ha al peu de les muntanyes Zagros, al nord-oest d'Iraq.

▲ Animals domèstics de l'època.

Un dels jaciments més famosos d'aquesta regió és Jarmo, que indica que fa 10.000 anys havia una societat que practicava l'agricultura i la ramaderia, tot i que encara no coneixien la ceràmica. A l'exposició, a més de contemplar una reproducció a escala reduïda del poblat de Jarmo i de conèixer altres assentaments contemporanis importants, s'aborden temes relacionats amb la ramaderia, com ara la seva evolució social, l'explicació mitològica i l'origen de l'activitat.

El procés agrícol-ramader de les regions que constitueixen el creixement fèrtil va estimular el desenvolupament de la ceràmica, entrant així doncs al Neolític ceràmic (9.000 a 7.000 anys).

UNA EXPOSICIÓ DIDÀCTICA

L'Obra Social Fundació "la Caixa", amb col·laboració amb diversos ajuntaments i entitats, mostra l'exposició a diverses ciutats del nostre país. Són explicades les formes artístiques, econòmiques, tecnològiques, culturals i rituals de les primeres comunitats mundials del període neolític. La mostra s'estén durant un període d'entre 13.000 i 5.000 anys, des dels últims caçadors fins a les primeres societats urbanes. De l'edat de bronze antiga fins a l'aparició de les primeres ciutats egípcies, de les quals ara no en parlarem. La mostra s'acaba amb les invasions d'Alexandre el Gran, fa una miqueta més de 2.300 anys.

Podrem observar materials representatius de les èpoques citades, com ara gots ceràmics, eines de pedra tallada i polida, il·lustracions de poblats i escenografies de coves i cases. També escultures humanes i de grandària natural i reduïda, reproduccions de déus, ídols i ornament. I explica com es van descobrir els períodes i les fites culturals que van marcar el camí cap a la civilització com van ser l'agricultura, la ramaderia, la ceràmica i l'escriptura. L'home va deixar de ser nòmada per esdevenir sedentari.

Per visitar l'exposició, hom ha de prendre's el seu temps; és molt didàctica i seria bo portar-hi a tota la família, especialment el jovent perquè pugui interpretar tota la cronologia desplegada i gaudir d'aquest llarg espai humà que es desplega prop de 8.000 anys. ▲

▲ Reproducció de la muralla de Jericó.

INSTRUMENTS I TOPÒGRAFIA I LLIBS
SERVIS TÈCNIC

AUTONIVELLANT FL110HA

Nivell làser horitzontal, robust, d'ús senzill i per llargues distàncies. Funció TILT pel control de l'autonivellació, control de zona del làser i possibilitat d'inclinació dels eixos X i Y fins $\pm 5^\circ$. Precisió: $\pm 0,75\text{mm}/10\text{m}$. Distància treball: $\approx 600\text{m}$. Es subministra amb: Sensor-receptor, bateria recarregable i carregador, caixeta per piles alcalines, comandament a distància per ajustament d'inclinacions. En estoig.

TEODOLIT ELECTRÒNIC FET420K

D'operació ràpida i senzilla. Ideal per alineacions. Amb doble display de fàcil lectura. Cercle graduat horitzontal a esquerres o dretes. Botó per ajustament a zero. Cercle vertical en angles o % d'inclinació. Auments: 30x. Precisió: 4 mgon.

BERDALA
C/ Balmes, 6
08007 - BARCELONA
TELF. 93 302 20 45
FAX. 93 302 57 89
www.berdala.com

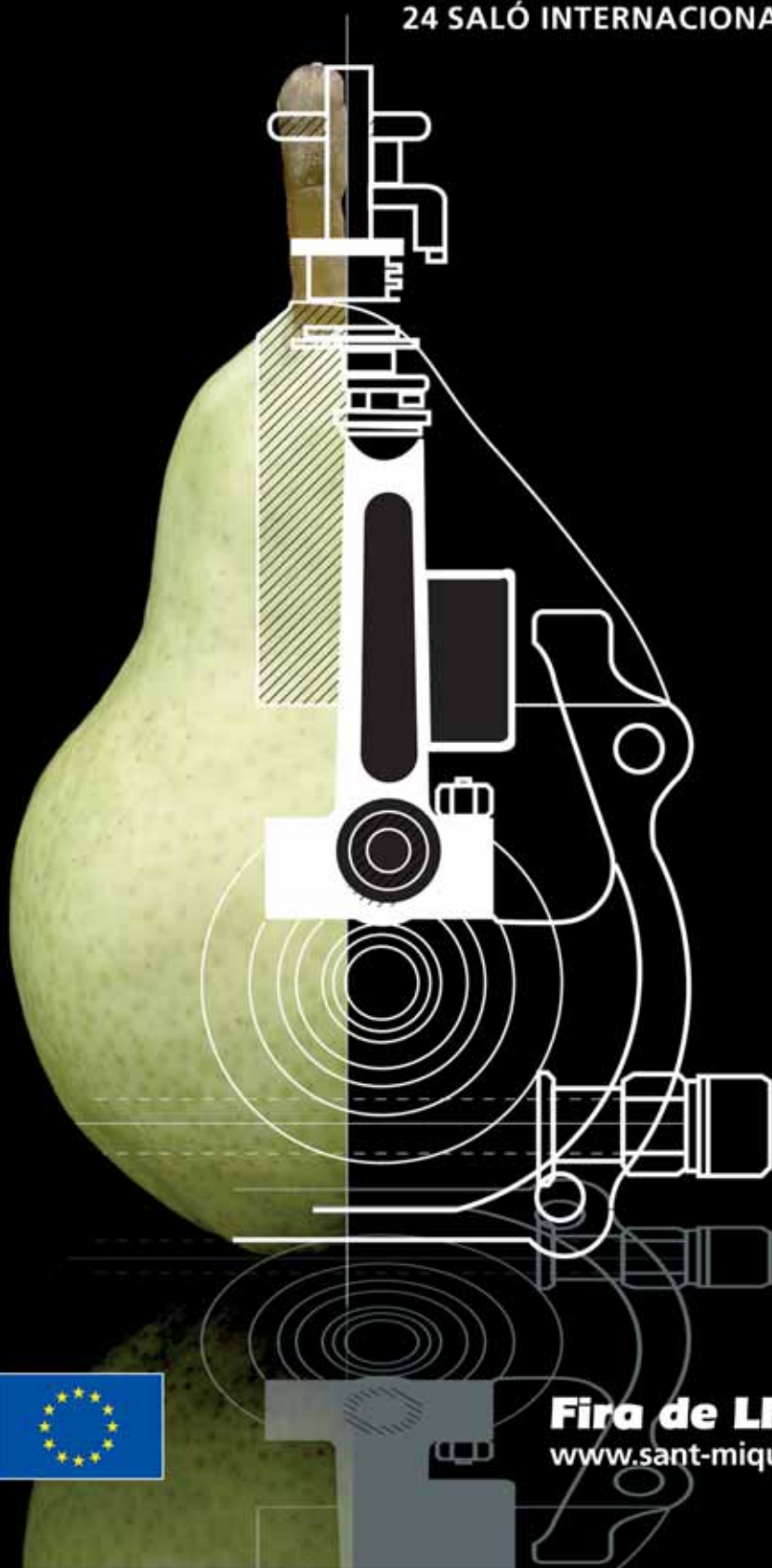
del 25
al 29 de
setembre
de 2009

santmiquel

55 SALÓ NACIONAL DE LA MAQUINÀRIA AGRÍCOLA

eufrófruit

24 SALÓ INTERNACIONAL DE LA FRUITA

 pep
plataformaeventosplines

Fira de Lleida
www.sant-miquel.com

"ENESA

Informa"

PRINCIPALES NOVEDADES DEL PLAN DE SEGUROS AGRARIOS DEL 2009

El Consejo de Ministros, en su reunión del pasado 5 de diciembre, aprobó el Plan de Seguros Agrarios para el ejercicio 2009, que ha sido publicado en el B.O.E. el día 26 de diciembre de 2008, con una aportación económica de 280,78 millones de euros, para subvencionar la suscripción de las pólizas de seguro a los agricultores, ganaderos, acuicultores y propietarios forestales.

El Plan 2009 incluirá además de las líneas de seguros del año anterior, las siguientes novedades:

SECTOR AGRÍCOLA

- o La incorporación en las líneas de seguro correspondientes a las producciones agrícolas, de la cobertura de los daños producidos por la fauna silvestre.
- o Se incorporará la cobertura del golpe de calor al seguro de producciones tropicales y subtropicales y a la póliza combinada de hortalizas en Canarias.
- o Se revisarán los criterios utilizados en la determinación de la indemnización correspondiente a gastos de salvamento, por daños sobre las estructuras de invernaderos.
- o Se extenderá la garantía establecida para viñedos de características específicas, a los restantes seguros de uva de vinificación.
- o Se incorporará el viñedo de Canarias al Seguro de Explotación Viñedo, cuya aplicación actualmente está restringida al ámbito peninsular, con cobertura de pérdida de rendimientos por condiciones climáticas adversas.
- o Revisión y perfeccionamiento de líneas de seguros ya incluidas en planes anteriores, como :

Seguros de Explotación de Frutales.

Seguro de tomate para industria y seguro de tomate de invierno en la península.

Seguro Combinado de Cereza, con objeto de establecer un Seguro de Explotación de Cereza.

Con este mismo objetivo, se revisarán las bases de datos para la asignación de rendimientos máximos asegurables

de aplicación al seguro de rendimientos en olivar.

SECTOR PECUARIO

- o Se incluirá en los seguros de ganado aviar de carne y de puesta la garantía de compensación de los daños ocasionados por la influenza aviar y por la enfermedad de Newcastle. En el caso del seguro aviar de puesta se incluirá, igualmente, la garantía de compensación de los daños producidos a consecuencia de salmonela.
- o Se mejorarán las garantías actuales de saneamiento ganadero en los seguros de explotación de ganado vacuno y de ovino y caprino.
- o Se incluirá la pura raza gallega en el Seguro de Explotación de Ganado equino.
- o Revisión y perfeccionamiento de líneas de seguros ya incluidas en planes anteriores, como :

Seguro de Apicultura, con objeto de establecer un Seguro de Explotaciones Apícolas.

Seguros de aplicación al Ganado Vacuno de Carne

SUBVENCIONES

No ha habido cambios en cuanto a los criterios para la asignación de las subvenciones al coste de los seguros agrarios, por lo que se mantiene la estructura general de porcentajes acumulativos, si bien se han ajustado a la baja algunos de ellos, aunque siempre favoreciendo al máximo las líneas de seguro con mayor cobertura.

Se sigue aplicando el coeficiente de modulación para las subvenciones de las pólizas contratadas en el Plan de Seguros 2009, por agricultores y ganaderos que en el año 2007 hubieran percibido un total de subvenciones al seguro agrario superior a 5.000 euros, el coeficiente equivalente al 5 por ciento sobre el exceso de dicha cantidad.

Para aquellos asegurados que se incorporen al seguro agrario y, por tanto, no hubieran percibido subvenciones en el ejercicio 2007, el coeficiente de modulación a aplicar será del 5 por ciento sobre el total de subvención de cada una de las pólizas que contrate, salvo para la Comunidad Autónoma de Canarias, los jóvenes agricultores que perciban subvención adicional por esta condición y las pólizas contratadas por entidades asociativas de agricultores.

Cualquier persona que esté interesada en los seguros agrarios, puede solicitar más información a la ENTIDAD ESTATAL DE SEGUROS AGRARIOS C/ Miguel Angel 23-5ª planta 28010 MADRID con teléfono: 913475001, fax: 913085446 y correo electrónico: seguro.agrario@mapa.es y a través de la página web www.mapa.es. Y sobretodo a su Tomador del Seguro o a su Mediador, ya que éstos se encuentran más próximos y le pueden aclarar cuantas dudas se le planteen antes de realizar la póliza y posteriormente asesorarle en caso de siniestro.

Entrevista amb Joan Gené,

director general d'Alimentació, Qualitat i Indústries Agroalimentàries, del DAR

◀ *Joan Gené, director general d'Alimentació, Qualitat i Indústries Agroalimentàries: productors, industrials i distribuïdors han de treballar units per assolir el benefici comú.*

La cadena agroalimentària es divideix en tres grans blocs: el del coneixement, el de la producció i el de la transformació i comercialització. Aquest darrer bloc és el que proporciona més valor afegit als productes, els dona la qualitat i seguretat alimentària i té incidència directa en el públic consumidor.

Al capdavant de la Direcció General es troba el senyor Joan Gené, que compta amb un dilatat bagatge de treball en l'àmbit de les cooperatives catalanes i que a més de la responsabilitat agroalimentària també dirigeix la política d'innovació, en les seves vessants de formació i assessorament agrari.

El Director General ha tingut l'amabilitat d'atendre aquesta entrevista per a la REVISTA, en uns moments en què molts factors incideixen sobre el gran complex agroalimentari català, sense oblidar la seva inserció en l'agricultura global.

P/ La indústria agroalimentària té un pes molt important a Catalunya i aporta un alt valor afegit als productes, però actualment està sotmesa a les pressions de la crisi general. Com avalua la seva situació ?

R/ Catalunya disposa d'una estructura d'indústries agroalimentàries repartides per tot el territori, això fa que no es noti una concentració però sí el seu pes absolut. El PIB que generen significa el 24% del total de l'Estat i naturalment som líders del sector.

Durant el 2009 la crisi no afecta d'una manera significativa, però existeix el risc que la situació es faci més difícil el proper any. Caldrà que el sector agroalimentari s'uneixi a altres sectors que treballen bé en àrees de noves economies i produccions i que s'esforci per superar aquesta situació actual d'incertesa.

P/ S'aprecien diferències en la situació de les grans empreses del sector o amb aquelles que conformen el grup de les pimes?

R/ En principi no ha d'haver diferències entre petites i grans empreses, sinó en les estratègies que utilitzen. És cert que el consumidor gasta menys, la qual cosa afecta tota la cadena -productors, indústries i distribució- i sí que es constata que els efectes negatius recauen principalment en els productors que ja no poden produir més barat. Els efectes de la crisi incideixen més en els productes cars; així veiem que la carn de vedella passa per mals moments mentre que la de porcí i la de pollastre estan aguantant de manera força satisfactòria. Per tant és important ajustar costos i adaptar els productes i les presentacions als interessos de la demanda.

▲ *La indústria de l'oli d'oliva té interès econòmic i social.*

P/ Alguns sectors noten les dificultats més que d'altres; aquest és el cas del vi, de l'oli d'oliva i de la llet. Els agricultors, les cooperatives i les indústries estan molt preocupades. Estan previstes mesures per impulsar aquestes branques productives que tanta importància tenen des de l'òptica econòmica i social?

R/ De llet no tenim una gran producció, i malgrat això en aquests moments està resultant excessiva en referència a la demanda; el consum ha baixat tant en llet com en formatges i altres derivats i alguns preus de venda al públic són anormalment baixos i pressionen el productor. Quan es parla d'entrada de llet francesa, cal matisar que és en poques quantitats i que no s'aprecien preus subvencionats. El que sí cal fer és aplicar la normativa reguladora actual.

Quan al sector del vi, es manté la davallada del consum a casa i als restaurants, tal volta influïda parcialment per la normativa de la conducció de vehicles. D'altra banda la reforma del 1996 va ser poc encertada i es van plantar varietats negres per arreu, que ara ens donen un producte difícil d'assimilar i que s'uneix als excedents tradicionals de vi blanc; cal, doncs, pensar en una reforma estructural a curt termini. Un altre factor es la pressió sobre Catalunya de vins de baix preu procedents de la Manxa, la Rioja València i d'altres regions productores; els nostres vins s'han d'orientar a aprofitar el nom de les seves DO i donar molta qualitat a preus no superior als 10 euros l'ampolla i situar-los en la totalitat dels punts de consum i de venda.

Finalment ens trobem amb problemes nous en l'oli d'oliva. Cal que ens diferenciem dels olis procedents d'Andalusia, però malauradament anem a remolc. Novament hem de parlar de diferenciar-nos i de promocionar els olis de les diferents DO catalanes. Les cooperatives tenen molt a dir-hi, apropant-se al consumidor, mitjançant les seves agrotigues o anant als comerços especialitzats de les ciutats grans, amb línies altes de producte i presentació; això comporta fer inversions, promoció i actuacions de màrqueting, activitats difícils en un any en què els costos estan molt ajustats.

P/ Un dels punts forts de l'agroalimentació catalana es troba en la qualitat dels

seus productes, la seva presentació i tota la gamma de DO, IGP i marques acreditades. Es poden millorar aquests aspectes i augmentar les línies de promoció, tant internes com als mercats exteriors?

R/ Estem treballant en actuacions de promoció a tots els mercats. A través de la nostra empresa PRODECA s'està present a més de 40 fires internacionals, s'organitzen missions comercials a molts països i es creen tallers de demostració; també es dona un tracte especial al programa de promoció als Estats Units, a la Xina i als Emirats Àrabs.

L'exportació pot ser una de les solucions, com ho ha demostrat el sector del cava. Però demana preparació i noves inversions. PRODECA està actuant com a empresa de serveis i de consell per ajudar l'empresari en la seva formació i orientar les operacions i estratègies d'exportació.

Les fires locals, com les que ja es fan en el sector de l'oli, resulten molt satisfactòries; caldria ampliar-les a d'altres sectors i portar-les totes a les grans ciutats i centres de consum.

Quant als ajuts a la promoció, el Departament creu que no s'han de donar a cegues i considera que el paternalisme no resulta productiu; l'experiència demostra que els subsectors menys subvencionats són els més dinàmics i més competitius. Per tant l'empresari és qui ha de prendre les iniciatives i assumir el risc i aleshores comptarà amb el suport de l'Administració.

P/ Als productors els preocupa, davant dels possibles acords de l'Organització Mundial del Comerç, que els productes procedents de països tercers arribin a casa nostra sense complir suficientment les normes de qualitat, traçabilitat i seguretat alimentària. Quina és la seva opinió sobre aquests fluxos comercials que poden ser una realitat a curt o mitjà termini?

R/ D'entrada cal acceptar, cada vegada més, els productes que vénen de fora. Nosaltres ens hem d'acreditar per la qualitat juntament amb el concepte de productes locals, perquè se'ls identifiqui, se'ls valori i s'accepti el seu preu diferencial.

El consumidor ha de viure tranquil. La seguretat alimentària està sempre avalada, tant per les autoritats com per les

empreses distribuïdores: ningú no es vol exposar a problemes sanitaris per vendre productes que no reuneixin totes les garanties. Una altra cosa són les qualitats, ja que en tots els productes es poden presentar diferents gammes i nivells, perquè el consumidor pugui escollir segons les seves preferències i capacitat de compra. A Catalunya podem escollir entre produir alta qualitat amb volums reduïts o anar a productes de qualitat mitjana oferts en grans quantitats per competir en economies d'escala amb determinats productes d'importació. Les dues opcions són vàlides en funció dels mercats de destinació.

P/ En l'aspecte de la formació agrària s'han establert, conjuntament amb les cooperatives, uns cursos per a joves emprenedors, amb la finalitat de crear empresaris agraris. Quines són les seves impressions després del curs pilot i dels altres cinc cursos que es troben en ple funcionament?

R/ S'està treballant amb joves notablement integrats en les seves empreses i amb forta professionalitat. Fins aquest moment estem molt satisfets dels resultats, tant dels cursos com de la col·laboració entre ambdues institucions. L'èxit es troba a les sessions formatives d'alt nivell, molt pràctiques i molt participatives. Aquests cursos també permeten fomentar el coneixement i la relació entre els alumnes de diferents comarques i finalment crear futurs dirigents i responsables de les nostres entitats agràries i comunitats.

P/ En l'actual Sistema d'Assessorament existeixen un gran nombre d'entitats col·laboradores que treballen principalment en la tramitació d'ajuts, la condicionalitat i la seguretat laboral; en molts casos no s'aprecia que aportin plenament la transferència tecnològica i el suport empresarial. Com veu el procés a curt termini?

R/ No s'ha de barrejar el tema de les tramitacions d'ajuts i dels controls administratius perquè les explotacions s'adaptin a les normes comunitàries amb les actuacions de l'assessorament a les explotacions perquè avancin i esdevinguin competitives. D'una banda cal complir amb unes normatives comunitàries, com és la condicionalitat. Actualment hi ha

entitats que fan tramitacions i no realitzen assessorament i cal recordar que algunes explotacions necessiten assessorament per poder accedir a determinats ajuts; ens trobem davant d'un sistema que s'ha d'anar perfeccionant.

P/ L'assessorament dona la continuïtat permanent sobre el terreny a la formació que es dona periòdicament. Quan es parla d'aquest tema tothom mira cap als models de França, Holanda o Dinamarca. Creu que el Sistema d'Assessorament que s'ha establert pot arribar a donar el suport tecnològic i empresarial integrat a totes les explotacions catalanes?

R/ L'assessorament es basa en la confiança i es guanya a base de temps; tenim un exemple clar en el treball molt bo de les ADV i dels serveis veterinaris de les cooperatives. El sistema d'assessorament s'ha d'anar perfeccionant i ampliar-se a temes de tecnologia, genètica, agronomia, comptabilitat, anàlisi de gestió, competitivitat, etc. Qui ho farà? El Departament no ha de dir on ha d'anar el pagès. Les entitats actuals evolucionen i s'han d'especialitzar; aleshores el pagès anirà a aquelles que li donin un millor servei, com ja ho fa ara amb el seu tracte amb les ADV, serveis veterinaris, SEMEGA i altres entitats de molta qualitat que treballen molt properes a l'empresari agrícola i ramader.

També cal dir que, com passa a altres països, no s'ha de rebutjar la idea d'establir un pagament per rebre aquests serveis o que els agricultors s'organitzin per crear els seus grups de suport; però tot això exigeix que l'assessorament sigui del màxim nivell en tots els sentits i adaptat a les necessitats dels agricultors i ramaders.

En aquest futur immediat les cooperatives hi tenen moltes avantatges i els sindicats agraris poden reorientar la seva tasca. El Departament també considera la possibilitat de participar en l'assessorament en aquelles zones que no estiguin ben cobertes per les entitats actuals. Un altre servei que pot donar el Departament és el d'establir programes de formació permanents pels tècnics dels grups d'assessorament, com ja es fa amb les que pertanyen a les ADV. I reitero que sempre serà l'agricultor-empresari qui escollirà entre les millors.

P/ Donem per segur que les cooperatives ja tenen un gran paper en la cadena agroalimentària. Des de la seva òptica i doble experiència a les cooperatives i l'Administració, quin pot ser el paper cooperatiu dins de la cadena agroalimentària i el món de la formació i l'assessorament?

R/ Defenso que el model cooperatiu té futur, però cal veure quin ha de ser el model futur. Les cooperatives són estructures amb unes despeses fixes importants però amb economies d'escala mal adaptades. Però això no vol dir que sols es poden mantenir i progressar les grans empreses; tot depèn del tipus de producte que obtenen i de la gestió interna i externa de cada entitat. És fàcil trobar petites cooperatives amb uns resultats excel·lents i alguna de gran dimensió amb problemes.

En general s'observa que el món evoluciona cap a la concentració, la col·laboració i les fusions d'empreses. Les cooperatives han de reflexionar sobre aquesta tendència; són empreses i per tant han d'obtenir beneficis; això obliga a trencar amb sistemes tradicionals que impedeixen adaptar-se als canvis.

▲ Les fires ajuden a promocionar els excel·lents productes catalans.

Un cas molt proper i a l'abast de les cooperatives és participar en la solució de l'abandonament de terres i amb l'agricultura a temps parcial que progressivament es mostra ineficient i que acaba en l'abandonament; aquí les cooperatives poden tenir un paper important mitjançant seccions d'explotació de les terres d'aquests socis que es troben en situació de transició a l'abandonament. Un altre cas, complementari a l'anterior, són les seccions de maquinària d'ús cooperatiu per evitar les compres innecessàries de màquines i equips molts cars per part de cada agricultor i que acaba perjudicant la seva economia.

Quan al tema de comercialització, s'ha de meditar i adequar a cada cooperativa, no valen les receptes generals. Totes tenen accés a la venda directa i a l'enfortiment de les seves agrotigues. Quant a inserir-se en la cadena comercial i a la distribució s'ha de veure des de situacions concretes, a cooperatives especialitzades o amb productes estrella i en cooperatives de segon grau. Totes han de comptar amb productes específics o de gran demanda, de qualitat i a preus competitius i estar dirigides per professionals d'alt nivell i molt introduïts als mercats.

Una darrera reflexió aplicable al sector agroalimentari: ha de treballar unit entre els seus tres esglaons, agricultors, industrials i distribuïdors. Si un d'ells falla, tota la cadena sortirà perjudicada; per contra, l'èxit de cada esglau condueix a l'èxit de tots.

Volem agrair a Joan Gené, director general d'Alimentació, Qualitat i Indústries Agroalimentàries, l'atenció que ha tingut amb el nostre Col·legi a compartir una llarga estona de conversa, de reflexió i d'amistat. Estem segurs que totes les seves opinions són un indicatiu per al món agroalimentari de Catalunya. ▲

CLAVISA
Plantas para la sequía
Consultenos

Cactus
Pachycereus
Trichocereus
Mammillaria
Notocactus
etc.

Plantas crasas
Euphorbias
Echeverias
Sedum
Semprevivum
Kalanchoe
Lampranthus
Aptemia
Drosanthemum
etc...

www.CLAVISA.COM cactus@clavisa.com
Clavisa C/Torrent del Blanqueig sn
Vilassar de Dalt 08339 Barcelona
Tel 937530701 937531002 Fax 937507481

AGRILAB
Laboratori Agroalimentari

SERVEIS D'ANÀLISIS I ASSESSORAMENT
Anàlisi de sòls
Anàlisi de material vegetal (fulla)
Anàlisi d'aigua
Anàlisi de greixos i olis
Anàlisi microbiològic
Anàlisi bàsica de productes alimentaris

INFORMACIÓ
Ctra. Vinyols s/n
43.330 RIUDOMS (TARRAGONA)
Tel.: 977 768 472 / Fax: 977 851 765
info@agrilab.es

GRUPO MUNITEC

Mutua de Ingenieros

Con toda confianza

Hogar

Salud

Automóvil

Responsabilidad Civil
Responsabilidad Civil Profesional
Individual, Colectiva, Sociedades
y Juntas de Gobiernos
(Gabinete de peritaciones,
valoraciones y tasaciones)

Decesos

Incapacidad
laboral

Vida y Accidentes

Si nos comparas verás la diferencia

Contáctanos en el 922 210 832 - 902 104 156
o en centrogestor@munitec.es

www.munitec.es

Congrés d'Europea-Espanya 2008

Josep Lluís Lavilla Heras

Coordinador nacional
d'Europea-Espanya

Europea-Espanya, associació de professors d'escoles de capacitació agrària, va realitzar del 4 al 6 de novembre 2008, a Santiago de Compostel·la, el seu congrés anual de formació i capacitació agrària.

El programa incloïa ponències sobre els models de formació professional agrària de Holanda, Portugal i Espanya. Com a resum comentar que el model holandès es basa en l'aprenentatge per competències mitjançant metodologies innovadores, molt en contacte amb les empreses del sector; el model portuguès, més acadèmicista, pateix un elevat fracàs escolar i per a corregir-lo ha estat reformat l'any 2007 (Resolução do Conselho de Ministros nº 173/2007 de 11/07) tot afavorint la formació professional com a via alternativa al batxillerat. Es pretén la doble certificació: acadèmica i professional, amb l'objectiu d'incrementar el nivell acadèmic dels joves portuguesos. D'altra banda, Sr. Antonio Gil, de la Subdirecció General de Formació Professional del Ministerio de Educación, en la seva ponència sobre "Situació actual dels cicles formatius de la LOE", va fer una introducció al model espanyol d'FP i als canvis introduïts per la darrera llei orgànica d'Educació de l'any 2006 (LOE) i va avançar, però sense gaire detall, els possibles cicles de la família agrària que s'hi oferiran.

També vam tenir l'ocasió de visitar les bateas de la cria de musclos a la ria d'Arosa i la bodega Martin Còdax.

El darrer dia es van fer dues últimes ponències sobre la "Formació professional de les famílies agrària i agroalimentària a Galícia", a càrrec del Sr. José Antonio Jardón Bahía, assessor d'FP, de la conselleria d'Educació de Xunta de Galícia; i la "Formació professional per

a la feina i els nous certificats de professionalitat", a càrrec de la Sra. Marisa Mallo Fernández, directora de l'Institut Gallec de les Qualificacions. El primer, després de presentar les xifres de la

demanda i comparar-les amb l'oferta educativa, va concloure que són moltes les necessitats de formació en aquest sector i que els joves que estudien FP agrària es col·loquen ràpidament, però malgrat això els cicles formatius no

s'omplen, excepte els forestals. La segona ponència va assenyalar que els "certificats de professionalitat" estan basats en unitats de competències, com els cicles formatius, i que porten a obtenir una certificació per a exercir un ofici. Els dos subsistemes, la formació inicial (cicles formatius) i la ocupacional (certificats de professionalitat), tenen punts en comú i poden intercanviar unitats de competència. Hi ha una gran demanda de certificacions, especialment per part dels treballadors en actiu.

Europea-Espanya va adquirint maduresa i cada comunitat autònoma que acull la presidència intenta que el congrés que s'organitza cap al darrer trimestre de l'any sigui tot un èxit, tal com ho ha estat també aquest any. Hem d'agrair als companys de Galícia el treball realitzat i a la Conselleria do Medio Rural, els mitjans econòmics i humans dedicats al congrés. El proper congrés està previst realitzar-lo a Derio (Euskadi) del 4 al 6 de novembre 2009. ▴

Anex:

Dades bàsiques de l'agricultura de Galícia (2005):

Superfície total: 29.580 km² = 2,96 milions ha, havent-hi més de 1,6 milions de propietaris per a una població total d'uns 3 milions

Superfície forestal (SF) = 1.761.707 ha

altres Superfície cultuada: 477.322 ha (382.524 herbacis, 75.897 llenyosos, 18.901

Prats i pastures: 449.161 ha

Ramaderia: Bovi: 980.368 caps, dels quals 590.685 vaques, amb una mitjana de

11,1 vaques / explotació

Ovi-cabrum: 275.615 caps d'ovi i 45.900 caps de cabrum

Porcí: 21.577 places de reproductores i 106.122 places d'engreix

Valor de la producció final agrària:

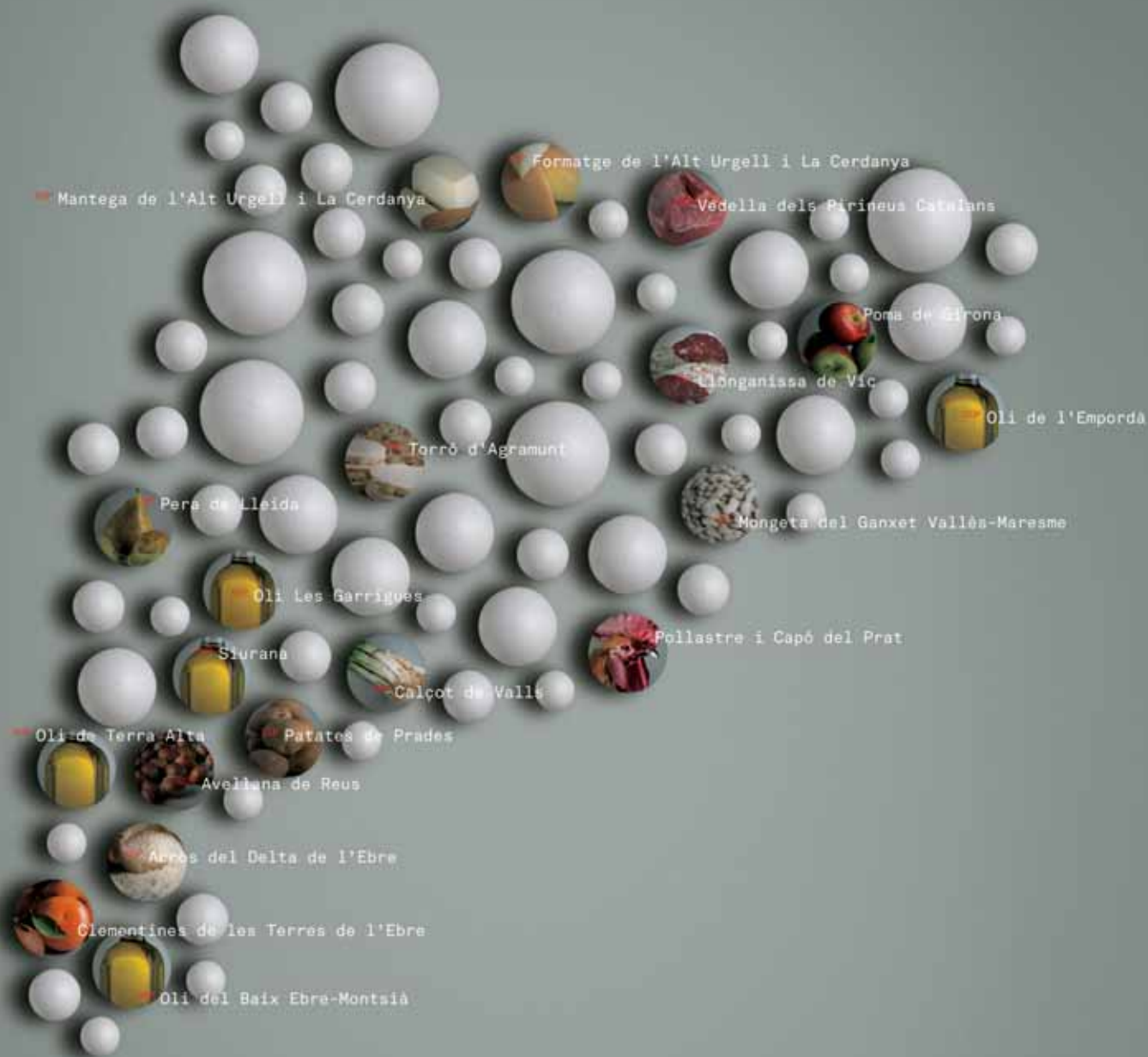
Agrícola: 665,9 milions €

Ramaderia: 1.398,1 milions €

Renda agrària: 1.045,6 milions € (127,4 milions són subvencions)

Incorporació de joves a Galícia: uns 450 cada any, la majoria mitjançant el curs d'incorporació de 250 hores. La Conselleria d'Agricultura intenta potenciar que els joves que vulguin incorporar-se s'inscriguin a les escoles de capacitació agrària i facin un cicle formatiu de 2 anys, però no és fàcil.

Productes catalans, qualitat en **versió original.**

CATALUNYA. VERSIÓ ORIGINAL.

Les DOP i les IGP són distintius oficials reservats a productes típics arrelats a una regió que els proporciona un caràcter específic i un sabor inimitable. Són el resultat de l'estreta relació existent entre el producte, l'entorn i el talent humà.

www.versiooriginal.cat

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Alimentació i Acció Rural

La maquinària agrícola i el seu cost, d'adquisició i de funcionament

Carles Bernat i Joanos

Enginyer Tècnic Agrícola

Els qui llegiu, o fullegeu, aquesta revista, o algunes altres que parlen de maquinària, podreu pensar que tinc una certa mania amb el costos de la maquinària. I és ben cert. Després de tants anys d'intentar ensenyar "maquinària agrícola", de discutir amb pagesos, amb fabricants, amb concessionaris, amb altres tècnics, he arribat a un convenciment clar que amb la maquinària, en moltes explotacions, es podria aconseguir un estalvi de diners molt considerable si hagués estat ben elegida i fos ben gestionada.

Durant molts anys he dit als meus alumnes que la despesa més important en gairebé totes les explotacions era la maquinària. Més important numèricament! Si no sembres bé, o no fas els tractaments correctes, el resultat pot ser desastrós, però com que els pagesos, del que ens queixem sempre més és de la limitació de la renda disponible, només hi ha dues maneres de millorar aquesta renda: incrementar els ingressos o disminuir les despeses. I si disminuïm la despesa en llavor (un 6,7 o 8% com a màxim del total de despeses), per exemple, estem compromentent seriosament els resultats (els ingressos), i tot plegat no guanyem gran cosa.

En canvi, si poguéssim reduir un 50% les despeses en maquinària, que sovint representen al voltant del 50% del total de despeses, tindríem un estalvi total d'aquestes a l'entorn del 25%! Que representa una xifra, en euros superior amb tota seguretat al que puguem obtenir anant a plorar a Brussel·les o tallant carreteres.

Aquestes afirmacions poden semblar una mica exagerades, i en alguns casos concrets, potser ho són, però en grans línies són ben indiscutibles. Quan ho

▲ Tractor de més de 300 CV en una prova a Riudellots de la Selva. Al volant una alumna de l'Escola. És un exemple de tractor molt gros, i molt car, però que treballa totes les hores que cal perquè el cost horari sigui raonable.

explicava als alumnes, m'anava molt bé per insistir en la importància de l'assignatura, però intentava fer-ho palès amb força exemples numèrics, amb dades que els pocs que hi havia que fossin d'origen rural podessin contrastar a casa seva.

Haig de reconèixer, però, que en les meves recomanacions finals sobre la utilització en comú de la maquinària vaig tenir molt poc èxit. Només un antic alumne em va trucar pocs anys després d'acabar la carrera per dir-me que a casa seva (eren viticultors al Penedès) havien constituït una SAT, amb un grup de veïns, per comprar una màquina de veremar. Des d'aquí vull agrair-li la deferència per comunicar-m'ho (i oferir-me la possibilitat de visitar-lo amb els nous alumnes).

Ja sé que és prou difícil compartir maquinària, i en particular, si es tracta del tractor o de la màquina d'ensulfatar. No hi ha dubte, però, que la qüestió de l'oportunitat (l'oportunitat de fer les feines en el moment més adequat) té també molta importància per a les recol·lectores, de cereals, per exemple. I bé que ha calgut anar-hi a raure a la utilització en

comú! I sembla que el sistema funciona.

De fet, els pagesos actuals, gairebé tots, han conegut un sistema fonamental d'organització. Gairebé tothom disposava, disposa, de gairebé totes les màquines (més o menys adaptades a la finca i més o menys operatives) i es feia pràcticament totes les feines (amb poques excepcions com la suara esmentada recol·lecció dels cereals). I evidentment gairebé ningú no sabia (i encara no sap) amb un mínim de precisió el que li costava l'ús d'aquestes màquines. I, insisteixo, en molts casos, estem parlant de prop de la meitat del seu total de despeses.

El component fonamental d'aquest cost de les màquines ha estat, fins ara, i de llarg, les despeses fixes, que hom anomena en ocasions despeses de "possessió" (un cop tens la màquina, l'amortització, l'interès del capital, l'allotjament, les assegurances, cal pagar-les cada any, treballis molt o poc. El problema, certament, és que l'amortització, de llarg la més important, no es "paga" cada any. Ja s'ha pagat en adquirir la màquina). En els darrers temps, podríem dir que, malauradament, el cost del combustible

ha fet créixer força les despeses variables, i en determinats conreus el preu (sovint exorbitant) dels adobs, ha pres una mica de protagonisme a les despeses de maquinària, però, en conjunt, el problema continua plantejat en els mateixos termes. És en el concepte més important de despeses on cal fer la retallada més sensible si volem incrementar el marge disponible per a l'agricultor.

Sóc ben conscient que aquest canvi de model no serà gens fàcil, però com més aviat ens hi posem més aviat en podrem veure els resultats. He emprat altres vegades aquest argument, però insisteixo perquè em sembla molt il·lustratiu: jo no ho he vist treballar, però al mas encara hi tenim els cups, la premsa de vi (que serviria també per l'oli), el molí de pedres còniques per a les olives. Fins poc després de la guerra gairebé tots el masos es feien el vi i l'oli (que, a més, eren sempre els millors del món!). Doncs bé van canviar, i es van adaptar als nous temps. I no crec que els pagesos d'aleshores fossin individuals que els d'ara.

Avui, tenim molta més informació, molts més mitjans de càlcul i de control, per convèncer els recalcitrants i per organitzar les feines amb la màxima eficàcia i eficiència. Recordo, per exemple, haver predicat, en un moment donat l'interès en una empresa de serveis que disposés d'un, o de dos, si convenia, helicòpters al Penedès per fer els tractaments fitosanitaris, alhora. D'una banda, predicar en el desert cansa, i de l'altra, els preus del vi van fer una, o diverses, davallades espectaculars. Ho vaig deixar córrer, però continuo convençut que no era una mala idea, (que podria conviure, d'altra banda, amb el fet que la majoria de les finques tinguessin una bona màquina d'ensulfatar, ben regulada, i ben a punt, seguint les normes del programa TOPPS! i poguessin fer els tractaments en circumstàncies favorables).

Resumint, per acabar, crec que seria molt important que els pagesos, les organitzacions, l'administració, òbviament, es decidissin a ocupar-se seriosament del tema. Ja hi ha determinades

iniciatives, tímides, per part de l'administració, central i autonòmica, que afavoreixen més l'adquisició d'aquelles màquines que es compren per cooperatives o SAT. Cal insistir en aquest camí i cal sobretot que l'agricultor estigui disposat a participar-hi a fons. ▴

BIORIZA Plantes mediterrànies
Plantes autòctones de la Península Ibèrica i Balears

www.bioriza.com

Ctra. Borgonyó-Oriols, Km 1,9
17844 Cornellà de Terri (Girona)
Telf.: 972 595010 - Fax: 972 594609
e-mail: bioriza@bioriza.com

Gran Via de les Corts Catalanes, 635, 4t. · 08010 Barcelona · Tel.: 934 871 616 · Fax: 934 873 423
Gran Passeig de Ronda, 163, baixos · 25008 Lleida · Tel.: 973 229 060 · Fax: 973 225 336

Préstecs per a l'agricultura, la ramaderia, la pesca i la indústria agroalimentària

Revisió de la PAC + futur + altres factors = incertesa

Eduard Bes Jaques

Enginyer Tècnic Agrícola

Finalment ja es coneix el resultat de la revisió mèdica de la PAC així com l'acord al qual han arribat el Ministeri i les Comunitats Autònomes per a la seva aplicació. Però els dubtes sobre el futur de l'agricultura segueixen existint i l'evolució constants de les polítiques encara aporta més aspectes preocupants.

Els canvis aprovats

El detall de la Revisió ja són coneguts i van presentar algunes sorpreses. Únicament cal fer un parell de comentaris.

La *modulació* dels pagaments segueix els mateixos criteris però augmentarà fins arribar al 10% l'any 2012. Solament les explotacions que rebien més de 300.000 euros anuals d'ajuts directes tenen des d'ara una modulació addicional de 4 punts.

La *desconnexió dels pagaments* ha fixat la fita d'arribar a la seva totalitat en gaire bé totes les produccions. L'any 2010 ja s'aplicarà al bestiar oví i cabrum, als conreus herbacis, el blat dur, el llúpol i l'oli d'oliva. En anys propers i fins al 2012, pràcticament totes les altres produccions quedaran desconnectades al 100%.

Com excepcions estan les vaques alletants, que segueixen amb total connexió, i la llet de vaca que té un horitzó de llibertat productiva sense quotes per a l'any 2015.

S'han previst algunes actuacions per compensar la desconnexió, amb uns *programmes específics* aplicables a certs sectors productius, mitjançant contractes amb les explotacions situades en zones de muntanya o amb limitacions productives.

Però la confusió segueix

La Revisió ha coincidit amb situacions preocupants per a molts sectors productius.

▲ *Tecnologia i assessorament, eines per al futur.*

Així es constata que l'oli d'oliva passa per una situació molt dura, amb uns preus molt baixos i uns excedents que costen de fer sortir. Els mecanismes de regulació es mostren lents i fins ara no s'han mobilitzats, la promoció del consum està aturada i la crisi general retrau el consum.

El *sector del vi* segueix un camí paral·lel, tant en demanda com amb preus, amb perspectives fosques sobre les compres de la propera campanya davant les tensions entre productors i grans elaboradors. A més el fantasma dels vins rosats, per barreja de bancs i negres, no s'ha desvetllat fins a fa poques setmanes.

La *llet de vaca* té un dels moments més durs; els projectes de liberalització i d'eliminació de quotes són simultanis a l'entrada de llet d'altres estats comunitaris i del paper d'algunes grans empreses industrials que prefereixen la llet de fora i tot això va lligat al tema de les marques blanques de les grans cadenes de distribució.

I el *sector porcí*, si bé ha reviscolat, té l'angoixa permanent dels preus dels pinsos i de l'efecte d'algunes malalties que poden retraure el consum.

Aquestes situacions es poden estendre a d'altres sectors; la producció de carn de boví, d'oví i de cabrum passen moments delicats; la fruita té competència de tots els països. Els cítrics es troben en situació de desfeta,... Com fer-hi front?

Els agricultors i els responsables d'empreses agroalimentàries indiquen que si bé la crisi financera és un element molt dur, cada vegada més la cadena agroalimentària està condicionada per les grans indústries i especialment per la gran distribució, que trasllada la contenció dels preus al consumidor cap als esglaons de la producció i de la primera transformació o elaboració. Les marques blanques afecten fortament en el resultat final. Qui té raó i com es poden redreçar aquests fets?

La reforma de la PAC ha suprimit o reduït moltes de les mesures de gestió dels mercats, tot buscant una liberalització productiva i per afavorir la iniciativa i llibertat productiva dels agricultors. Però la crisi dels cereals ha fet trontollar aquests raonaments. Cal remarcar que una cosa és el proteccionisme dur i una altra cosa han de ser les mesures preventives de regulació per disposar d'uns estocs de seguretat que permetin fer front a situacions de risc, de males collites o de pressions inflacionistes o especulatives dels preus.

Canvis polítics i decisions a prendre

Amb les eleccions al Parlament Europeu s'obre una nova etapa que pot comportar noves directrius en el global de la Unió Europea i en la Comissaria d'Agricultura i de Desenvolupament Rural de la UE.

S'està pendent de la ratificació del Tractat de Lisboa, si finalment Irlanda el ratifica, el Parlament tindrà molt més poder i molts actes seran conseqüència de la codecisió entre aquesta Institució i el Consell de Ministres d'Agricultura.

I també s'ha de considerar que Espanya tindrà la presidència durant el primer semestre del 2010. El Govern espanyol i el Ministeri ja estan preparant les línies d'actuació que cal esperar que siguin favorables al model d'agricultura familiar i mediterrània i que resultin acceptades pel conjunt de la UE.

Temes pendents i calents

La futura *Reforma del 2014 al 2020* s'esmenta amb el qualificatiu de gran. Després de la darrera Revisió i dels aires que circulen, ja és segur que més enllà del 2014 ens trobarem amb una PAC nova, diferent i quasi definitiva per al futur.

El *nou Pressupost*, en els aspectes de finançament i repartiment de les despeses, ja es començarà a debatre l'any 2011. Sembla poc probable que augmenti significativament per a l'agricultura i a més haurà d'equilibrar criteris molt contraposats. Països del nord amb agricultures continentals enfrontats amb països del sud amb agricultures mediterrànies, conceptes de liberalització de la PAC amb desitjos de mantenir uns nivells de protecció, reclamacions els nous estats membres de l'est d'Europa per rebre més ajuts estructurals en detriment dels tradicionals estats del nord i oest; i finalment l'equilibri o traspàs de pressupostos des del primer pilar de les produccions al segon pilar del desenvolupament.

El sistema actual de *pagament dels ajuts* resulta difícil de justificar i administrativament feixuc. La Comissió incideix a abandonar el sistema de drets històrics i ofereix dues opcions simplificades: un model de càlcul de drets a nivell regional per a cada sector o un altre de càlcul fix per a tots els sectors i aplicat per superfícies. No cal dir que tots dos encenen els ànims, amb molts guanyadors i perdedors.

Redefinir el paper de la PAC, que cada vegada mira més a uns mercats mundials volàtils, a la necessitat de tenir unes pro-

duccions assegurades en quantitat i lligades a conceptes de qualitat, traçabilitat, seguretat sanitària, sostenibilitat mediambiental i multifuncionalitat de l'agricultura. Són molts aspectes que s'ajunten i que resulten difícils de conjuminar. Què opinen els agricultors-empresaris a tot això? Com els afecta en els costos, els canals comercials, la competència dels països tercers i la capacitat negociadora dins de la cadena agroalimentària? Moltes preguntes a respondre.

El *desenvolupament rural* s'ha demostrat una eina poderosa a moltes comarques de muntanya o amb limitacions estructurals; igualment ha afavorit les iniciatives de col·lectius amb problemes i a projectes de benestar social i d'equipaments. Però també comporta crítiques de gran importància: la concessió dels ajuts a temes molt poc lligats a l'economia agrorural i a la incidència de criteris polítics a l'hora de distribuir els ajuts dels programes Leader i Proder.

El *respecte i protecció al medi ambient* no és discutit per ningú, però els criteris d'aplicació no semblen equitatius i l'agricultor té el sentiment de ser el dolent de la pel·lícula. Són molts els temes que en resulten: ús de fitosanitaris, conservació dels sòls, zones de protecció d'aus, manteniment de la biodiversitat, ús racional de l'aigua de reg, emissió de gasos d'efecte hivernacle, residus i dejeccions, estalvi energètic i un llarg reguitzell de temes. Tots són importants i s'han d'atendre però, amb quina mesura? I com es reparteix el seu cost? O qui ha

de ser el responsable, l'agricultor o la societat de forma solidària?

La tecnologia avança sense pausa i no s'hi poden posar barreres, però sí que s'ha de controlar i racionalitzar. El cas més palès és el dels OGM que han polaritzat les opinions: o tot o res. Cal veure-ho amb serenor i valorar-ho amb realisme: Europa conrea pocs OGM, però n'és una gran consumidora, ja sigui per les importacions de cereals i oleaginoses per a fabricar pinsos o per importar carns de consum produïdes a països tercers que utilitzen normalment aquest productes transgènics. Com s'ha d'enfocar aquest tema?

Els agricultors haurien d'estar més inserits en la cadena agroalimentària. Ja tenen unes *cooperatives i organitzacions de productors* que els poden donar tots els serveis de producció, assessorament, formació, transformació, comercialització i socials. Però calen més passos per assolir unes dimensions econòmicament viables i competitives, amb personal molt qualificat al seu front. És aquesta la situació real o cal trencar esquemes localistes i individualistes?

I encara en aquest *món associatiu i empresarial agroalimentari*, perquè no s'amplien les unions, fusions i acords de tot tipus entre les mateixes cooperatives i entre les cooperatives i altres entitats mercantils del sector? És cert que es mantenen les actituds corporatives i de competència mal entesa, però també ho és que la multiplicitat i diversitat normativa que s'ha creat a cada comunitat

▲ La fructicultura és un puntal de l'agricultura catalana.

autònoma dificulta els projectes d'inter-cooperació i d'associacions entre les entitats i entre els diferents territoris.

La crisi global és un element recurrent i en boca de tothom. Les empreses agràries i agroalimentàries pateixen els efectes i la manca de finançament les angosta. Resulta sorprenent que s'estan establint programes especials per a sectors en crisi, com són el de l'automoció i el de la construcció i per contra per al sector agroalimentari, cabdal per a la població per a garantir la seguretat alimentària, que també és un exportador important i que és capdavanter en l'aportació al PIB de Catalunya i de l'Estat, no s'ha previst cap pla de relançament. És una incongruència?

Mirant al món

Ara tenim la Unió Europea dels 27, que s'està construint amb molts esforços, i ja es tenen en portes *noves ampliacions*: Croàcia, Macedònia, tal volta Islàndia, altres països balcànics... i el gran país que és Turquia amb la seva demografia, les ètnies i el model religiós. Temes que abans del 2014 o durant el nou període s'hauran de tractar i resoldre. Per tant anem a una Europa total amb unes necessitats i problemàtiques més variades i amplificades, a les quals ens haurem d'adaptar.

Aquest any Barcelona ha esdevingut seu de la secretaria de la Unió per la Mediterrània, un mercat comú on caben gairebé tots els països del sud i est de l'arc mediterrani, amb els seus conreus i

produccions agràries molt competitives amb les nostres, però també amb grans necessitats alimentàries de productes bàsics i amb demanda d'infraestructures, tecnologies, serveis i coneixements avançats. Reptes i oportunitats al mateix temps per a aquells que els sàpiguen aprofitar.

Mirant més lluny, però en un cercle que ens envolta, la *globalització* ja és un fet. Malgrat que les negociacions de l'Organització Mundial del Comerç sembla que no avancen, els mercats mundials es mouen amb grups d'interessos econòmics, polítics socials o de conveniència. Als Mercosur, G-20 (de les negociacions de l'OMC), APEC, Grup Cairns i algun que altre, s'han d'afegir el G-8 que torna a agafar força, el nou G-20 financer en el qual Espanya intenta tenir una seu permanent, i el nou grup BRIC (Brasil, Rússia, Índia i Xina), format per països emergents i força desenvolupats amb gran potencial agrari exportador però també importador i que tenen una forta presència a països d'Amèrica del Sud i d'Àfrica per controlar les seves matèries primeres. Quina és l'actitud i quin el poder de la UE en aquest món globalitzat? Actuarà com una sola entitat (com se suposa que és) o cada estat membre anirà per lliure?

Malgrat ser repetitius...

...volem incidir una vegada més en el factor humà: els agricultors i les seves famílies. Sense ells no hi haurà agricultura ni

cadena agroalimentària. No defensem cap posició defensiva, victimista ni subvencionista. Ells són els protagonistes i mereixen tota l'atenció, respecte i suport per mantenir la seva empresa, situar-se amb força dins de la cadena, continuar amb total dignitat en el món rural i rebre tots els serveis i el respecte que tenen tots els altres ciutadans.

Però ells i les seves organitzacions econòmiques i socials han de maximitzar tots els seus recursos i mitjans de producció i de saber, per tirar endavant en aquest món globalitzat i competitiu que anirà a més i poder encarar amb èxit el canvi del 2014.

Com complement, s'han de reforçar uns mitjans dels quals sempre se'n parla però que mai no acaben de tenir tots els suports: el paquet del coneixement que el conformen l'R+D+I, d'una banda, i la formació i l'assessorament de qualitat, de l'altra. Tots es coordinen entre ells i s'ha de potenciar al màxim.

Les universitats, centres de recerca, empreses, cooperatives i col·legis professionals hi tenen la molta part activa, amb programes i actuacions ben orientades, adaptades a la nostra agricultura i amb respostes immediates i pragmàtiques als problemes Però cal que les administracions s'ho prenguin de forma seriosa, atorgant mitjans suficients.

Nosaltres, els tècnics, estem convençuts d'aquest camí i ens hem preparat per participar en tots els programes que s'estableixin. ▀

Vivers
Alomà
planta autòctona

C/ Alomà, 15 - 43896 L'ALDEA (Tarragona)
Tel. 677 475 880 - Fax 977 270 784
aloma@viversaloma.com www.viversaloma.com

Xarxa de Parcs Naturals

101.576 hectàrees d'espais naturals protegits a 100 municipis

La **Diputació de Barcelona** i els **municipis** que formen part de la Xarxa gestionem aquests 12 espais naturals protegits. Volem així garantir l'equilibri territorial i fer compatible l'ús públic del seu patrimoni cultural i natural amb les activitats socioeconòmiques dels seus habitants.

Equipaments, activitats, itineraris, paisatge i història,
educació ambiental, gestió i documentació.

www.diba.cat/parcsn

**Diputació
Barcelona**

Àrea d'Espais Naturals
Xarxa de Parcs Naturals

Què és la jardineria sostenible?

Gisela Andrés i Pujol

Enginyera Tècnica Agrícola

Històricament els jardins han anat associats al luxe i la reproducció del paradís a la Terra, no s'ha escatimat en la construcció d'aquests el més mínim per tal que fossin el més espectaculars possible. Val a dir que els jardins, tant en el seu estil com la situació, són fruit i símptoma de l'entorn social, per tant, cada cop que varia, reflecteix un canvi en les preocupacions de l'home i els seus ideals.

En el moment en què l'àmbit de la jardineria passa del purament privat, al jardí públic i es comencen a construir grans extensions de jardins i parcs per arreu (al nostre territori, sobretot a partir de la democràcia), el consum de vegetació i tots els materials utilitzats augmenta considerablement passant de ser una anècdota a ser tot un sector econòmic, cada cop amb més pes.

Amb el pas dels anys i la cada vegada més important consciència de l'entorn i de la importància del respecte cap al medi ambient, es va fent més necessari idear maneres per estalviar el consum d'elements que formen part de la jardineria i l'aplicació de criteris com el de les tres erres (reduir, reutilitzar i reciclar) forma part de la quotidianitat.

Tres noves perspectives

La primera és aplicable en molts àmbits des de l'obra mateixa tot estalviant amb la planta, en el marc de plantació. Anys enre-re es plantava amb uns marcs de plantació molt petits (perquè es veïés l'obra més completa en el mateix moment), però s'ha demostrat que no és ni necessari ni viable treballar en aquestes condicions i actualment s'utilitzen altres més d'acord amb les mesures de les plantes adultes.

En aquest apartat s'ha de parlar de l'estalvi en el consum d'aigua, tema que a

causa de la manca d'aquest element s'hauria d'aplicar a tots els tipus de jardins, no només en els sostenibles, l'aparició de múltiples urbanitzacions horitzontals i la creació de jardins tipus "gespa-olivera" ha generat un creixement del consum d'aigua enorme als jardins familiars; l'aplicació dels criteris de la xerojardineria (és a dir, ús eficient de l'aigua) podrien ser una bona solució per a aquesta situació.

Les altres dues erres, la reutilització i el reciclatge, van de la mà i ens ofereixen tot un reguitzell de nous productes o subproductes que ja no tenen valor de mercat com ara:

- Vidres, amb els quals un cop triturats i amb alguns reactius es fan paviments continus decoratius.
- Palets i altres subproductes de la indústria de la fusta (virots i serradures): d'aquests, se'n fan fustes tecnològiques amb les quals s'aconsegueix una fusta ornamental la qual permetria evitar en part la tala massiva d'arbres tropicals per aconseguir les tan preuades fustes de jardí.
- Les restes de la poda, les branques un cop triturades i depenent de la gran-

dària i de la procedència es poden utilitzar per a compostar o com a encoixinat.

- Els residus orgànics urbans; aquests es porten a les plantes de compostatge i com a resultat aporten el compost, material que s'utilitza com adob tant en jardineria com en l'agricultura. Hi ha plantes de compostatge especialitzades, que amb tots els inputs de la planta controlats que poden ser tant els anomenats abans com altres procedents de granges de pollastres, etc. Els adobs orgànics resultants són de gran qualitat i de composicions conegudes.

Concretant els aspectes bàsics

Ja deixant de banda les generalitats i anant al rovell de l'assumpte, els punts clau de la jardineria sostenible i com a resultat de les premisses esmentades i del sentit comú, són les següents:

1. Utilització d'espècies ben adaptades al nostre clima.
2. Agrupació de plantes amb necessitats hídriques similars.
3. Optimització de l'abodat.
4. Els encoixinats.

5. Control integrat de plagues i malalties.
6. Minimització i gestió de residus.
7. Reducció de la poda.
8. Ús racional de l'aigua.

Si volem seguir gaudint dels jardins ja existents i poder seguir creant-ne de nous és evident que hem de reduir l'actual consum desmesurat de recursos i que això no es tradueixi en el decrement de la qualitat global dels jardins. Per aconseguir això haurem d'aplicar els criteris tècnics que ja coneixem en pro de la conservació del medi i la imaginació, que ens portarà a descobrir que al nostre voltant tenim moltes possibilitats tant en materials com espècies vegetals infrautilitzades.

Finalment, cal recordar el perquè de l'existència dels jardins i és que aquests ens connecten amb la natura i amb l'entorn i permeten que ens sentim identificats amb el paisatge que ens envolta igual com passa amb l'agricultura, són símbol de la nostra identitat cultural i formen part del patrimoni natural. ▴

EMPRESA PÚBLICA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

Vía Augusta, 281-285 1er A
08017 BARCELONA
T.935570808
F. 934444491

www.regsa.cat

General Brito, 6 5è
25007 LLEIDA
T. 973222838
F.973222627

La innovació pedagògica

en la formació professional agrària

Josep Lluís Lavilla

Coordinador nacional
d'Europea-Espanya

Avui dia la formació professional a Europa se centra en l'adquisició de competències i no simplement de coneixements. Però en canvi les classes es continuen impartint com abans, bàsicament transmeten coneixements. El formador, per tant, és el factor clau en aquest canvi i difícilment ho farà bé si no està capacitada i motivada. La capacitat es pot aconseguir amb relativa facilitat, però la motivació ja no és tan fàcil, ja que actuen diferents elements. Un d'aquests elements, tal vegada el més important, és el mateix alumne, l'interès i ganes que posa en el seu procés d'aprenentatge, és a dir la seva pròpia motivació. Entre professor i alumne s'estableix una relació sinèrgica i quan un va bé l'altre també, però també passa a l'inrevés. S'ha comprovat que per aprendre cal:

1. Voler aprendre, és a dir estar convençut que el que aprèn li serà útil i ficar-s'hi
2. Fer-ho segons el seu ritme i manera
3. Que el que aprengui estigui relacionat amb el món real que l'envolta
4. Que les pràctiques siguin el més real possible i per tant les empreses han de

▲ Taller sobre "Authentic Learning".

jugar un paper important, especialment en la formació i capacitat agrària

5. Que es recolzi en els seus companys. L'aprenentatge millora en un entorn col·laboratiu

És en aquest marc que Europea-Espanya, associació de professors i experts en formació i capacitat agrària, amb seu a Reus, participa en el projecte europeu "ALIVE" sobre innovació pedagògica. El projecte pretén formar a professors de les escoles agràries en les metodologies de "l'aprenentatge autèntic" i la seva aplicació pràctica a l'aula. És un projecte on els mateixos professors seran responsables del seu propi aprenentatge, què és el que cerca "l'aprenentatge autèntic", tot aplicant allò d'aprenent fent.

El projecte té dos anys de durada i es coordina des del Centre de Formació i Estudis Agrorurals del DAR, a Reus. Durant aquest temps, els professors rebran una curta formació presencial sobre "l'aprenentatge autèntic" i hauran d'experimentar durant 6 mesos alguna metodologia innovadora. En una darrera sessió presencial presentaran els seus resultats i seran avaluats. L'avaluació es farà mitjançant el "portafoli" que el professor haurà omplert amb documents i proves de tota mena que demostrin l'adquisició d'unes competències pedagògiques determinades. ▲

Per a més informació, es pot consultar la web del projecte: www.alive-project.com

(jllavilla@gencat.cat),

Leonardo da Vinci

estudi ferran juan

INGINYERIA D'ESTRUCTURES I FONAMENTACIONS

formigó · acer · fusta · rehabilitacions

C./ Camps i Fabrès, 8, 1r 3a barcelona 08006

t. 93 238 71 49

ferran.juan@enginyers.net

riego clima

Controladores - Climatización - Fertirrigación - Riego

Aspersión - Hidroponía - Telegestión - Microaspersión

ACRÓNIC 54 Monocable

Fertirrigación convencional

Fertirrigación hidropónica

Limpieza de filtros

Automatización de motores diésel

Seguimiento de las necesidades hídricas

Gestión del agua en comunidades de regantes

Climatización de invernaderos, granjas, etc.

Telegestión por monocable, radio, SMS y GPRS

Control de procesos diversos

SISTEMES ELECTRÒNICS

PROGRES, S.A.

Av. Urgell, 23 - 25250 BELLPUIG (Lleida) España

Tel.: +34-973 320 429 - Fax.: +34-973 337 297 - info@progres.es

www.progres.es

VIVERES PLA DE JOANET

**PLANTACIONES DE ABETOS DE NAVIDAD
Y PLANTAS ORNAMENTALES PARA JARDÍN**

Josep M^o Pla Parcet

C.VENTAS

ARBREDA, S.L.

C.I.F.: B - 58294364

Ps. Font del Cirerer, 45 - Tel.: (972) 86 87 12 - Tel. y Fax: (972) 86 85 49
17403 SANT HILARI SACALM (GIRONA)

Belafer®

Trituradoras

INDUSTRIAS BELAFER, S.L.
Ctra. N-6 km 440
22520 Praga (Huesca)
Tel: 974 47 16 12
Fax 974 47 30 02
belafer@belafer.es
www.belafer.es

BASIC LINE

T880-MAXIMA

T88

ANDJAR

T8F - MARINE

TINCO

La promoció 1963 de l'Escola Tècnica d'Agricultura de Barcelona

Joan Gamundi

Pèrit Agrícola

Ens ho va dir la companya Joana Mari Marco, en una de les trobades que va realitzar la nostra promoció de Perits Agrícoles. "Sembla mentida que després de 45 anys d'haver finalitzat la carrera, ens reunim tots els que podem i parlem com si encara estiguéssim estudiant-la, com si el temps no hagués transcorregut...és fantàstic!"

Molts d'aquells 53 titulats, que van finalitzar els estudis al setembre de 1963 ara estem jubilats, som avis o àvies, però tenint un bagatge de coneixements i experiències dignes de figurar en un bon llibre sobre la nostra professió.

Es recorda amb estimació a l'Escola de Barcelona, amb aquells professors que van sofrir les conseqüències d'un règim totalitari, que a alguns no els va reconèixer el títol d'Enginyers Agrícoles que havien aconseguit, abans de la guerra, com ara el recordat Ramon Bardia. També recordem el claustre de professors: Ripoll, Coromines, Vidal- Barraquer,

Vives, Benavent, Quixal, Crespo, Vilà-Hors, Ferran, Valle, Marco, Veglison Parera, Almirall, Xirinachs, Puigvert, entre d'altres, sota la direcció de Sr. Josep Cases. La dependència de Madrid era total i ens venien a examinar en un principi, després ja no. Potser el company Carles Bernat, professor i secretari de l'Escola anys després, ens podria parlar molt d'aquesta qüestió.

Vam tenir la gran sort que en finalitzar els estudis tots vam trobar feina, uns a empreses agroquímiques, d'altres a l'administració, alguns portant les seves terres i empreses familiars, o també n'hi ha amb carrera diplomàtica. Citar-los un per un seria força llarg. Una anècdota, solament hi havia 4 dones, la Joana Marco, ja esmentada; la Maria Torras, la Justa Soler i la M. Carme Pigem. Malauradament ja en falten alguns, a qui recordem a totes les trobades que fem, com ara Joaquim Beltran, José Manuel Canales, Albert Castellví, Jesús Ripoll, Lluís Salord, i potser algun més. És per això que els organitzadors de les trobades, entre ells el mateix Bernat; l'Armand Gutiérrez,

expresident del Col·legi; el Josep Manel Ribalta; o el Josep Codina parlen sempre de trobar-se cada any.

Cadascú podria parlar de la dedicació, la tenacitat i l'esforç que al llarg de la seva vida professional ha hagut de fer, mantenint una alta professionalitat que ja se'n va inculcar a l'Escola.

Molts han participat en la vida col·legial i associativa. I en la mesura que és possible s'està ajudant a les noves generacions d'enginyers agrícoles que s'incorporen al món rural.

LES TROBADES

L'1 d'octubre de 1988, un nombrós grup ens vam trobar a l'antiga escola de Barcelona intercanviant impressions sobre el nostre treball i situació de la professió. Però no va ser fins al 40è aniversari de la finalització de la carrera, l'any 2003, que el projecte d'incrementar les nostres reunions es va fer realitat. En aquest aniversari van poder gaudir de la companyia dels exprofessors Parera, Almirall, Vives i Vilà-Hors, expresident de la ICEA.

178 FIRA AGRÍCOLA, RAMADERA I INDUSTRIAL DE MORA LA NOVA

del 22 al 25 d'OCTUBRE de 2009

Fira multisectorial: automoció, serveis agricultura, ramaderia, fira del vi, serveis, atraccions, conferències, exposicions, etc.

▲ *Trobada a Reus:*

Josep Codina, Antoni Casellas, Josep Ignasi Garay, Josep Mitjana, Miquel Puertas, Eloi González, Armand Gutiérrez, Joan Gamundi i Sra. Joanna Marco, Josep Manel Ribalta, Justa Soler, Josep M. Busqué, Jaume Abella, Ramon Riera.

El company Eloi González ens havia encomanat a la primera trobada una ceràmica de la Bisbal. En aquesta, Ribalta ens va portar per a tothom un càntir típic de Verdú. Érem entre acompanyants i gent de la promoció prop de 80 persones. Quin caliu! Quanta calidesa, quants de records, fins i tot van parlar dels Castillejos... De Mallorca van venir el Descals, el Carbonell; de l'Argentina, Lluís Domènech; de Màlaga, Jesús González; de Múrcia, Antonio Hernández i Antonio Sabater; de València, Sebastià Prado i Manuel Amorós, una autoritat en matèria de cítrics i que mai no ha faltat a aquestes reunions. Bé i si em posés a enumerar a tots els de Catalunya em faria pesat.

▲ *Trobada de la Promoció l'any 2003.*

La visita a la nova Escola Universitària d'Enginyeria Tècnica Agrícola de Barcelona va ser el principal motiu de reunió de la promoció a l'abril de 2008. També érem una generació. Amb un sol professor, l'Almirall. Ateses les circumstàncies, en Carles Bernat va proposar reunir-se cada any. I així ho hem fet perquè la darrera la van celebrar recentment a Girona de la mà de Maria Torras, Ignasi Garay, Eloi González, Miquel de Puig i Ramon Riera. Josep Codina ja ens va anunciar que per a l'any vinent, el 2009, ens trobaríem al Monestir de sant Benet, que va ser propietat de la seva família i al qual vam anar uns quants de visita, amb ell, quan estudiàvem.

Crec que els anys d'estudi a l'Escola, amb totes les deficiències i virtuts que hi havien en aquells temps, a banda de capacitar-nos per al nostre futur treball, ens van donar un gran valor del

sentit de l'amistat, la bonhomia, l'ajut mutu, la professionalitat. I ara al cap d'uns quanta anys encara els reforcem més. Una prova és el dinar sorpresa que un grup de companys/es de curs em va fer a Reus amb motiu de la Medalla del Treball que em va concedir la Generalitat. Em van deixar estovats i a punt de plorar. No em podia imaginar trobar-los en aquell restaurant de les afores de Reus, al qual que em va portar la dona a dinar per celebrar el seu aniversari. Crec que la Medalla de Treball, per a la qual em va proposar la Junta de govern del Col·legi de Catalunya, a petició del Santi Llurba i l'Anna, se la mereixen tots els enginyers agrícoles que des d'un lloc o altre hem ajudat perquè el món rural català sortís de l'anonimat, a tecnificar-lo, a millorar les estructures associatives, de medi ambient, i de desenvolupament comunitari. Aprofito aquestes línies per agrair a molts companys/es els seus missatges de felicitació que m'han enviat. No em podia esperar tant, quan hi ha molts i moltes que us la mereixeu.

Crec que les nostres trobades són una referència per a moltes generacions d'enginyers agrícoles que estan sortint de l'escoles de Barcelona, Lleida, Girona i Tortosa, la qual cosa es pot reflectir amb un suport total a les activitats del Col·legi de Catalunya i a les seves Demarcacions. ▲

VISITA AL CELLER AMB TAST DE VINS

Horari visites, sense reserva prèvia:
dissabtes, de 10 a 13h i de 16 a 18h
diumenges, d'11 a 14h

Capacitat màx. 25 persones, per torn.

Per a altres dies i per a grups, cal fer reserva prèvia amb dos dies d'antelació al telèfon: 977 839 167.

Idiomes: català, castellà, anglès i francès.

AGROBOTIGA

Vins de la DOQ Priorat.
Olis de la DOP Siurana de producció pròpia.
Productes artesans i de qualitat.

Horari agrobotiga:
de dilluns a dissabte,
de 10 a 13.30h i de 16 a 19.30h
diumenges i festius,
de 10 a 14h

Vinícola del Priorat, SCCL Carrer Piró, s/n. 43737 Gratallops (Priorat) Telèfon: +34 977 839 167 Fax: +34 977 839 201 a/e: info@vinicoladelpriorat.com www.vinicoladelpriorat.com

La gastroteca.cat es converteix en un referent de la comercialització dels productes agroalimentaris catalans

La gastroteca.cat s'ha convertit en un referent del sector agroalimentari, la cuina i gastronomia catalanes a la xarxa, impulsat per la Direcció General de Comerç. Amb una mitjana de 1.000 visites diàries, el portal s'ha consolidat com un important instrument de promoció i d'informació del sector i un canal d'enllaç entre els diferents professionals (productors, elaboradors, distribuïdors, comerciants i restauradors) i el consumidor.

El portal incorpora mig miler de productes, uns 2.000 punts de venda (mercats, cooperatives, botigues, fires, etc), 350 establi-

ments per degustar-los i un extens recull de receptes de cuina catalana, números en constant creixement. A banda, inclou un mapa localitzador per accedir a la informació des de cada comarca i municipi, vídeos, notícies, reportatges, una agenda d'activitats i un butlletí que s'envia mensualment als subscriptors. L'èxit de la gastroteca.cat s'explica per la gran quantitat de dades que conté i la facilitat de processar-les i perquè qualsevol empresa, entitat o associació pot aportar informació i tenir-hi presència si compleix uns requisits de qualitat i utilització de productes autòctons.

Projecció internacional del patrimoni gastronòmic

Un dels projectes destacats i que està prop de veure la llum és la traducció al castellà i a l'anglès del web, que contribuirà a una major projecció internacional als productes, la gastronomia i la cuina catalanes i augmentar el número de visites per part d'un públic molt més ampli. Les versions traduïdes són molt importants per potenciar el turisme gastronòmic a Catalunya i donar a conèixer els productes agroalimentaris des de cada lloc d'on són originaris.

gastroteca.cat
Gastronomia catalana, productes locals i turisme gastronòmic

El portal web on hi trobaràs informació dels productes agroalimentaris, on poder-los comprar, on tastar-los, com cuinar-los, fires, novetats, rutes gastronòmiques... tot un món al voltant del bo i millor de la nostra terra.

 **Comerç
Catalunya** **Generalitat
de Catalunya**

Eleccions a la Junta de Govern del COETAPAC

El passat 22 de maig van tenir lloc les eleccions a la Junta de Govern del Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Perits Agrícoles de Catalunya, a les quals van ser convocats un total de 2.211 col·legiats amb dret a vot.

A les eleccions va concórrer una única candidatura que va resultar escollida, encapçalada per Ramon Lluís Lletjós Castells, en el càrrec de president, Francesc Xavier Vila Miravet, en el de secretari, i Isabel Perea Jou, en el de tresorera.

L'acte de la votació va tenir lloc en el decurs de l'Assemblea General Extraordinària que es va convocar a la seu del Col·legi de la demarcació de Lleida i que va ser presidit pel president en funcions del Col·legi i alhora president de la demarcació de Girona, Josep M. Poch, qui va fer un repàs del procés electoral destacant que aquest havia estat fruit de la modificació dels Estatuts del Col·legi, segons la qual l'octubre de 2008 es van adaptar a la Llei 7/2006, de 31 de maig, de l'exercici de les professions titulades i dels col·legis professionals, així com a la Llei 2/2007, de 15 de març, de societats professionals.

En concret, l'esmentada modificació preveu, bàsicament, que el nomenament de la Junta de Govern del Col·legi s'hagi d'efectuar mitjançant un "sufragi universal, lliure, directe i secret de tots els col·legiats".

D'aquesta manera, i d'acord amb les eleccions que es van dur a terme el passat 22 de maig, la Junta ha passat a estar integrada per un total de vuit persones: el president, el secretari, la tresorera i cadascun dels presidents de les demarcacions.

Un cop realitzada la votació i el pertinent escrutini, el president electe, Ramon Lluís Lletjós, va adreçar a les persones presents unes paraules en les quals va voler agrair la participació i el correcte desenvolupament del procés electoral, alhora que va fer un repàs dels principals punts que preveia el programa electoral de la candidatura encapçalada per ell i es va posar a disposició dels membres de la Junta i de la totalitat de col·legiats per tal de rebre qualsevol aportació, suggeriment o millora que serveixi per a dinamitzar i millorar el Col·legi.

D'altra banda es va aprofitar la convocatòria de l'assemblea extraordinària per tal d'informar sobre les noves titulacions que habilitaran per a l'exercici de la professió d'Enginyer Tècnic Agrícola, derivades del conegut com a "Pla Bolonya". La presen-

tació de la conferència que es va dur a terme va córrer a càrrec del president del Consell General de Col·legis Oficials d'Enginyers Tècnics Agrícoles d'Espanya, Emilio Viejo, i el seu desenvolupament va anar a càrrec del secretari general, Ignacio Hernando.

Va cloure l'acte el conseller d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural, Hble. Sr. Joaquim Llena, qui va estar acompanyat d'alts càrrecs del Departament d'Agricultura, d'entre els quals cal destacar la Directora general d'Agricultura i Ramaderia, Rosa M. Cubel, i el Director dels Serveis Territorials del Departament a Lleida, Joan Gòdia.

El Conseller va agrair la invitació a l'acte i va ressaltar el paper dels enginyers tècnics agrícoles en el desenvolupament de polítiques agràries i del món rural, i va qualificar el nostre col·lectiu com "els professionals més ben preparats i amb una visió més àmplia per a afrontar els reptes i necessitats de futur del camp català". El Conseller va aprofitar aquestes paraules per a posar-se a disposició del Col·legi i de tots els seus col·legiats per tal de col·laborar amb el Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural en tota mena de projectes en què el col·lectiu d'enginyers tècnics agrícoles pugui aportar la seva visió panoràmica de millores tecnològiques i organitzatives per al camp català i el món rural en general.

Línies bàsiques del Programa que va presentar la candidatura guanyadora a la Junta de Govern del Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Perits Agrícoles de Catalunya

La candidatura encapçalada per Ramon Lluís Lletjós, en el càrrec de president, acompanyat per Francesc Xavier Vila, en el de secretari, i d'Isabel Perea, en el de tresorera, es compromet a assumir la tasca portada a terme per les Juntes anteriors i a treballar per impulsar qualsevol actuació que es consideri que és suscepti-

ble de millora del funcionament general del Col·legi i reverteixi en benefici de tots i cadascun dels seus col·legiats.

En aquest sentit, el president electe de la nova Junta, Ramon Lluís Lletjós, en el seu parlament, que va efectuar un cop finalitzats la votació i l'escrutini, va refermar "la voluntat de la nova Junta a col·laborar amb els col·legiats i fer-los partícips del diàleg necessari per construir tota mena de millores per a la institució i el col·lectiu a què representa la Junta".

El nou president va destacar per damunt de tot la seva intenció de treballar per als col·legiats i va posar-se com a fita l'increment del nombre actual de col·legiats, fins assolir en el termini dels tres a quatre anys vinents la xifra de tres mil col·legiats. En aquest sentit -va remarcar el president- el nombre fa la força i això ha de permetre "acostar la nostra veu a les Administracions", la qual cosa és un altre dels objectius de la Junta per aquests propers anys.

Ramon Lletjós va comentar que un dels propòsits de la nova Junta és el de "promoure la presència i difusió de la realitat del nostre col·lectiu en la majoria d'àmbits de la nostra societat amb repercussió mediàtica, com poden ser la ràdio, la premsa o la televisió, per tal de millorar i fer més sòlida la imatge de la nostra professió i dignificar i donar a conèixer el paper que aquesta té en la societat". En aquest sentit -va puntualitzar- la nova Junta procurarà potenciar l'acostament del Col·legi a institucions de reconegut prestigi que treballen en l'àmbit agrari, per tal, no només d'aprofitar la difusió que això representi, sinó el potencial d'aquestes relacions, informació i serveis al col·legiat.

Tot seguit, el president va exposar també molt resumidament les principals línies del programa que havien estat exposades als col·legiats en el període electoral, les quals va recordar que s'estructuren bàsicament en tres àmbits d'actuació: el de les noves tecnologies i la informació i comunicació al col·legiat, el de la millora dels serveis al col·legiat i als seus familiars i el de la millora del funcionament orgànic i administratiu del Col·legi.

En el primer dels àmbits destaquen actuacions com ara la redefinició i millora dels continguts de la pàgina web del Col·legi, especialment pel que fa a la informació d'actualitat i interès o repercussió directa als col·legiats.

Del segon dels àmbits, en destaquen actuacions com ara la recerca d'ofertes i negociats amb empreses privades, assegurances, grups de compra o entitats financeres que reverteixin en benefici directe dels col·legiats o la signatura de convenis amb empreses privades, institucions públiques o privades i/o universitats per a la inserció laboral de nous col·legiats i de col·legiats en atur.

Finalment, del tercer àmbit destaquen propostes com ara la creació d'una guia de serveis al ciutadà que alhora que pro-

mocioni el nostre col·lectiu, doni a conèixer a la societat els beneficis de l'aportació d'aquests, la promoció de la nostra professió entre escoles de secundària, la millora de la interlocució i relació amb altres col·legis professionals, especialment amb aquells que representen professionals que tenen una estreta relació amb la nostra o la posada en marxa d'un Congrés dels Enginyers Tècnics Agrícoles i Perits Agrícoles de Catalunya amb la presència de destacades personalitats del món agrari i rural i d'altres professionals de la societat. ▲

2ª reunió del personal d'Extensió Agrària

Components de l'antic Servei d'Extensió Agrària de totes les comarques catalanes es van reunir en un dinar de treball i germanor a Reus. La gran majoria eren perits agrícoles, enginyers tècnics agrícoles, enginyers agrònoms, agents d'economia domèstica, administratives, monitors, professors de capacitació agrària, entre d'altres. En total un centenar de persones que van poder gaudir d'uns bon moments i intercanviar opinions amb companys que feia molts anys que no es veien. Amb un ambient molt agradable i relaxat van haver-hi intervencions de Salvador Canela, Àngel Mozota, Eduard Bes, Francesc Camino, Joan Gamundi, i M. Dolors Tonda. Es va aprofitar el moment per homenatjar els companys que s'havien jubilat com Jaume Gelabert, enginyer agrònom, qui al llarg de molts anys va ser inspector regional del SEA a Catalunya i Balears. Jaume Reig en nom de tots li va lliurar una placa commemorativa. Jaume Gelabert, en unes sentides paraules, va mostrar el seu agraïment i de com s'havia

▲ Àngel Mozota en el seu parlament. Hi podem veure: Eduard Bes, Joan Solé i Cori Capdevila i el seu marit; Jaume Reig, Francesc Camino, Marc de San Pedro, Jesús Montero, Josep Mª Bobet.

anant desenvolupant aquest Servei al territori català des de la seva creació a l'any 1953 fins a la seva transferència a la Generalitat de Catalunya.

S'hi van produir força anècdotes i reconeixements de tasques de persones com

▲ Jaume Reig lliura la placa a Jaume Gelabert.

ara Delfi Reinoso, Ramon Pifarré, Jaume Altisent i Víctor Cabús guardonats amb la Medalla del Mèrit Agrícola del Ministeri d'Agricultura i la Medalla del Treball Francesc Macià, entre molts que podríem esmentar i que també van ser guardonats pel Ministeri d'Agricultura. És va acordar que la propera trobada es faria a Lleida. ▲

Especialistes en obres hidràuliques per al sector agrícola des de 1975.

Projectes integrals "claus en mà"

902 44 30 20

Projecte d'enginyeria • Construcció • Manteniment

www.codeshidraulica.com

CENTRAL Ctra. de Canals, km. 5,7 43206 Reus (Tarragona) Tel. 977 120 003 Fax 977 300 285	CODES REUS Ctra. de Canals, km. 5,7 43206 Reus (Tarragona) Tel. 977 120 003 Fax 977 300 285	CODES DON BENITO Pol. Ind. Las Cisternas, Parada 12, Pol. zona 5, Sector I 06100 Don Benito (Badajoz) Tel. 924 810 078 Fax 924 808 097	CODES LLEIDA Pol. Ind. Camí dels Freres C/A nº 3 - 25190 Lleida Tel. 973 200 783 Fax 973 201 882	CODES PUÇOL C/ Serrallonga, 16 46530 Puçol (València) Tel. 961 424 218 Fax 961 465 318	CODES CASTELLÓN C/ Pla la Font de Sant Joan s/n Pol. zona Industrial Ctra. Empusa (La Plana) 12550 Alcaniz (Castellón) Tel. 964 210 507 Fax 964 255 771	CODES XÀTIVA Ctra. Simat s/n 46800 Xàtiva (València) Tel. 962 281 506 Fax 962 284 052	CODES AMPOSTA C/ Zardit 12, Local Industrial 1 Pol. zona de Trosses 43180 Amposta Tel. 977 706 216 Fax 977 700 276	CODES BADAJOZ C/ Joaquín Sánchez Valverde 16 06100 Pol. Ind. El Neneiro 06006 Badajoz Tel. 924 272 708 Fax 924 273 042
---	---	--	---	---	--	--	--	--

En la XXV EXPO
AGRO – Almería
estamos en
la planta
alta

HORTISUL®

Sulfato de Potasio

Patentkali®

ESTA® Kieserit

Magnesia-Kainit®

patent-PK®

Korn-Kali®

**Abonos naturales,
funcionales y
seguros**

**EPSO
Combitop®**

**EPSO
Microtop®**

**EPSO
Top®**

**Productos naturales de
K+S KALI**

Abonos minerales para una agricultura moderna

Activitats col·legials de la **Demarcació de Barcelona**

PREMIS ALS TREBALLS DE FINAL DE CARRERA

Es van atorgar els següents premis dels treballs de final de carrera dels alumnes de les Escoles d'Enginyeria Tècnica Agrícola de Barcelona i de Vic: Primer premi al treball "Teledetecció de l'estructura i l'estat fisiològic de la vinya: prospecció d'indicadors de rendiment i qualitat del raïm (vitis vinifera cv. Chardonnay)" de Carles Fernández Gotzens i Roser Catasús Colomé i accésit al treball "La utilitat dels espais inútils: proposta d'intervenció en el paisatge vegetal, de la sèquia de l'Agulla fins a la badia del Fangar, al delta de l'Ebre", d'Albert Campos Lluch.

FESTIVITAT DE SANT ISIDRE

Enguany la tradicional festivitat de sant Isidre es va celebrar el dia 16 de maig amb un dinar de germanor on es van reunir 114 persones. Els actes van tenir lloc al Restaurant Club de Golf Masia Bach a Sant Esteve Sesrovires.

Es va fer una visita a les Caves Masia Bach, del grup Codorniu, on els assistents van tenir oportunitat de visitar la mansió residencial i el celler i van poder degustar productes de la casa.

Els actes van ser presidits pel sotsdirector General d'Infraestructures, el Sr.

▲ *Visita a les caves Masia Bach.*

Antoni Enjuanes; el director de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona, el Sr. Joan Oca; el president en funcions del Col·legi de Catalunya, el Sr. Josep M^a

Poch; i el president de la Demarcació de Barcelona, el Sr. Miquel Pujols. Aquest any la Demarcació ha lliurat un donatiu a la ONG Codes Cam.

HOMENATGES

En el marc de la festivitat de sant Isidre es van lliurar les insígnies als col·legiats de mèrit. Pels seus 45 anys de col·legiació: Enric Pascual, Joan Colomer i Narcís Viader. Pels 25 anys de col·legiació: Francisco Manuel Chichón, Joan Valls, Juan Carlos Dueñas, Ricard Pasanau, Josep Baucells, Josep M. Garcia, Josep Queralt, Lluís Prieto, Joan Ràfols, Joan Catafal, Joaquim Orença, Esteve Julià, Josep M. Grau, Pilar Florensa, Francisco Pedreira i Maria José Roselló.

El Sr. Enric Pascual (a l'esquerra) rep per part del Sr. Miquel Pujols, president de la Demarcació, la insígnia dels 45 anys de col·legiació. ►

Sorteig d'un viatge a San Francisco

Com a novetat aquest any, es va sortejar un viatge per a dues persones a San Francisco entre tots els col·legiats que van assistir al dinar de sant Isidre. Els guanyadors podran visitar de forma especial i personalitzada les caves Codorniu i Freixenet situades a Sonoma Valley. El premiat va ser el col·legiat Eduard Gelpí.

◀ *La Sra. Teresa Estrada (a l'esquerra), vocal de la Demarcació, lliura la documentació i els bitllets, als guanyadors del viatge a Califòrnia, sortejat el dia del dinar de sant Isidre.*

Activitats col·legials de la Demarcació de Barcelona

FORMACIÓ

Les activitats de formació han estat àmplies i diverses, i s'han dut a terme a la nostra Demarcació cursos del Codi tècnic de l'edificació; Conversa d'anglès; Redacció i millora de textos; Actualitat del Packaging; Coordinació de seguretat i salut, Introducció general sobre la manipulació dels aliments; Autocad; Sistemes de gestió de seguretat alimentària (normes IFS, BRC, ISO 22000); Càlcul d'estructures d'acer, segons CTE; Tast de vins de Catalunya; Càlcul dimensionat i legalització d'instal·lacions elèctriques; Tast de caves i xampanyes; Compostatge i gestió de residus orgànics, quan, com i per què? També s'han organitzat jornades i conferències: Responsabilitat vs seguretat alimentària; Llei d'urbanisme i el seu reglament; Evolució i valoració dels adobs químics a l'últim segle; i Cobertes verdes.

ACTIVITATS SOCIALS

El mes d'octubre va tenir lloc a la nostra seu la conferència sobre l'evolució de l'agricultura a Catalunya a càrrec del Molt Hble. Sr. Jordi Pujol i Soley, ex President de la Generalitat de Catalunya. A través de les seves vivències i anècdotes com a president de la Generalitat durant 23 anys va demostrar que, a més de polític, és un bon coneixedor de la vida agrícola i ramadera i de la geografia i les gents de Catalunya, així com per la seva condició de polític, dels problemes que Catalunya té, tenia i tindrà des d'un punt de vista global, principalment en el tema de l'aigua. Hi va haver gran participació de col·legiats i també es va comptar amb la presència de personalitats representatives del sector: patronal, sindical i empresarial.

Amb motiu de les eleccions europees del passat mes de juny es va fer una taula rodona sobre la incidència de la normativa europea en l'agricultura, ramaderia i medi ambient, presentada pel president de la Demarcació de Barcelona, Sr. Miquel Pujols. Hi van participar: el Sr. Joaquim Paladella, diputat del grup parlamentari socialista; el Sr. Xavier Pallarès, diputat del grup parlamentari de Convergència i Unió; el Sr. Ernest Urtasun, responsable de Política Internacional d'Iniciativa per Catalunya; i el Sr. Joan Mier, coordinador tècnic d'Afers Comunitaris del DAR, qui ha exercit càrrecs de responsabilitat dins del Consell de Ministres d'Agricultura de la Unió Europea. Cada diputat va exposar i va defensar la seva posició quant a normativa europea es refereix, i com influeix les decisions del Parlament Europeu al nostre sector agrari, que suposa gairebé la meitat del pressupost de la UE.

Es va celebrar un acte de benvinguda per als nous col·legiats. L'acte va ser presidit pel president del Col·legi, Sr. Ramon Lletjós, juntament amb el president de la Demarcació de Barcelona, Sr. Miquel Pujols. Els nous col·legiats van poder conèixer a la Junta de Govern i el personal que treballa a les oficines. El Sr. Pujols els va explicar el funcionament del Col·legi

▲ Jornada de tardor: conferència sobre l'evolució de l'agricultura a Catalunya.

així com els serveis que ofereix i va posar a la seva disposició tant la Junta com les instal·lacions. També companys amb molta experiència en el sector els van explicar, des del seu àmbit professional, el ventall tan ampli de sortides de la nostra professió. Des de l'administració, el Sr. Ignasi Lluís Prats, que treballa a l'Agència de Residus de la Generalitat de Catalunya; des de l'àmbit liberal, el Sr. Jordi Casals, que té una enginyeria; i el Sr. Eduard Subirà que ha estat molts anys a l'empresa privada. Tots ells van explicar les seves experiències.

▲ Jornada de benvinguda als nous col·legiats.

NOVETATS

Ara ja fa un any que es va implantar el servei de visat telemàtic, que permet visar els treballs professionals sense necessitat de presència física a la Demarcació, fent-se tot via Internet, a través de la zona restringida de la pàgina web del Col·legi. La proporció d'ús ha arribat a un 40 %.

La Demarcació s'ha desplaçat a les comarques del Vallès Occidental, Penedès i l'Anoia per tal de captar millor i de forma més directa les necessitats, els problemes i les inquietuds dels col·legiats.

També la Demarcació de Barcelona és centre de suport, amb la Universitat de Vic, per a impartir la llicenciatura en Ciències Ambientals i els estudis d'Organització Industrial.

Amb l'ESAB, s'ha signat un conveni de cooperació educativa on participa un estudiant com a becari. La majoria de tasques es realitzen a la seu de la Demarcació i l'objectiu del conveni és reforçar el vincle entre el Col·legi i l'Escola.

Activitats col·legials de la **Demarcació de Girona**

PREMIS FINAL DE CARRERA

En l'edició de l'any 2008, la 14a edició dels premis atorgats per la Demarcació de Girona, va resultar premiat el treball "Repercussions d'un tràfic forçat o lliure sobre el consum i pauta d'ingestió del vaquí lleter amb un sistema de munyida robotitzada" de Maria Quar Molas i Fornell per l'Especialitat d'Explotacions Agropecuàries i per l'Especialitat d'Indústries Agràries i Alimentàries el treball "Incidència del Ph de la matèria primera, del nivell de sal afegit i de la temperatura sobre el grau de proteòlisi i la textura del pnil curat", de Jordi Garcia i Lorés.

XXXII JORNADES TÈCNIQUES AGRÀRIES

En el marc de la 47a edició de la Fira de Mostres de Girona, per les Jornades Tècniques Agràries es van organitzar dues ponències amb el problema de l'Homologació per part de la Unió Europea dels Límits Màxims de Residus de productes fitosanitaris en productes agraris: la primera a càrrec de Sr. Jordi Giné i Ribó, cap del Servei de Sanitat Vegetal del DAR, i la segona a càrrec del Sr. Miquel Tribó i Miravet, responsable de Subministraments de la Federació de Cooperatives Agràries Catalanes (FCAC). Finalment hi va haver una taula rodona amb tots dos ponents i el president de la demarcació, Josep M. Poch, que és també secretari de FEDISPROVE (Federación Española de Distribuidores de Protección Vegetal).

PARTICIPACIÓ EN ALTRES JORNADES TÈCNIQUES

A banda de les Jornades Tècniques Agràries organitzades pel Col·legi, també es va col·laborar en el Saló Professional dels Vivers i dins el Saló, el I Congrés "Aigua i espais verds mediterranis", organitzat per Viveristes de Girona, que va tenir lloc a Girona, el setembre de 2008.

També es va participar a FIRAGRI, la Fira del sector agrícola i ramader que es va celebrar a Figueres el març de 2009, amb la xerrada organitzada pel Col·legi de títol: "Són segurs els aliments que mengem?", conferència a càrrec del Sr. Abel Marín i Font, catedràtic emèrit de Nutrició i Bromatologia (Facultat de Farmàcia, Universitat de Barcelona).

FORMACIÓ

Pel que fa a activitats de formació, destaquem la xerrada sobre legalització de pous que van oferir els Sr. Àlex Rocas i Jordi, coordinador de la Demarcació Territorial de Girona i el Sr. Pablo Herráez i Vilas, cap del departament de Concessions de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), a la seu de la demarcació i que va gaudir d'una bona acollida per part dels col·legiats.

Activitats col·legials de la **Demarcació de Girona**

RELACIONS EXTERIORS

Remarquem els convenis de col·laboració que la demarcació té signats amb el Patronat de l'Escola Politècnica Superior de la Universitat de Girona i amb la Biblioteca de la Universitat de Girona, així com la participació en la Taula de l'Enginyeria de les Comarques Gironines, el concurs pel logotip de la qual va guanyar el company Roger Bach i Llorens, de la demarcació de Barcelona. Així mateix la nostra demarcació forma part des del seu naixement de la "Plataforma del Ter", un grup de treball interdisciplinari preocupat per l'estat ecològic del riu Ter.

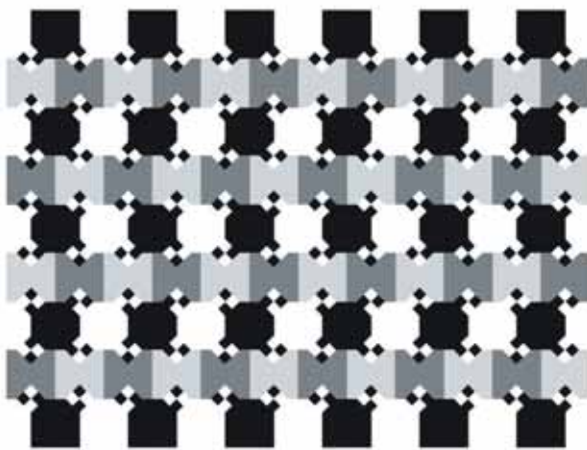
CELEBRACIONS PATRONALS

Amb motiu de la festivitat de sant Isidre, que es va celebrar el 15 de maig amb un sopar de germanor a Campllong (Gironès), es va homenatjar els companys Jordi Pardos i Camprubí, Pere Ordís i Dalmau, Ramon Comas i Blanch, Jordi Fàbrega i Vila i Ricard Ferrer i Artola, amb motiu del 25è aniversari de la seva col·legiació.

No tot és el que sembla

I en assegurances d'assistència sanitària, sovint tampoc...

Clar que així passi l'el·lecció de l'assessor que firmen els seus contractes. www.mgc.es/portal/seguretat/seguretat.html

Davant de qualsevol oferta cal informar-se bé.

Abans de prendre cap decisió, parli amb un assessor de Mútua General de Catalunya.

Pensi que quan més ho necessiti potser ja no podrà canviar d'asseguradora.

MÚTUA
General de Catalunya

Tuset, 5-11 · 08006 Barcelona · Tel. 93 414 36 00

Granollers | Igualada | Mataró | Sabadell | Sant Cugat del Vallès |
Terrassa | Vic | Girona | Lleida | Tarragona | Palma de Mallorca

www.mgc.es

e-mail general: mgc@mgc.es · atenció al mutualista: atm@mgc.es

Activitats col·legials de la **Demarcació de Lleida**

La demarcació del Col·legi a Lleida ha organitzat i dut a terme un seguit d'activitats a fi de fomentar la participació i promoció del nostre col·lectiu.

COMUNICACIONS I APROFITAMENT DE LES NOVES TECNOLOGIES

Durant aquest any ha crescut significativament el nombre de col·legiats que han sol·licitat una adreça de correu electrònic pròpia amb el domini agricoles.org.

El col·legi fa un recull de premsa de les notícies que fan referència a informació del sector agropecuari i agroalimentari que tramet per correu electrònic a tots els col·legiats interessats a rebre informació actualitzada del nostre àmbit professional.

Continuem incidint en la importància i la comoditat que significa pels col·legiats el rebre totes les comunicacions i notes informatives per internet, guanyant així amb agilitat i rapidesa. També fomentem l'ús de la pàgina web on el nostre col·lectiu pot accedir de forma immediata a la diversitat d'informacions d'interès

Tramesa de l'Agenda 2009 a tots els col·legiats de la demarcació.

FIRES I PROMOCIÓ DEL COL·LEGI

Continuem treballant en la qualitat del contingut de la nostra revista **@groenginy**, tant pel que fa a la temàtica dels seus articles tècnics, informacions d'interès, com en el format de la nostra publicació.

Assistència a la **54a Edició de la Fira de Sant Miquel de Lleida**, que va tenir lloc durant el mes de setembre de 2008, i participació com a patrocinador i membre del jurat del Premi del Llibre Agrari que en aquesta edició va atorgar el premi a l'obra "Manual de diferenciación racial" de Carlos Sañudo.

Dins del marc de la Fira de Sant Miquel també destaquem la nostra intervenció com a promotors de diverses jornades. Així mateix, hem estat col·laboradors del Primer Simposi Internacional de Producció Integrada que va organitzar el Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural, el Consell Català de la Producció Integrada i Fira de Lleida.

Assistència a la **137a Fira de Sant Josep de Mollerussa** en què el Col·legi va presentar el seu estand i com a patrocinadors i membres del jurat del Premi a la Maquinària Agrícola.

PREMIS ALS TREBALLS FINALS DE CARRERA

Un any més, el Col·legi s'ha fet present en l'àmbit universitari amb la 21a Convocatòria del Premi als Millors Treballs Final de Carrera, adreçat als alumnes que finalitzaren els seus estudis d'Enginyeria Tècnica Agrària l'any anterior. El primer premi va ser atorgat a Hèctor Carrió Castellano pel seu treball "Modernització d'un centre de jardineria mitjançant sistemes de reg per flux-reflux i aprofitament d'aigües de pluja", valorat en 1.000 euros.

El jurat també va creure adient atorgar un accèssit al treball presentat per Joan Jornet Godall, amb el títol "Citopatologia de malalties associades a virus emergents en tomaquera", valorat en 400 euros.

Activitats col·legials de la **Demarcació de Lleida**

El Col·legi ja ha convocat la 22a convocatòria adreçada als col·legiats que han finalitzat els seus estudis l'any 2008.

Així mateix, el col·legi va estar present a l'Escola d'Enginyeria Tècnica Agrària amb una sessió informativa per als estudiants d'últim curs, a fi de fer una **presentació del Col·legi** i de les avantatges de la col·legiació per als nous enginyers tècnics agrícoles i de tots els interessants serveis que el Col·legi posa al seu abast.

En el marc d'activitats que promou el Col·legi per fomentar la participació col·legial i a causa de l'èxit de les anteriors edicions, la demarcació va convocar el **3r Concurs Fotogràfic** amb temàtica pròpia del nostre sector i obert a tot el públic. En aquesta nova edició el jurat, format per membres de la junta i professionals de la fotografia, va atorgar el primer premi a Teresa Miarnau Conejos.

ACTIVITATS DE CARÀCTER FESTIU I LÚDIC QUE FOMENTEN LA RELACIÓ ENTRE COL·LEGIATS

Com cada any el mes de maig la demarcació de Lleida del nostre col·legi va celebrar la festivitat del patró de la pagesia. Ens referim, com ja sabeu, a sant Isidre Llauredor.

Aquesta onomàstica és un excel·lent motiu per aplegar en una nit de festa els companys i companyes col·legiats de la nostra província.

Així doncs, el passat dia 15 de maig, vam celebrar una nova edició de la festivitat de sant Isidre. La festa es va fer al Restaurant de l'Hotel Pirineos on van gaudir d'aquesta agradable vetllada amb regals per a tots els assistents.

A l'acte van ser presents el Sr. Enric Colom, portaveu del grup PSC-PM a la Diputació de Lleida, i el regidor de Medi ambient i l'Horta de Lleida, el Sr. Josep Barbera.

En el decurs de la celebració es van lliurar els premis als guanyadors del 3r Concurs de Fotografia.

Així mateix, es va lliurar una aportació de 1.500 euros a la Fundació Enginyeria Sense Fronteres.

◀ Meritxell Pastor rep de mans del president de la demarcació l'aportació del Col·legi a la Fundació Enginyeria Sense Fronteres.

Aquest any vam voler potenciar l'assistència dels companys de més recent col·legiació i per aquest motiu els van lliurar un pin amb l'escut del Col·legi.

Activitats col·legials de la **Demarcació de Lleida**

FORMACIÓ, COMUNICACIÓ I CONVENIS

L'Àrea de formació del Col·legi, a través de la Fundació de l'Enginyeria Agrícola Catalana, ha organitzat 2 jornades i 8 cursos de formació.

En destaquen: conversa d'anglès, parlar en públic, coordinador de seguretat i salut, cartografia digital, auditor intern de globalgap, seguretat alimentària, valoració d'arbres ornamentals, nova normativa del formigó... a més del desenvolupament d'un curs en línia a través de la Fundació Idea.

En l'apartat de **convenis** el Col·legi ha signat un acord de col·laboració amb Caixa Catalunya, amb la Cooperativa Jordi Capell, amb la correduria d'assegurances Segur Cat, ECA formació.

Recordem que el Col·legi té signats també convenis amb Pimec, Sanitas, Asisa, Banc Popular, Banc Santander...

(podeu consultar la pàgina web www.agricoles.org)

Com cada any hem participat a la reunió anual del Consell de Direcció de l'IRTA - Estació Experimental de Lleida.

ACTES INSTITUCIONALS DEL COL·LEGI

El dia 5 de març, i tal com marquen els Estatuts, la demarcació de Lleida va celebrar l'Assemblea General Ordinària, a la seu de la nostra demarcació.

D'acord amb l'ordre del dia el president va exposar el seu informe anual als col·legiats assistents a l'acte.

Es va llegir la memòria d'activitats de l'any 2008, es van aprovar els comptes de resultats i balanços del darrer exercici i es va donar llum verda als pressupostos d'ingressos i despeses per a l'any 2009.

El president de la demarcació, acompanyat de la Junta de Govern del Col·legi, i amb la finalitat de promoure els objectius i interessos del nostre col·lectiu, ha realitzat una ronda de reunions amb diferents autoritats de l'Administració local i autonòmica a Lleida, per tal d'establir un marc de col·laboració mútua pel que fa al treball per a la millora del sector agrícola i ramader del nostre territori.

Destaquem les converses i tobades mantingudes amb el delegat territorial a Lleida del DAR, el Sr. Joan Godia; el director territorial de Medi Ambient i Habitatge, el senyor Joan Farré; i amb el delegat del Govern a Lleida, el senyor Miquel Pueyo.

EXERCICI LLIURE DE PROFESSIONI, TORN DE TREBALL I BORSA DE TREBALL

Revisant els percentatges de visats durant els últims anys hem vist que després d'un fort increment el 2006, tot i una petita disminució, ha continuat la dinàmica d'una important activitat en els treballs professionals en l'àmbit de l'exercici lliure durant l'any 2009.

Com a novetat molt destacada cal esmentar la posada en funcionament del servei de visat electrònic, que permet visar els treballs professionals sense necessitat de presència física a la demarcació, fent-se tot via Internet, a través de la pàgina web del Col·legi.

Així mateix, el servei de **torn lliure de treball** que ofereix el Col·legi a fi de posar en contacte els col·legiats dedicats a l'exercici de la professió amb promotors que plantegen diferents treballs professionals, ha anat augmentant progressivament en el decurs dels darrers anys.

Activitats col·legials de la Demarcació de Tarragona

Les activitats de la demarcació de Tarragona durant aquest 2009 les podem classificar en dos grans grups: "relacions institucionals" i "serveis al col·legiat".

Dins de les primeres hi trobem les reunions de treball amb els organismes públics i privats que tenen relació amb les feines pròpies de la nostra professió per tal de fer escoltar la nostra veu i defensar els interessos de tot el col·lectiu; així com la presència en fires agrícoles i esdeveniments que se celebren dins de la demarcació. En aquest punt assenyalem l'estudi i elaboració d'al·legacions al Pla Territorial de Tarragona i l'assessorament que s'està prestant a la Universitat Rovira i Virgili en l'elaboració del nou pla d'estudis d'enginyeria agrària.

Dins de les activitats de "serveis al col·legiat" la principal és tot el relatiu al "visat" de projectes, que s'intenta agilitar tot el

possible tot garantint una correcta qualitat dels mateixos projectes. També és important la informació sobre ofertes de feina i esdeveniments agraris, mitjançant l'elaboració i tramesa d'una agenda setmanal i d'un butlletí quinzenal. Dins dels cursos de formació organitzats per la mateixa demarcació, esmentem com a novetat els de "petit format", d'un matí de durada i sobre temes molt específics, especialment d'informàtica, com ara l'elaboració de pàgines web o l'ús de l'Adobe Acrobat professional. També importants són les visites de camp, que combinen l'aspecte tècnic i el cultural, com va ser la sortida per l'Alt Camp, realitzada el 18 d'abril.

I per últim, però no menys important, esmentar la celebració de sant Galderic i especialment el sopar de sant Isidre, que reuneix la gran majoria de col·legiats/des i les seves parelles i ens fa estrènyer els lligams de germanor de tot el col·lectiu.

SOPAR DE SANT ISIDRE

Tarragona, juliol 2009

Activitats col·legials de la **Demarcació de Tortosa**

FORMACIÓ

Aquest any s'ha celebrat el curs d'Autocad amb una assistència de 5 col·legiats.

SOPAR DE SANT ISIDRE

Aquest any la festivitat de Sant Isidre es va celebrar amb un sopar de germanor el dia 29 de maig al Restaurant Julivert.

ENTREGA DEL PIN D'OR

Amb motiu dels seus 25 anys de col·legiat s'atorgà al Sr Josep Oriol Benito Saragossa un pin d'or amb l'anagrama del Col·legi.

ASSEMBLEA

El dia 12 de març es va celebrar a la demarcació de Tortosa-Terres de l'Ebre l'Assemblea General que va tindre lloc a la seu de les Terres de l'Ebre.

DINAR DE SANT GALDERIC

El dia 25 d'octubre, també varem celebrar el dinar per a tota Catalunya, en commemoració del patró de Sant Galderic, en la qual van assistir un total de 46 persones entre totes les demarcacions.

La celebració va consistir en una visita turística i cultural al delta de l'Ebre i un dinar, al qual van assistir el president del Col·legi de Catalunya, Sr. Ramon Lluís Lletjós i Castells, el Delegat Territorial de Medi Ambient, Sr. Víctor Gimeno i el Sr. Toni Espanya com a Delegat Territorial d'Agricultura a les Terres de l'Ebre.

29^a
MOSTRA
VINS i CAVES
de CATALUNYA

24-27 Setembre **2009**

Moll De La Fusta **BARCELONA**

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Alimentació i Acció Rural

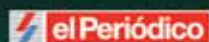

INCAVI

Institut Català de la Vinya i el Vi

Mercè
'09

AMB LA COL-LABORACIÓ DE:

Caixa Penedès

PHYTOMA

Edita

Botánica agrícola para el medio rural

Autoras: Mª Pilar Santamarina y Josefa Roselló

La obra tiene como objetivo principal ser un instrumento que permita identificar, de forma sintética y esquemática, las diferentes familias botánicas, aportando los conocimientos básicos sobre las mismas. Las autoras, con el claro objetivo de que "Botánica Agrícola" sea una herramienta práctica para los interesados, han complementado cada uno de los textos de identificación botánica con numerosas fotografías a color y dibujos de las mismas. En total son más de 330 ilustraciones, entre fotografías y dibujos.

P.V.P. 29.00 € 244 páginas

Variedades de olivo y composición de sus aceites en el oeste del Mediterráneo

Autores: Isabel López Cortés y Domingo M. Salazar Hernández

Este libro es el fruto de cinco años de trabajo de sus autores, Dª Isabel López Cortés y D. Domingo M. Salazar Hernández, Doctores Ingenieros Agrónomos y profesores de Cultivos Leñosos de la Universidad Politécnica de Valencia. A lo largo de sus 448 páginas, esta obra editada a tamaño A4, recoge la descripción detallada de más de 75 variedades de olivo tanto desde el punto de vista pomológico como pomométrico, lo que la convierte en un instrumento práctico y útil, imprescindible para técnicos, agricultores e industria.

P.V.P. 70.00 € 448 páginas

Léxico de las enfermedades de las plantas producidas por hongos

Autores: Martí Nadal, Assupció Moret y Robert Ferrer

Una OBRA ÚNICA de 350 páginas impresas que cuenta con más de 572 NOMBRES CIENTÍFICOS EN LATÍN DE LOS HONGOS FITOPARASITOS. Cada uno de estos 572 taxones de hongos que afectan a las plantas incluyen además las correspondientes sinonimias, teleomorfos, anamorfos y una amplia relación de las posibles plantas huéspedes. Cada enfermedad indexada en latín va acompañada del nombre común en cinco idiomas: ESPAÑOL, CATALÁN, FRANCÉS, ITALIANO E INGLÉS.

P.V.P. 36.00 € 350 páginas

Cómo disminuir o eliminar los residuos de plaguicidas en frutas, hortalizas y alimentos transformados

Autores: Ramón Coscollá y Clara Coscollá

Los residuos de plaguicidas, sustancias potencialmente tóxicas, en alimentos de origen vegetal, en especial frutos y hortalizas, pero también en productos transformados, son motivo de preocupación de los consumidores. En esta publicación, de forma sencilla, se contesta a las preguntas más frecuentes sobre los plaguicidas químicos, la peligrosidad de sus residuos, la prevención legal de sus riesgos, así como de los programas de vigilancia y sus resultados. Las respuestas a las preguntas que se han planteado en esta publicación, pueden ser de gran utilidad para los consumidores, tanto para tener información sobre el estado actual de los conocimientos sobre esta cuestión, como, para reducir o minimizar su ingesta de residuos de plaguicidas.

P.V.P. 16.00 € 232 páginas

La sanidad del cultivo del tomate. Fisiopatías, plagas, enfermedades, malas hierbas y su relación con el agrosistema

Este es, posiblemente, el mejor libro de conjunto que existe en castellano sobre la sanidad del tomate. 21 especialistas, coordinados y dirigidos por Concha Jordá, María Arias, Javier Tello, Alfredo Lacasa y José del Moral, abordan todas aquellas causas (insectos, hongos, virus, carencias, etc.) capaces de incidir sobre la salud del cultivo y disminuir su producción. Consta de más de 198 figuras, 42 de las cuales son dibujos a plumilla de una gran calidad y 21 cuadros.

P.V.P. 55.90 € 416 páginas

Flora Arvense Española (Las malas hierbas de los cultivos españoles)

Autor: José Luis Carretero

Debido a que la flora arvense ocasiona una enorme disminución en el rendimiento de los cultivos, para llevar a cabo un control racional de las malas hierbas se hace imprescindible un buen conocimiento de las mismas. Esta obra pretende hacerse un hueco en la bibliografía malherbológica española, concretamente en la referente a la identificación, distribución y ecología de los taxones arvenses. En esta monografía se refleja la información, además de la obtenida de la bibliografía, recogida en los numerosos viajes realizados por el autor durante muchos años por toda la geografía española.

P.V.P. 51.00 € 780 páginas

Cuadernos de Agricultura Ecológica. Diseño y manejo de la diversidad vegetal en agricultura ecológica

Autores: A. Domínguez, J. Roselló y J. Aguado

Con la publicación de Diseño y manejo de la diversidad vegetal en agricultura ecológica, se inicia la colección Cuadernos de Agricultura Ecológica (SEAE) y PHYTOMA-España, que dará como fruto doce libros elaborados cada uno de ellos por los mejores especialistas en el tema. La monografía, de carácter eminentemente práctico, contiene abundante información actualizada que cubrirá una leguna importante en la bibliografía sobre agricultura ecológica.

P.V.P. 13.00 € 136 páginas

3ª edición revisada y ampliada Plagas Agrícolas

Autores: F. García Mari y F. Ferragut

Una obra confeccionada por los profesores F. García Mari y F. Ferragut, en la que se abordan más de 150 plagas con gran detalle descriptivo e ilustrado con más de 700 fotografías a color. Las plagas se han ordenado de forma taxonómica a fin de destacar las similitudes biológicas o de manejo entre insectos incluidos en grupos afines y que por tanto, presentan una morfología y modo de acción similar.

P.V.P. 51.00 € 400 páginas

Introducción a la Protección Integrada

Autor: Ramón Coscollá

Dado su carácter generalista, este libro resulta de gran utilidad en todo tipo de cultivos agrícolas aunque muchos ejemplos están extraídos de la aplicación de la Protección Integrada en cítricos y vid en los que el autor posee más experiencia. Por su carácter elemental y básico, pero no por ello exento de un gran rigor científico, "Introducción a la Producción Integrada" va a ser una herramienta imprescindible a todo tipo de personas interesados en la Producción Integrada, con diversos niveles de conocimientos, incluidos los agricultores que pretendan practicarla.

P.V.P. 26.00 € 352 páginas

Patología Vegetal (2ª edición)

La Sociedad Española de Fitopatología, gracias al trabajo de muchos de sus miembros, ha realizado este completísimo y único tratado de Patología Vegetal. Una obra imprescindible elaborada por 60 especialistas en las diferentes ramas de la Patología Vegetal. Esta ha permitido un tratamiento en profundidad de los principales temas de la Patología Vegetal, todo ello apoyado, a través de sus más de 200 fotografías a color y repartido en 2 tomos.

P.V.P. 58.90 € 1.168 páginas

Entrevista al Sr. Pau Ramon Cabanes

Gerent de la Cooperativa agrícola de Vila-rodona

Josep Lluís Lavilla Heras

Enginyer Tècnic Agrícola

El passat 18 d'abril, la demarcació de Tarragona del Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles de Catalunya, va organitzar un viatge tecnico-cultural a l'Alt Camp amb l'objectiu de conèixer alguns aspectes de la viticultura d'aquesta comarca. En aquest context vam tenir l'ocasió de xerrar una estona amb en Pau Ramon Cabanes, gerent de la cooperativa agrícola de Vila-rodona, una de les més importants cooperatives vitivinícoles de Catalunya. L'entrevista que ve a continuació és fruit de la conversa tinguda durant aquella visita i de la informació complementària que ens va fer arribar el Sr. Cabanes, expressament per a la nostra publicació.

P/ Bon dia, Pau. Què et sembla, si per situar la gent que pugui llegir aquesta entrevista i que no conegui la vostra cooperativa, ens parles primer dels seus inicis i evolució?

R/ Bé, abans de tot voldria agrair-vos que hàgiu escollit la nostra Cooperativa com a punt d'interès per a la realització de la vostra sortida tècnic cultural. Us dono la més cordial benvinguda i espero que gaudiu d'una jornada ben gratificant.

La nostra Cooperativa va néixer l'any 1918 sota l'impuls que la Mancomunitat de Catalunya va donar al moviment cooperatiu català. El celler de vinificació construït l'any següent, és obra de l'arquitecte modernista vallenc Cèsar Martinell.

Quant a l'evolució hi ha diferents fets que per la seva transcendència marquen fites en la història de la nostra entitat, tots ells lligats a polítiques de concentració i integració cooperativa.

P/ Ja que parlem de la història de la Cooperativa, la qual té un paral·lelisme amb la història de la viticultura a Catalunya, quins serien per a tu els esdeveniments que han marcat l'evolució de la cooperativa?

R/ Com be dius, la nostra història va lligada a la de la viticultura catalana, però els esdeveniments que han marcat la evolució de la cooperativa són:

L'any 1964 la Cooperativa es desprèn de les seves seccions culturals recreatives i les traspassa en bloc a l'entitat CASAL DE VILA-RODONA, de la qual en forma part activa i n'esdevé la principal promotora.

L'any 1989 la Cooperativa entra a formar part, com a sòcia, de les cooperatives de segon grau Centre Vinícola del Penedès i Centre Oleícola del Penedès, la primera per a la comercialització conjunta dels vins a doll i la segona per a la

assoleix un nivell de producció per damunt dels 12 milions de quilos de raïm, fet que li permet escometre un ambiciós programa d'inversions encaminades a ampliar i modernitzar les seves instal·lacions de vinificació, i a la vegada situar-se entre els primes cellers de vinificació de tot Catalunya.

L'any 2005 participa com a sòcia principal, en la constitució de la societat mercantil "CASTELL D'OR, S.L.", que té per objecte social la comercialització de vins i caves embotellats, tant a nivell nacional com comunitari i a tercers països.

L'any 2008 culmina un projecte de fusió

transformació de les olives en oli.

L'any 1992 la Cooperativa signa dos convenis de col·laboració inter-cooperativa, per a la transformació del raïm i l'elaboració del vi, un amb la Cooperativa de Valls i l'altre amb la Cooperativa del Pla de Santa Maria (avui fusionada amb COPERAL). Amb aquesta operació, el Celler de la Cooperativa de Vila-rodona

amb la Cooperativa Sant Isidre de La Secuita, formada per uns 80 socis i dedicada a l'elaboració de vi, amb un potencial productiu d'una 1,8 M. de quilos de raïm.

P/ En una empresa cooperativa, l'apartat social és important. Parla'ns dels socis. Quants socis té la cooperativa i de quins pobles són?

R/ En aquests moments la nostra massa social està formada per 565 socis, principalment de Vila-rodon i La Secuita, però també tenim socis dels pobles del voltant, en tenim a Tarragona i bastants de Barcelona.

P/ Quina és la dimensió mitjana de les explotacions agrícoles dels vostres socis?

R/ A les nostres contrades l'orografia del terreny és complicada, les parcel·les són petites i les finques també, la propietat de la terra està molt repartida i encara hi ha moltes finques que s'exploten en parcel·la. La dimensió mitjana de les explotacions agrícoles dels nostres socis calculo que pot ser de vuit o deu hectàrees.

P/ Suposo que com a tot arreu, cada cop hi ha menys pagesos a títol principal. En el vostre cas, de tots els socis que teniu, quin percentatge podem considerar que ho són a títol principal?

R/ Vila-rodon encara és avui un poble eminentment agrícola. Malgrat això, el nombre de socis que es dediquin a l'agricultura a títol principal pot estar entre el 10 i el 12 per cent.

P/ Per als socis, que per raons d'edat o qualsevol altra causa que els impedeixi ocupar-se de les terres, la vostra cooperativa posa al seu abast els serveis per a fer-ho? O penseu fer-ho en un futur?

R/ Fins avui, de finques que reuneixin un mínim de condicions per al seu conreu no en queda cap d'erma, sempre hi ha una persona disposada a renovar-la i mantenir-la en producció. Ara bé, les coses es van complicant, cada vegada la població dedicada a l'agricultura està més envellida i potser arribarà un dia que la Cooperativa s'haurà de plantejar que cal fer al respecte.

P/ Amb els darrers plans de reconversió i reestructuració de la vinya, els pagesos socis de la vostra cooperativa han canviat alguna varietat? Quines aconselleu vosaltres, en base a l'adaptació a les condicions edafoclimàtiques de la comarca i de les demandes dels vostres clients?

R/ Les varietats de raïm blanc que nosaltres recomanem són les típiques de la zona i les autoritzades per l'elaboració del cava, com són el Macabeu, el Xarel·lo i la Parellada. Les varietats

negres representen un 20% de la nostra producció i està basada principalment en l'Ull de llebre. En els últims anys s'ha experimentat amb varietats foranies com ara el Xardonay, el Muscat, el Merlot i el Cabernet Sauvignon, però sempre en petites proporcions.

P/ Suposo que moltes explotacions vitícoles s'han modernitzat. Quins han estat els canvis o innovacions que han introduït a les seves explotacions els vostres socis?

R/ Aquests últims temps, a partir del any 2.000, la majoria de les explotacions han fet el canvi de la seva formació en vas cap a emparat. Això afavoreix les tasques de conreu, permet un alt grau de mecanització i millora la qualitat.

P/ Parlem ara de la cooperativa agrícola de Vila-rodon com a empresa. Dóna'ns algunes xifres de la seva importància econòmica, com ara la producció, nombre de treballadors, seccions, etc.

R/ Avui la Cooperativa de Vila-rodon es pot considerar com una petita/mitjana empresa que factura més de 6 milions d'euros, amb una producció de raïm que frega els 15 milions de quilos de raïm, que dona feina a 20 persones durant tot l'any i a 20 eventuals durant la campanya de verema (setembre - octubre).

Quant a les seccions, disposa de les següents:

- Secció celler
- Secció de criança i embotellat de vins i caves
- Secció d'olives (només recollida)
- Secció de fruita seca (recollida i condicionament del fruit)
- Secció de subministraments (adobs, fitosanitaris i diferents estris)
- Secció de subministrament de carburants
- Agrobotiga
- Servei d'assessorament als socis
- Secció de crèdit

P/ Hem vist unes importants inversions en la cadena d'embotellament i magatzem. Quins acords teniu amb altres cooperatives per racionalitzar costos i crear sinergies?

R/ Tal com hem comentat al principi l'any 2005 es va crear, junt amb altres nou cooperatives, el grup comercial

"CASTELL D'OR", amb l'objectiu de sumar esforços per potenciar i incrementar el nivell de producte acabat (vi i cava) i sota un únic "paraigua" intentar arribar a tots els mercats mundials.

Una de les plantes de producció que treballa per aquest grup és la de Vila-rodon, que ocupa una superfície de 4.000 m², amb una capacitat de producció de 2 milions d'ampolles de vi i cava a l'any. És una planta moderna i preparada per treballar a uns costos molt afinats que va ser inaugurada pel Conseller d'Agricultura el mes de maig de l'any passat.

P/ Quins són els vostres mercats per al vi i quin tipus de producte va a cada mercat?

R/ Pel que fa referència al vi a doll el nostre mercat natural és la "zona del Cava" si bé en anys de collites abundants situem el nostre producte en diferents estats membres de la Unió Europea. D'aquesta tasca, se'n ocupa la cooperativa de segon grau CEVIPE.

Si parlem del producte envasat (vi i cava), el nostre mercat és tot el món. D'això s'encarrega el grup CASTELL D'OR.

P/ Ja que parlem de mercats, heu detectat canvis en la demanda? Quines són les tendències quant al consum? Què cerca el vostre client?

R/ Les tendències de consum són evolutives i per tant canviant. En aquest moment el que el consumidor cerca és un producte d'una bona qualitat al preu més ajustat possible, però bé, aquest és un tema que no domino massa ja que l'activitat comercial la canalitzem tota a través de CEVIPE i CASTELL D'OR.

P/ A la visita hem pogut apreciar la bellesa de l'edifici modernista de la cooperativa i hem recorregut una "agrobotiga" molt ben sortida i endreçada. Suposo que són moltes les visites que rebeu al cap de l'any. Quin paper considereu que juga el turisme rural, basat en el patrimoni cultural i gastronòmic, en les vostres vendes i en general a la política comercial?

R/ Cada vegada hi juga un paper més important. El fet de poder fer turisme,

visitar algun indret d'interès, combinat amb la possibilitat de poder degustar i comprar productes en origen i tot això lligat amb una bona gastronomia cada vegada té més adeptes. Nosaltres oferim la visita guiada al celler modernista combi-

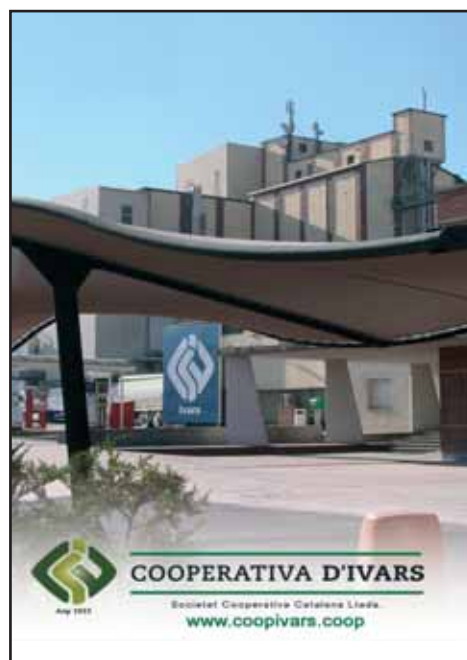
nada amb la de l'Agrobotiga i té molt d'èxit. Tot això lligat amb el valor afegit que representa tenir un indret com Santes Creus, a només quatre quilòmetres, significa un patrimoni immens que cada vegada més centra els nostres esforços i té més pes en la nostra política comercial.

P/ I ja per acabar, com veus la situació actual de la viticultura i en especial la de les cooperatives vitivinícoles?

R/ La nostra viticultura presenta el problema de la manca de concentració d'oferta que fa que el mercat sigui molt inestable a nivell de preus. Això fa que el viticultor mai no pugui definir un preu per el seu producte, "el raïm". Quant a la situació de les cooperatives, el problema és un altre: la falta de dimensió. Avui la major part dels cellers cooperatius s'han quedat amb produccions molt petites que els impossibilita emprendre projectes de modernització d'instal·lacions, d'elaboració o d'embotellat i a la vegada els costos fixos els ofeguen i acaben de fer ruïnosos uns preus de per si ja força malmesos. ▲

Gràcies, Pau. T'agraïm molt sincerament el temps que ens has dedicat i us felicitem per la tasca realitzada.

Vila-rodona, abril 2009

XIII Fira de l'oli
novell, dels cítrics i del comerç

XII Jornades gastronòmiques
de la cuina de l'oli

Santa Bàrbara
20, 21 i 22 DE NOVEMBRE
DE 2009

Patrocina Ajuntament de Santa Bàrbara

Organitza Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca

l'Agrobotiga
de Vila-rodona

HORARIS
Dilluns a divendres de 9 a 1 i de 4 a 7
Dissabtes de 9 a 2 i de 4 a 7 · Diumenges i festius de 9 a 2

Vins, caves, vins de licor, oli d'oliva verge, productes agrícoles de temporada i més de 500 articles alimentaris artesanals.

Visites guiades al celler gratuïtes per grups concertats

CELLER COOPERATIU DE VILA-RODONA

www.coopvila-rodona.com
Telèfon Agrobotiga: 977 638087

Empreses que disposen de la certificació de producció integrada a maig de 2009

Amb la col·laboració de
 Generalitat de Catalunya
 Departament d'Agricultura,
 Alimentació i Acció Rural

Fons Europeu Agrícola de
 Desenvolupament Rural:
 Europa inverteix a les zones rurals

Producció Integrada:
 "L'agricultura que imita la natura"

Innovació en la comercialització

Santi Llurba

Enginyer Tècnic Agrícola

Indubtablement, els ajuts agrícoles, l'especulació, la gran distribució, la globalització i la inexistència clara de polítiques agràries han fet que la producció agrícola primària sigui una aventura anual en el nostre panorama agrari. I tant el sector productor com el consumidor no en deuen de ser corresponsables.

L'agricultura fins fa poc, era la ciència i l'art, per què no, de produir aliments. Aliments que es veien condicionats per una casuística força local de tradició, sòls i climatologia.

arribar als mercats i als consumidors missatges clars sobre produccions diferenciades (Denominacions d'Origen, marques de qualitat, producció integrada i ecològica) destinant recursos a productors o pocs recursos a publicitat en lloc de potenciar la presència al mercat i cercar la implicació d'agents necessaris, com són els restauradors a tots els nivells i la distribució, per tal d'aconseguir una millor identificació i promoció subliminal de la producció agrària.

Per això, la supervivència de moltes empreses agràries, esperonades per la davallada d'ingressos en temps de crisi, necessita d'un bon assessorament per materialitzar les iniciatives de l'agricultor com un emprenedor més. Per tant, cal estar amatents a les oportunitats que s'intueixen en un context on el que garantirà la supervivència de l'explotació agrària no serà la seva major tecnificació, especialització o producció, sinó la comercialització del seu producte, el fet de materialitzar econòmicament el valor afegit que es pot donar -demostrar- informar al consumidor o a la distribució.

Cercant nous canals

I ja fa uns anys que van sortint empresaris agraris, agricultors i cooperatives que creuen en una recuperació de l'essència del mercat tradicional; això seria disposar de producte fresc i de qualitat, la relació entre el productor i el consumidor, la recuperació de la relació de confiança i la proximitat (encara que ciberespacial) a més d'un servei porta a porta.

Aquest sistema fa que cada vegada més, tant productors com consumidors vegin noves perspectives en aquest nou canal comercial i els seus derivats (apadrinaments, compra de petites parts d'actius productius...). Els productors per comercialitzar els seus productes a preus justos, i els consumidors per la satisfacció que cerquen en disposar de productes diferenciats als quals associen valors com ara protecció de paisatge, respecte pel medi ambient, solidaritat, etc.

Cal estar preparats per donar un bon assessorament en aquestes possibilitats d'incrementar el valor dels productes agraris. ▲

La venda directa en mercats locals és una pràctica estesa per arreu.

El fet d'un increment real de la demanda motivat per l'increment de la població, l'augment del seu poder adquisitiu i el canvi d'hàbits alimentaris consegüent, les "oportunitats" de negoci del mateix sector i de capital aliè a aquest, han provocat situacions de mercat difícilment "controlables" mitjançant les actuals polítiques agràries.

Certament s'han perdut clarament oportunitats, o si es vol, anys per fer

No obstant això, aquests increments de producció, diversificació, nous conreus i noves tècniques de conreu,... han comptat sempre amb els enginyers tècnics agrícoles que amb la seva tasca i coneixements han optimitzat els recursos de l'empresa agrària, evolucionant aquests darrers alhora que es produïa la innovació tecnològica i s'innovava en tècniques de gestió, tot oferint un assessorament a l'empresa necessari per a la seva competitivitat.

MOLT MÉS QUE UNA CLÍNICA DENTAL

Més de 400.000 clients ja confien en nosaltres!

- *Qualitat en el servei*
- *Honestedat en el diagnòstic*
- *400 professionals de tota confiança*
- *T'ofereim servei a 25 centres propis*

Condicions especials col·legiats

- 1a visita, consulta i revisió **Gratuïtes**
- Radiografies intrabucals **Gratuïtes**
- Higiene bucal **20 €**
- Resta de tractaments **20% Dte.**

VINE I COMPROVA-HO TU MATEIX!

No tanquem per vacances
Finançament a 12 mesos sense interessos

BARCELONA (Poblenou)	Ramon Turró, 246	932 247 770	SABADELL	Sant Joan, 23-31 1r 1a	937 275 396
BARCELONA (St. Andreu)	Neopàtria, 55	933 601 070	TERRASSA	Galileu, 213	937 333 368
BARCELONA (Eixample esq.)	Diputació, 238	933 426 400	BADALONA	Av. Martí Pujol, 254	933 894 331
BARCELONA (Sagrada Família)	Sardenya, 319	934 570 453	CORNELLÀ	Mn. Jacint Verdaguer, 6	934 741 932
BARCELONA (Les Corts)	Av. Madrid, 141-145	934 394 500	GRANOLLERS	Plaça Josep Barangé, 10-11	938 793 228
GIRONA	De la Rutlla, 49-51	972 426 400	MATARÓ	Iluro, 90	937 577 181
TARRAGONA	Av. Prat de la Riba, 23-25	977 249 966	MANRESA	Mn. Jacint Verdaguer, 15	938 774 597
L'HOSPITALET DE LL. (Centre)	Bruc, 51	932 615 800	VIC	Rda. Francesc Camprodon, 11	938 869 400
L'HOSPITALET DE LL. (Collblanc)	Dr. J. Ferran i Clua, 6	934 489 792	VILANOVA I LA G.	Llibertat, 89	938 105 858
			ST. BOI DE LL.	Mallorca, 40	936 613 500

ALCALÀ DE H., MADRID, SARAGOSSA, CASTELLÓ, VALÈNCIA

El sector de la carn de Pollastre

situació actual i perspectives de futur

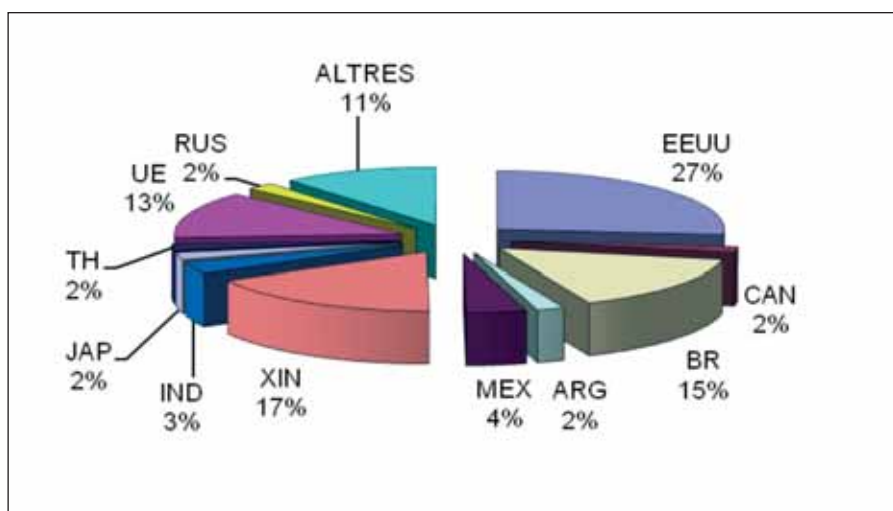
Evarist Caparó

1) El sector a nivell mundial

La carn de pollastre és un producte alimentari amb un consum molt estès a nivell mundial (no té traves de tipus religiosos), que en relació a la resta de carns té els avantatges d'un preu més econòmic, facilitat d'ús i baix contingut de greix.

BROILERS			
	2006	%	
EEUU	16043	27%	
CANADA	971	2%	
BRASIL	9355	15%	
ARGENTINA	1200	2%	
MEXIC	2592	4%	
XINA	10350	17%	
INDIA	2000	3%	
JAPO	1227	2%	
TAILANDIA	1100	2%	
UE (27)	7803	13%	
RUSSIA	1180	2%	
ALTRES	6717	11%	
TOTAL	60538	100%	

El quadre 1 mostra les produccions de carn de pollastre a nivell mundial. El principal país productor són els Estats Units, amb prop del 27% de la producció mundial, seguit per Xina (17%), Brasil (15%) i la Unió Europea (13%).

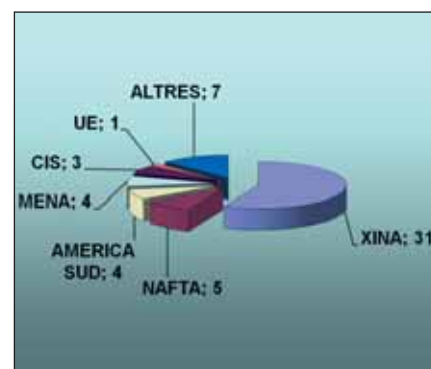

La mitjana de consum de carn de pollastre se situa a nivell mundial a 9,7 kg per habitant, amb grans variacions segons els països. El consum de pollastre és molt elevat a països com ara els Emirats Àrabs (60,3 kg/hab.), Estats Units (46,3 kg) o Brasil (38,8 kg). La mitjana europea se situa en 16,2 kg, essent Espanya un dels països de major consum (23,6 kg). La Xina va consumir l'any 2006 una mitjana de 13 kg per habitant.

Les perspectives de creixement del consum de carn de pollastre al món són molt bones: entre el 2005 i el 2015, es preveu un augment de consum de carn al món de 55 milions de tones (Font GIRA). D'aquestes, 25 milions seran d'aviram, majoritàriament pollastre, seguides de prop de la carn de porc (21 milions). El gràfic 1 mostra la distribució geogràfica del creixement esperat del consum de carn: apareix de forma clara que la Xina coparà ella sola més de la meitat d'aquest creixement i que les perspectives de creixement de consum a la UE o als Estats Units són molt minses. Per tant, existeixen grans oportunitats de creixement del sector de l'aviram a nivell mundial, però enfocades clarament a uns certs mercats internacionals. Qui aprofitarà aquestes oportunitats?

	PRODUCCIO		ESTIMACIO DEL CREIXEMENT ANUAL ENTRE 2005 I 2015	
	2006	%	PRODUCCIO	CONSUM
EEUU	16043	27%	0.70%	0.80%
BRASIL	9355	15%	2.40%	1.70%
MEXIC	2592	4%	2.00%	2.80%
XINA	10350	17%	3.60%	3.60%
INDIA	2000	3%	2.20%	2.80%
JAPO	1227	2%	-0.80%	0.40%
UE (27)	7803	13%	0.00%	0.20%
RUSSIA	1180	2%	3.60%	1.50%
TOTAL	60538	100%		

El quadre 2 repren la informació dels principals països productors indicades al quadre 1, i hi inclou les previsions de creixement anual de la producció i del consum (les dues expressades en % de creixement anual), entre 2005 i 2015. Podem observar que les previsions de creixement en la producció són nul·les a la UE i molt fluïxes als EUA (0,7% anual).

La Xina, d'altra banda, tindrà un creixement en la producció que acompanyarà el seu important creixement de consum. Rússia, que avui és un gran importador de carn d'aviram, i que representa al voltant del 20% de les exportacions de la UE, creixerà molt més en producció que en consum, acostant-se al seu nivell d'autoa-

bastiment. Brasil, un país que ja compta actualment amb un consum per càpita molt elevat (38,8Kgs/hab. i any), i que ja ha esdevingut el primer operador mundial en exportació de carn de pollastre, seguirà creixent en consum i, sobretot, en producció i exportació. Com a conclusió, doncs, el sector avícola europeu no participarà del gran creixement mundial del sector.

La raó és ben concreta: el gran diferencial de costos de producció entre la UE i Brasil i els EUA (gràfic 2). Aquest diferencial s'explica principalment pel preu de les matèries primeres, compensades en part amb les restitucions a l'exportació, però també existeixen diferències importants en els altres components del cost (mà d'obra, energia, instal·lacions,...). A nivell de tecnologia industrial i innovació del producte, ens trobem davant d'un sector molt globalitzat, on les plantes de processament compten amb la mateixa tecnologia a Holanda com a Tailàndia, amb una excepció: als països amb un fort creixement actual de la producció (Brasil, Rússia, Tailàndia,...), les plantes són molt grans i modernes, i són molt més eficients amb vista a la producció de producte congelat per a l'exportació.

Tal com mostra el gràfic 3, les exportacions europees de carn de pollastre han anat reduint-se a partir de 2002. Paral·lelament, les importacions de països tercers s'han incrementat de forma considerable, ajudades pels acords mundials de lliure comerç. A partir de 2007, les exportacions i importacions europees estan equilibrades. El principal origen d'aquestes importacions és Brasil, que l'any 2008 va representar prop del 80% del total de carn de pollastre que va entrar a Europa (més de 800.000 t).

2) El sector a Espanya i a Catalunya

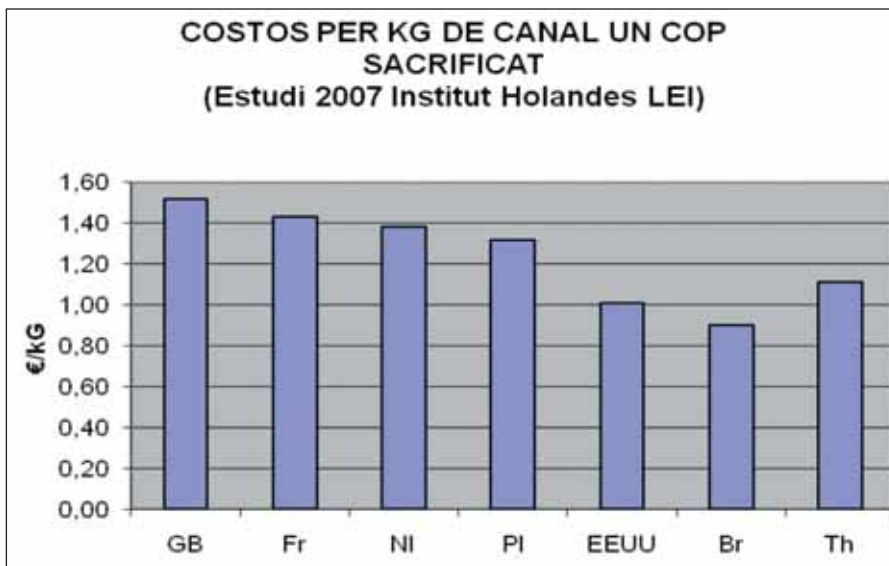
El gràfic 4 mostra les previsions per l'any 2009 de la producció dels diferents països europeus, realitzades per la Comissió Europea el mes de març d'aquest any. Podem observar que Espanya és el quart productor de carn avícola, després de França, Gran Bretanya i Alemanya, i representa un 11% del total europeu. (import/export esp)

Catalunya representa un 30% de la producció de pollastre de l'Estat, tot i que aquesta participació es va reduint any rere any. Quant al pes del sector en l'economia catalana, cal dir que l'avicultura de carn representa un 11% de la producció final agrària catalana (just darrera del porcí).

El sector avícola espanyol ha sofert durant els últims anys un fort procés de verticalitat, és a dir, les empreses han anat assumint més etapes en la cadena de valor. Algunes empreses dedicades a l'engreix de pollastre s'han implicat en la fase d'incubació, en la fabricació de pinso, en el processament i envasament del producte final. I també a l'inversa, algunes empreses que en els seus inicis estaven dedicades al processament s'han implicat en la producció de les aus. Com a resultat, cada cop existeixen menys operadors lliures al mercat.

Tot i això, el mercat espanyol del pollastre continua estant molt condicionat per unes llotges setmanals que reflecteixen l'oferta/demanda de pollastre viu per al sacrifici, i que tal com mostra el gràfic 5 presenta uns cicles molt marcats que denota l'extrema fragilitat de l'equilibri entre oferta i demanda. Petits percentatges de sobreproducció ensorren el mercat, i petites faltes disparen els preus. Aquests cicles s'han vist accentuats en els últims anys per diverses crisis "alimentàries", com ara les dioxines, la grip aviària, el tema de la salmonel·la, esperonades sempre de forma negativa pels mitjans de comunicació i per la incapacitat del sector de transmetre confiança als consumidors.

Una altra tendència dels últims anys en el sector avícola espanyol ha estat la concentració de la producció. El quadre 3 mostra el rànquing de les principals empreses productores a l'Estat. Existeix ja un cert nivell de concentració (70% de la producció en mans de deu empreses) i continuen havent-hi moviments en aquesta línia (recentment la compra de Doux Iberica per part de Vall Company). Tot i així, la dimensió mitjana de les empreses del sector segueix essent petita comparada

	HIPER	SUPER	AUTOSERVEI	BOTIGA TRADICIONAL
2000	306	12565	13209	41239
2001	318	12890	12488	36361
2002	332	13175	12117	33452
2003	343	13377	11578	31617
2004	359	13391	10943	29532
2005	365	13541	10586	28198
2006	379	14084	10305	27423
QUOTA 2006 ALIMENTACIO LLAR	16,70%	45,40%		28,60%
QUOTA 2006 CARN LLAR	14,10%	42,20%		35,90%

Quadre 3		
EMPRESA	TN/ANY	%
SADA	285938	29,6%
COREN	72810	7,5%
PADESA	55555	5,8%
UVESA	53194	5,5%
DOUX	42290	4,4%
VALL COMPANYS	40000	4,1%
GUISSONA	35824	3,7%
FLORIDA	27388	2,8%
PUJANTE	25000	2,6%
A.MARIA	23000	2,4%
10 PRIMERES	660999	68,5%

amb les empreses del sector avícola dels altres països europeus. I només dues o tres empreses tenen implantació significativa a nivell de tot l'Estat.

Això contrasta amb la forta tendència a la concentració en el sector de la distribució: quatre empreses (Carrefour, Mercadona, Alcampo i Eroski) concentren prop del 70% de les vendes en alimentació en canal moderna. S'ha de

tenir en compte, però, que en el cas de la carn de pollastre, la botiga tradicional (mercats, carnisseries,...) continua representant un 35% del pollastre consumit a la llar.

3) Efectes de la crisi econòmica sobre el sector de l'aviram

La crisi financera iniciada als Estats Units el 2007 ha acabat tenint una incidència en l'economia mundial que pocs podien preveure. En el cas d'Espanya, les últimes previsions diuen que l'any 2009 s'acabarà amb una contracció del PIB de prop del 4%, amb una taxa d'atur propera al 20% i amb una caiguda general del consum, que en el cas dels articles d'alimentació superarà el 7%. A més a més, les dificultats per accedir als recursos financers i l'augment en general de la morositat afecten tots els sectors econòmics, també el sector de la carn de pollastre.

La carn de pollastre, tot i tractar-se a priori d'un producte bàsic d'alimentació, i la carn més econòmica, està sofrint

també la caiguda del consum. Les últimes dades del Ministeri d'Agricultura sobre el consum a la llar diuen que en el segon trimestre del 2009 en relació al mateix període del 2008, el consum total en quilograms de carn fresca de la llar ha baixat un 4,38%, i la carn de pollastre específicament s'ha reduït en un 2,94%. No dispo de dades de l'evolució del consum fora de la llar, però la important caiguda del turisme que s'està donant aquesta temporada 2009 també afectarà de ben segur els consums al canal HORECA.

Quant a preus, tots els sectors d'alimentació estem soffrint la forta lluita en el món de la distribució per a recuperar vendes via reducció de preus. El resultat és que l'IPC particular de la carn de pollastre entre juny del 2008 i juny del 2009 acumula un 5,4% de caiguda.

En resum, doncs, els consums han baixat, i el sector haurà d'adaptar les seves produccions a la baixa, i en segon lloc, els preus en el punt de venda també han baixat, tot i que aquest efecte ve en part compensat per un entorn de costos de matèries primeres i d'energia més baixos el 2009 en relació al 2008. ▴

CONTROL MECÀNIC DEL VIGOR EN ARBRES FRUITERS

PODADORA D'ARRELS
Primer premi especial a la innovació de la Fira Agrícola de Mollerussa 2006

PODADORA DE DISCOS
per a poda de verd i aturada hivernal

PHYTOLLEIDA
Pol. Ind. Camí dels Frares, parc. 15 nau 13
25190 LLEIDA - Tel/Fax: 973 24 51 84
phytolleida@phytolleida.com
www.phytolleida.com

Certifiquem els aliments ecològics de Catalunya

Organisme acreditat per:

El **Consell Català de la Producció Agrària Ecològica** (CCPAE) és l'autoritat de control que audita a Catalunya la producció agrària ecològica segons el Reglament Europeu (CE) 2092/91.

A més a més, el CCPAE va ser el primer organisme de certificació públic de tot Europa en disposar de l'acreditació Norma UNE-EN 45.011, que garanteix la competència tècnica, l'objectivitat i la fiabilitat del sistema de certificació del Consell.

Confieu la certificació ecològica al CCPAE!

Els nostres serveis de certificació:

El CCPAE disposa d'acords amb les principals autoritats de control d'altres països per tal que els nostres productes puguin ser exportats a qualsevol part del món.

Amb aquestes certificacions, els nostres operadors ecològics poden vendre els seus productes a més de 33 països, entre ells el Japó, Canadà, Suècia i els Estats Units d'Amèrica.

Aquests segells són la garantia de qualitat i professionalitat de la certificació del Consell Català de la Producció Agrària Ecològica.

Joan Gamundi guardonat amb la medalla Francesc Macià de la Generalitat de Catalunya

REDACCIÓ

El perit agrícola i periodista agrari, Joan Gamundi Vilà, ha estat guardonat per la Generalitat amb la Medalla del Treball Francesc Macià. Gamundi, natural de Tortosa (1939) ha portat a terme a Reus un actiu treball d'assessorament i formació de les famílies rurals del Baix Camp i Camp de Tarragona, com a agent d'Extensió Agrària (1963-1973) i després com especialista d'Extensió Agrària de Catalunya i Balears, de Dinàmica de Grups de tipus rural.

L'any 1969 va ser el creador i promotor de grups de formació permanent de pagesos i ramaders, anomenats "Seminaris d'Extensió Agrària en la Gestió d'Explotacions". En va promocionar un grup a Montroig del Camp i un altre a Alforja, que van ser pioners a l'Estat pel seu estil de treball formatiu, en la seva vessant tècnica i social. Aquesta metodologia va arrelar ràpidament per tot el país i es van crear 100 grups similars arreu de Catalunya amb 2.300 pagesos, ramaders i silvicultors integrats. A Espanya se'n van crear un miler. Eren grups de 20 a 30 pagesos o ramaders amb explotacions de similars activitats productives. Gamundi i l'aleshores ministre d'Agricultura al govern de Felipe González, Carlos Romero, van impartir ensenyaments sobre aquest tipus de treball a innombrables fòrums i cursos arreu l'Estat, que generalment eren proporcionats per l'Escola Central d'Extensió Agrària i els centres regionals d'aquest Servei. A més de la comparació dels índexs econòmics de les activitats productives, es portava a terme un intens treball formatiu amb metodologia molt moderna per aquella època i que encara seria vàlida actualment, tractant també aspectes cooperatius, socials i econòmics.

L'any 1978 Joan Gamundi va ser transferit a la Generalitat de Catalunya, continuant amb la seva acció sobre els grups a nivell de Catalunya. L'any 1982 amb la reestructuració del DARP va entrar a formar part de l'unitat de difusió i des del mateix Centre de Formació i Estudis del Departament d'Agricultura a Reus va escriure innombrables articles de tipus agrari i rural a tota la premsa comarcal i a la revista del Departament d'Agricultura i a la del Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Perits Agrícoles de Catalunya. Igualment proporcionava amb el company Salvador Canela cursos de comunicació, edició de vídeos agraris. Va ser assessor de comunicació del Col·legi d'Enginyers Tècnics de Catalunya i membre de la junta de la Demarcació de Tarragona d'aquest Col·legi, que és el que l'ha proposat per aquesta medalla, que li ha estat atorgada el propassat 11 de novembre de 2008.

Segons ens ha manifestat durant els seus 40 anys de vida professional, del que més ha gaudit és del treball que va por-

▲ Joan Gamundi, entre la consellera de Treball, Mar Serna; el president de la Generalitat de Catalunya, Josep Montilla; i el secretari general del Departament de Treball, Antoni Fernández a la Llotja del Mar després de rebre el guardó.

tar a terme a Extensió Agrària, servei d'assessorament que recorden molts pagesos i ramaders del nostre país. Va ser creat seguint el model californià i basava les seves actuacions en les explotacions agràries, el desenvolupament comunitari, el jovent rural i l'economia domèstica. Era un servei de transferència tecnològica, assessorament, divulgació, recerca experimental que arribava a totes les famílies rurals del país. Un servei que avui dia, connectat amb l'IRTA i la recerca universitària, prestaria un gran ajut al progrés del món rural català. ▲

TALHER S.A.

**Más de 25 años
al servicio de la naturaleza.**

Empresa especializada en:

- Jardinería:** Mantenimiento y Obras
- Reforestación:** Servicios, Trabajos y Obras
- Recuperación Ambiental:** Obras
- Obra Civil e Infraestructuras Ambientales:** Mantenimiento y Obras

C/ Bolivia, 239 1ª Planta
08020 BARCELONA
www.talher.com

Tel. 93 276 31 62
Fax 93 303 77 05
93 359 54 26

COL·LEGI OFICIAL D'ENGINYERS TÈCNICS AGRÍCOLES I PERITS AGRÍCOLES DE CATALUNYA

El nostre esforç és el teu benefici!

Confieu en la professionalitat dels tècnics col·legiats;
un col·lectiu de professionals al servei del món rural
i de les empreses agràries i agroalimentàries

Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Perits Agrícoles de Catalunya
Fundació Privada de l'Enginyeria Agrícola Catalana

C. dels Enamorats 62-64, baixos 08013 Barcelona
Telèfon 93 217 97 53 Fax 93 237 81 33
collegi@agricoles.org | www.agricoles.org

Un cultivo especial: la Adormidera

Francesc Pons i Real

Ingeniero Técnico Agrícola

Ex Jefe Técnico de Investigación,
Experimentación y Mejora

PRESENTACIÓN

El cultivo de Adormidera ("cascall" en catalán) fue iniciado en España por la empresa ALCALIBER S.A., declarada de interés preferente por Orden del Ministerio de Industria de fecha 12 de diciembre de 1977, ya que se precisan autorizaciones Gubernamentales para su cultivo, industrialización y comercialización de sus productos y derivados. Las formalidades administrativas agrícolas que exigen las autoridades españolas para este cultivo, así como las orientaciones técnicas, son facilitadas por la Empresa a los agricultores mediante folletos y oralmente por sus delegados agrícolas, asesorados por un gran equipo propio de I+D, y en colaboración con instituciones y organismos públicos.

DESCRIPCIÓN TÉCNICA

CARACTERÍSTICAS BOTANICAS

La adormidera pertenece a la familia de las Papaveráceas, planta herbácea de hojas grandes, oblongas, sinuoso-dentadas en los bordes y lampiñas. Las flores están formadas por un cáliz de dos sépalos, que se desprenden al abrirse la flor; por una corola de cuatro pétalos (hay variedades primordialmente de floristería multipétalas), y pueden ser de varios colores, blancos, rosados, rojos, o violáceos, con o sin mancha oscura en la base; el androceo se compone de numerosos filamentos libres con anteras ditécicas, y con un pistilo de varios estigmas; el fruto en capsula foraminal, con numerosas semillas.

Es una planta anual con tallos de 1,20 a 1,60 cm. Florece según variedad y fecha de siembra a partir de mediados de abril a mayo. La recolección en seco según zona y variedad tiene lugar de principios de junio y julio. Su raíz es pivotante.

INTERÉS DEL CULTIVO

- Constituye una planta excelente para la alternativa de cultivos.
- Deja libre el campo en Julio, favoreciendo las labores de verano.
- Por su raíz pivotante penetra en el suelo en profundidad, aprovechando más la humedad, y favoreciendo una cierta movilización de nutrientes.
- Por su ciclo soporta bien las heladas a partir del estado de dos o tres hojas verdaderas, es sensible al estado de cotiledones.
- Es bastante resistente a plagas y enfermedades, siendo perfectamente controlables las que puedan aparecer.
- Es un cultivo totalmente mecanizado.
- Admite toda clase de suelos, excepto los muy arenosos (bajos en materia orgánica), los encharcadizos, no soportando bien los terrenos muy arcillosos ni el

riego por sumersión, siendo sensible a la asfixia radicular.

- Presenta necesidades de agua inferiores a otros muchos cultivos.
- Actualmente la adormidera puede ser sembrada en terrenos de retirada (retirada obligatoria y voluntaria) según establece el Reglamento CE 2461/99.

PREPARACIÓN DEL SUELO

El suelo debe prepararse en profundidad, a excepción de si sigue a un cultivo de girasol de secano, en cuyo caso puede ser superficial mediante gradeos, pero siempre es necesario una buena preparación de la "cama de siembra" que debe ser de una esmerada preparación superficial dejando un terreno firme pero no compactado ni polvoriento o sea finamente granulado en superficie. En el caso de suelos arcillosos y pesados, se tendrá cuidado de no compactar la tierra en

profundidad. La preparación del suelo es similar a la que se requiere para un cultivo de remolacha.

FERTILIZACIÓN

En general se recomienda la fertilización siguiente: fosfórica, de 70 a 120 unidades en abonado de fondo y potásica, de 40 a 60 unidades en abonado de fondo. El abonado Nitrogenado, de 90 a 120 unidades, se reparte en dos aplicaciones: de 40 unidades en abonado de fondo y el resto en abonado de cobertera.

Eventualmente en regadíos por el sistema "Pivot", puede incorporarse en un riego realizado al fin de la floración durante el crecimiento de la cápsula un fertilizante foliar nítrico potásico o solo potásico, con una aportación aproximada de 20 unidades de K₂O.

SIEMBRA

Actualmente las variedades que Alcaliber pone a disposición de los agricultores pueden cultivarse en todas las zonas agrícolas de España. Las variedades anteriores en siembras de primavera, no favorecían su siembra en gran cultivo, debido a ser muy sensibles al fotoperíodo, produciéndose una rápida entrada en floración, lo que daba lugar a la obtención de bajas producciones.

La primera siembra de primavera en ensayo experimental, para observar el comportamiento de la "Luisiana" frente al fotoperíodo, fue en una experiencia que tuvo lugar en una pequeña parcela situada a 880 m de altitud en el término municipal de Setenil, cercana a la estación de ferrocarril de Cuevas del Becerro; obteniéndose muy buenos resultados tanto en producción como en contenido, lo que dio lugar al inicio de la implantación de su cultivo, en siembras de primavera, en otras zonas más frías de España.

En el mercado existen distintos tipos de máquinas sembradoras o microgranuladoras que pueden sembrar esta semilla, pero se recomienda que el mecanismo de incorporación al suelo no sea de reja; es aconsejable la zapata y disco, por favorecer una mayor regularidad de siembra superficial, pero exige una buena preparación de la "cama de siembra".

Las siembras se aconseja realizarlas del 1 de noviembre al 15 de enero en zonas de bajo riesgo de continuas heladas invernales, tanto en secano como en riego. Las siembras de primavera se realizan de finales de febrero o primeros de marzo.

- La siembra se realizará siempre en líneas, con una separación de entre 12 y 17 cm.

- La semilla deberá depositarse a una profundidad de 0,5 a 1,5 cm, a razón de 850 a 1800 gr de semilla por hectárea. No obstante esta cantidad puede variar en función de la preparación del suelo, de la técnica de siembra y de la zona de ubicación.

- En el momento de la siembra, antes o durante, se deberá proceder a la incorporación al suelo de un insecticida, para controlar las posibles plagas del suelo, como pueden ser: larvas de coleópteros de la familia "Elateridae" (gusanos de alambre), familia "Scarabeidae", subfamilia "Melolontinae" (gusanos blancos), Miriápodos (ciempiés), y otros. Para su lucha se recomienda las m.a. Clormefos, Carbofurano, Clorpirifos, Foxin o Teflutin, etc., a las dosis recomendadas que dependerán de la concentración y la técnica de empleo. (cobertura total o incorporación en las líneas de siembra).

- Recomendaciones muy a tener en cuenta:

a) Nunca se rulará el terreno después de la siembra, esta labor provoca un mayor enterramiento de la semilla y favorece el encostramiento.

b) No se sembrará adormidera detrás de cultivos tratados con materias activas compuestas de: trifluralina (treflan), pendimetalima (Stomp), o triacinas (Atracina, Simacina...) a dosis superiores a 1000 gr m.a./ha. En cualquier caso, se recomienda hacer al suelo análisis de residuos de herbicidas perjudiciales para la semilla o la plántula.

- No se pondrá en la alternativa de cultivos la adormidera detrás de adormidera, y deberá transcurrir por lo menos 2 años.

- Dentro de una misma zona, una siembra tardía, disminuye los rendimientos.

- Según la normativa vigente este cultivo no se puede establecer a una distancia inferior a 200 m de las redes de comunicación de tránsito importante (autopistas, autovías, carreteras nacionales y comarcales).

LABORES DE CULTIVO

La semilla, según las condiciones agroclimáticas, tarda de 5 a 15 días en germinar y aparecer en estado de cotiledones; a primeros de marzo se inicia el entallado, e inicia la floración a partir de primeros de abril.

Si las condiciones de nascencia son muy favorables puede que el cultivo sea de una alta densidad de población (se recomienda de 50 a 80 plantas /m²) siendo aconsejable en estos casos realizar operaciones de aclareo. El aclareo puede realizarse mediante un pase cruzado con grada canadiense o bien rastra, operación que se realiza al estado vegetativo de la planta de 3 a 7 cm hay que evitar realizar el aclareo con las hojas mojadas.

RIEGOS

Las necesidades hídricas se estiman entre 3500 - 4500 m³/ha, siendo los momentos de mayores necesidades de humedad, la nascencia, entallado y formación de la cápsula.

En siembras de otoño, y con la adormidera en estado de roseta, es favorable que sufra un poco de sequía, circunstancia que mejora su desarrollo radicular.

Un exceso de humedad provoca una asfixia radicular. No es conveniente regar a partir de cuando se inicia la entrada en desecación de la cápsula; un ambiente húmedo provoca la aparición de ciertos desarrollos fúngicos (oidio) que dan lugar a importantes pérdidas de contenido; así mismo es perjudicial el realizar riegos en plena floración.

Las necesidades hídricas durante el cultivo pueden consultarse: en Andalucía, en La Confederación Hidrográfica del Guadalquivir, y en Castilla-La Mancha, en el ITAP de Albacete.

HERBICIDAS

Son de gran importancia en el cultivo de la adormidera. Resulta imprescindible aplicarlos en el momento oportuno y en las condiciones precisas.

A) Con la adormidera de 2-4 hojas verdaderas, puede utilizarse: Reglone (Dicuat 20%) a razón de 160 gr m.a./ha

Filón (Prosulfocarb 80%) a razón de 120 gr m.a./ha

B) Con la adormidera en estado de 6 - 8 hojas verdaderas:

Starane (Fluroxipir 20%) a razón de 180 gr m.a./ha

Filón, Auros, Prarly, Polar (Prosulfocarb 80%) a razón de 120 gr m.a./ha. Este herbicida entre otras malas hierbas, tiene un buen control sobre *Amaranthus*, *Capsella*, *Chenopodium*, *Fumaria*, *Galium* etc. y varias gramíneas.

Coman (Clomazona). Se utiliza en preemergencia, a razón de 150 - 300 cc/ha.

C) Si el cultivo presenta una cierta invasión de malas hierbas de hoja estrecha, se pueden utilizar los antigramíneos tales como: Galant Plus (Haloxifop) a 0,7 l/ha; Fusilade Max (Fluacifop) a 1,5 l/ha. Cualquiera de estos dos herbicidas puede ser aplicado en mezcla simultáneamente con el tratamiento de 6 - 8 hojas. Aunque se desaconseja su aplicación en mezcla simultánea con el de 2 - 4 hojas.

D) Recientemente ha empezado la utilización con muy buenos resultados, el Isoxaflutol 75% Spade en pre y post-emergencia, a razón de 55 - 75 gr m.a./ha. No controla el *Polygonum aviculare*.

PLAGAS Y ENFERMEDADES

La adormidera es una planta no muy afectada por plagas y enfermedades, pero sin embargo las más representativas pueden ser:

Mildio y *Helminthosporium*. La semilla se entrega tratada por la empresa, siendo antiguamente la materia activa "Metalaxil" la que proporcionaba muy buenos resultados. No obstante si el cultivo presenta ataques de "mildiu", "Agriotes" y la presencia de malas hierbas, tales como "*Convolvulus*", "*Galium*", etc. puede recomendarse el siguiente tratamiento: Metalaxil al 25 % 250 gr m.a./ha + "Clorpirifos" (Auros 48%) 3.000 gr m.a./ha + "Fluroxipir" (Starane 20%) 200 gr m.a./ha.

El control del gusano de alambre (*Agriotes lineatus*), gusanos blancos (*melolonta*) y otros, puede realizarse por tratamiento total del suelo incorporan-

do los insecticidas Foxin, Clormefos, Clorpirifos etc. en las labores de preparación de la cama de siembra, o bien incorporando los mismos mediante microgranuladores en la línea de siembra junto a la semilla.

Afidos - Pulgones. Para su control en el mercado existe una gran variedad de productos, siendo habitualmente utilizada la m.a. Pyrimicarb. En adormidera no es frecuente su ataque pero de haberlo suele ser de baja intensidad no siendo necesario ningún tratamiento.

RECOLECCIÓN

La recolección de la adormidera tiene lugar cuando las cápsulas y los tallos están secos duros y quebradizos, que coincide cuando las cápsulas están bien secas y si se agitan los granos sueltos la hacen resonar. Se cosechan los granos y las cápsulas troceadas, quitando los restos de tallos y hojas, con una humedad no superior al 10%.

Para ello se utilizan cosechadoras, las mismas de los cereales, pero con ciertas adaptaciones interiores y con barra de corte especialmente diseñada para la recolección de la adormidera; su función consiste en orientar y facilitar la penetración de los tallos con las cápsulas, produciendo en su desplazamiento un tiro de los tallos situándolos al nivel del nudo inferior de la cápsula, situación en la cual son cortados por una cuchilla. El producto obtenido se incorpora a la cosechadora, en donde el cilindro desgranador con adaptación especial y regulación conveniente, produce el troceado de las cápsulas; este producto pasa a cribas especiales y venti-

lación adecuada, dando lugar a una mezcla estándar compuesto por grano y cápsulas troceadas con un porcentaje admitido del 8 % de impurezas.

Este producto estándar con el 10 % de humedad es el que sirve de base de pago al agricultor. El producto estándar es penalizado o bonificado según sean los resultados analíticos; las muestras para el análisis son tomadas automáticamente en el momento de la descarga, y seguidamente analizadas.

La pasada campaña el kilo de producto estándar comercial se pagó a 0,9 euros. El producto estándar es depositado en las instalaciones de recepción, en donde se realiza la separación del grano de la paja. La paja es granulada para su almacenamiento y su ulterior transporte a la fábrica de extracción.

Todas estas labores se realizan automáticamente mediante una instalación mecánica de diseño técnico para este cometido. Finalmente el grano, tras los procesos de limpieza, se destina a la comercialización.

NOTA FINAL

El cultivo de la adormidera resulta poco conocido a nivel general, debido a las restricciones y controles gubernamentales sobre su producción y comercialización.

Toda esta información procede de las publicaciones de la empresa concesionaria y de la experiencia práctica en ensayos oficiales y privados y en el cultivo comercial: son datos orientadores que deben adaptarse a cada zona agroclimática. ▀

Camí del Mig, 20
08338 PREMIÀ DE DALT
Tel.: 93 754 90 00 / Fax: 93 752 31 78
E-mail: corma@corma.es
Camino de Valdebebas s/n
28050 MADRID
Tel.: 91 768 49 00 Fax: 91 767 26 99
E-mail: cormadrid@corma.es

- SUMINISTRO DIRECTO EN OBRA
- ENTREGAS EN CUALQUIER LUGAR DE ESPAÑA
- AMPLIA GAMA Y SERVICIO INTEGRAL

PLANTAS, ÁRBOLES Y ARBUSTOS PARA PARQUES Y JARDINES

- Planta anual
- Planta vivaz
- Coníferas
- Aromáticas
- Árboles y arbustos
- Trepadoras
- Planta de interior
- Cactus y crasas

ROBERTO SOLANO

DEPÓSITOS METÁLICOS, BALSAS Y TERRAZAS CON LÁMINA DE CAUCHO BUTILAY - EPDM Y POLIETILENO

- Impermeabilizaciones de Butilo para agua y purines
- Estructuras de Hormigón pretensado

- Riesgos por aspersión y goteo
- Depósitos y piscinas
- Tuberías de PVC y polietileno

C/ Teruel, 20
(esquina Ctra. Binéfar)
r.solano@telefonica.net
Tel/Fax 974 420 786
Móvil 607 420 786
2256 Tamarite de Litera
(Huesca)

- ELABORACIÓ I ENVASAT D'OLI VERGE D'OLIVA
- COMERCIALIZACIÓ DE CITRICS I FRUITS SECS
- AGROBOTIGA ESPAI COOPERATIU
- ASSEGURANCES
- ADOBS I FITOSANITARIES

CTRA. RAVAL DE CRIST S/N
TEL. 977502184 FAX 977 502561
E-mail: soldebre@soldebre.es

Agrària Comarcal del Vallès, sccl

Sitja, Magatzem i Oficines:
Autoservei Agrari: Camp Verd
Camí Vell de Vic, s/n - Tel. 93 846 36 36
Fax 93 849 53 81 - LLERONA
08520 Les Franqueses
Email: cooperdelvalles@gmail.com
Web: www.cac-valles.com

Fàbrica: Ctra de Ribes, 98
CORRO D'AVALL - 08520 Les Franqueses

Autoservei Agrari: Camp Verd
La Cruïlla - Telèfon 93 845 81 31
08410 VILANOVA DEL VALLÈS

- ENTITAT D'ASSESSORAMENT INTEGRAL AGRARI RURAL
- CONSERVACIÓ VARIETAT MONCADA
- COMPOSTATGE DE GRANJA
- PLÀSTICS PER SOLARITZACIÓ

AGRICULTURA • RAMADERIA • JARDINERIA • ALIMENTACIÓ ANIMAL • EQUIPAMENT RURAL • AGROBOTIGA

Sisena reunió d'extensionistes a Girona

Per sisè any consecutiu s'ha organitzat la trobada de tècnics Extensionistes de les comarques de Girona, així com d'altres amb els que es va mantindre un estret contacte, com els especialistes del SEA a Catalunya i Balears i tècnics algunes altres oficines. Aquesta vegada la trobada, organitzada per Artur Torres i Josep Lluís Sanmartin es va fer a l'Alt Empordà, tot visitant el Museu del Castell de Peralada i el Monestir de Sant Pere de Rodes. Els tècnics assistents, la majoria Perits Agrícoles i

Enginyers Tècnics Agrícoles que havien treballat a Extensió Agrària van poder gaudir també del Museu del Vi de Peralada. Segons el company Joaquim Oliu, un dels promotors d'aquestes jornades a la vegada que es manté un bon vincle d'amistat entre companys, es pot contemplar les bel·leses de les comarques Gironines .

En el dinar celebrat al restaurant del propi Monestir, es va homenatjar als companys que s'han jubilat aquest any

com són Tomàs Castells, Eloi González i Josep Lluís Reixac. També es va mostrar el pergami en honor de Ramon Trias, jubilat, que no va poder assistir a l'acte i que glosa el seu treball d'assessorament als ramaders de les comarques gironines. Els companys Torres i Sanmartin van recordar la metodologia que utilitzava el SEA per difondre les noves tecnologia així com el treball amb grups, fossin SEGES o PLANTERS DE JOVES. ▀

Per últim es va acordar que Josep Lluís Reixac se'n encarregarà de la propera trobada al Baix Empordà.

◀ Assistents: Ricard Dalmau, Antoni Cañavate, Joaquim Fuster, Josep Lluís Sanmartin, Alex Tarrés, Mercé Romaguera, Josep Mª Pagès, Mercé Compte, Josep Estrada, Joan Gamundi, Ramon Riera, Tomàs Castells, Ramon Pifarré, Josep Lluís Reixac, Artur Torres, Climent Vidal, Eduard Bes i Eloi González.
Autor de la foto: Carme Fuster.

CULTIDELTA

www.cultidelta.com

C./Goya, 42
43870 AMPOSTA (Tarragona)

Cultius: Ctra. Amposta-Freginals, Km 2'2
Telf: 977 05 30 13

Cultidelta
planta autòctona

Fax: 647 46 06 33 - 977 70 14 63
Mòbil: 699 90 64 56
E-mail: info@cultidelta.com

La promoció del 1962 continua en actiu

▲ La promoció del 62 a Sóller.

Aquest any ens hem reunit dues vegades. Oficialment a la fi de març ens vam trobar tres dies a Mallorca. Passejada per l'agricultura de l'illa, on sortosament encara es troben bones explotacions dels conreus mediterranis i d'horta. Tot complementat amb les visites a la catedral i barris antics de Ciutat de Palma i una excursió per la serra de Tramuntana i els llocs més delicats de Valldemosa, Deià i Sóller.

I a mitjans de maig, una jornada fora de programa, al Monestir de Sant Benet de Bages. Val la pena recórrer el monument restaurat i seguir la seva història a través d'un muntatge audiovisual extraordinari. A continuació la mansió del pintor Casas, amb una interessant revisió, també audiovisual, de tota la seva vida i l'obra pictòrica del modernisme. I per acabar una sessió a la Fundació Àlicia dedicada als bons hàbits d'alimentació.

Per sobre de tot es manté la voluntat de continuar compartint vivències i de crear nous projectes de futur. ▲

Els productors i consumidors del nostre oli estan d'enhorabona

Els olis amb denominació
d'origen protegida

SIURANA®

durant els darrers 7 anys
han estat guardonats amb més
de 25 premis en l'àmbit
internacional i estatal!

CONSELL REGULADOR
DE LA DENOMINACIÓ D'ORIGEN PROTEGIDA "SIURANA"
C/ Antoni Gaudí, 66, D-I-B. Tel./Fax: 977 331 937
CP: 43203 REUS.
E-mail: crdops@tinet.org Web: www.siurana.info

PLANTES DE QUALITAT PER A OBRES DE PAISATGISME JARDINERIA, VIVERISTES I REPOBLACIONS FORESTALS

Servei per a tot l'àmbit nacional

Pl. de la Vila, 6
Apartat 2
17400 BREDA (Girona)

Tel.: 972 16 02 90
fax: 972 16 04 56
starplant@starplant.biz
www.starplant.biz

CALENDARI FIRAL 2009

19, 20, 21 i 22 de Març

137 FIRA DE SANT JOSEP - La Fira Catalana de la Maquinària Agrícola. Saló de l'Automòbil.

2, 3 i 4 d'Abril

MOLLERUSSA, SALUT I VIDA - 1er Saló de productes, serveis i tecnologies que ajudin a millorar la qualitat de vida de la gent gran.

17, 18 i 19 d'Abril

AUTOTRAC - 21a. Fira de la Maquinària Agrícola i Industrial, Automòbils i Camions d'Ocasíó.

10 de Maig

7a. FIRA DEL COL·LECCIONISME - 8a. Trobada de Plaques de Cava.

13 i 14 de Juny

SPORTMOTOR - 1a. Fira d'autocross, modelisme-r.c i ultralleugers.

12 i 13 de Setembre

EXPOCLÀSSIC - 14a. Exposició de Vehicles Històrics i Clàssics. Mercat de l'Automòbil, Motos, Accessoris i Col·leccionisme.

20 de Setembre

8è. CONCURS DE PINTURA RÀPIDA "CIUTAT DE MOLLERUSSA"

16, 17 i 18 d'Octubre

11a. FIRA D'ANTIGUITATS DE MOLLERUSSA

23, 24 i 25 d'Octubre

AUTOTARDOR - 15a. Fira de l'Automòbil, Maquinària Agrícola i Industrial d'Ocasíó.

13, 14 i 15 de Novembre

TURISPONENT - 1a. Fira del Turisme, la gastronomia, l'oci i la cultura de les terres de Lleida.

27, 28 i 29 de Novembre

IMMOLLAR - 4a. Fira d'immobiliària, interiorisme i regals.

+ i 973 600 799 www.fira.com

Organitza:

**FIRA DE
MOLLERUSSA**

Amb el suport de:

la Caixa

Un crèdit **acabat de preparar** per prendre'l quan vulgui

BS Pòlissa de Crèdit Professional

BS Pòlissa de Crèdit Professional és un crèdit permanent que li permetrà equilibrar la seva tresoreria. Té un interès preferent, que s'aplica només a la quantitat utilitzada i durant el temps en què disposi dels diners.

Aprofiti un cop més els **avantatges exclusius** que li ofereix el fet de formar part del **Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Perits Agrícoles de Catalunya**.

0 euros

- Comissió d'estudi ni d'obertura
- Despeses de formalització
- Despeses de no-disposició
- Despeses de renovació

SabadellAtlántico li deixarà un bon sabor de boca

Emporti's aquesta espremedora Kenwood de regal⁽¹⁾ en fer-se client de SabadellAtlántico

Informi-se'n a qualsevol **oficina SabadellAtlántico** trucant al **902 383 666** o accedint a **sabadellatlantico.com**

⁽¹⁾ Promoció vàlida fins a exhaurir existències (500 unitats) per l'obertura d'un BS Compte Professional amb un saldo mínim de 300 euros.

SabadellAtlántico
El banc dels professionals

COL·LEGI OFICIAL D'ENGINYERS
TÈCNICS AGRÍCOLES I PERITS AGRÍCOLES
DE CATALUNYA